

89

Årsredovisning

Stiftelsen

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

The Bank of Sweden Tercentenary Foundation

Årsredovisning
1989

Innehåll

1989 i korthet	3
Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning	4
VD-kommentar	5
Den forskningsstödande verksamheten	7
Arbetsätt	7
Anslagen till forskning	7
Informationsutbyte, uppföljning m m	8
Den ekonomiska förvaltningen	11
Stiftelsens placeringsverksamhet	11
Bokföringsmässigt resultat	12
Realt resultat	13
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Noter	16
Revisionsutlåtande	22
Nya forskningsprojekt 1989	23
Samhällsvetenskap	24
Humaniora	42
Medicin	52
Naturvetenskap	58
Teknik	62
Övrigt	63
Beviljade anslag 1965–1989	64
Samhällsvetenskap	64
Humaniora	99
Medicin	110
Naturvetenskap	118
Teknik	124
Övrigt	126
Statistiska uppgifter om anslagen till forskning	128
Stiftelsens skriftserie	133
Styrelse	134
Revisorer	134
Arbetsgrupper	134
Kansli	135

(Adress, telefon m m, omslagets sista sida)

1989 i korthet

- 71 miljoner kronor har fördelats som anslag till forskning, en ökning med 7,6% i jämförelse med 1988.
- Nästan en tredjedel av de beviljade beloppen har gått till nya forskningsprojekt.
- Årsanslagens genomsnittliga storlek var drygt 300.000 kronor (1988: 260.000).
- Konkurrencen om forskningsmedel har varit mycket hård. Endast 11,7% av de sökta beloppen för nya projekt har kunnat beviljas (1988: 10,1%).
- Anslagen till forskning har ökat något mer än allmänna konsumentprisindex. Stiftelsekapitalets reala värde har samtidigt bevarats.
- De av stiftelsen inrättade två priserna för årets bästa populärvetenskapliga artiklar i tidskriften *Forskning och Framsteg* delades ut för första gången i mars 1989.
- Avtal har träffats med Alexander von Humboldt-Stiftung om svensk-tyska Research Awards for Scientific Cooperation avseende kvalificerade tyska forskares vistelse i Sverige respektive svenska forskares vistelse i Tyskland.

Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

En central uppgift är att förvalta stiftelsens förmögenhet på ett sådant sätt att den ekonomiska basen för den forskningsstödande verksamheten säkerställs för framtiden.

Stiftelsen bildades genom ett beslut i riksdagen i april 1962 på förslag av riksbanksfullmäktige, som med en större donation ville uppmärksamma riksbankens 300-årsjubileum 1968 och samtidigt främja "ett angeläget nationellt ändamål". Avkastningen av jubileumsdonationen skulle användas till att främja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige.

Den kommitté, som tillsattes för att närmare utforma riktlinjer och bestämmelser för den självständiga stiftelsen, rekommenderade i sina förslag i april 1964, att verksamheten skulle

"inriktas på sådan forskning, som syftar till att öka kunskapen om de verkningar som tekniska, ekonomiska och sociala förändringar framkallar i samhället och hos de enskilda människorna".

Denna rekommendation har varit och är fortfarande vägledande för stiftelsens verksamhet.

Stadgar för stiftelsen fastställdes i december 1964. I dessa liksom i de nu gällande (fr o m. 1988-01-01) anges bl a.

"att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt, att fondens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt, att nya forskningsuppgifter, som kräver snabba och kraftiga insatser, särskilt skall uppmärksammas, att fonden skall söka främja kontakter med internationell forskning".

De första forskningsanslagen från stiftelsen beviljades i oktober 1965.

Under åren 1965–1989 har drygt 800 mkr (projektanslag och reseanslag m m) delats ut av stiftelsen (motsvarande ungefär 1.800 mkr i 1989 års penningvärde). Omkring hälften har gått till forskning med samhällsvetenskaplig inriktning, en fjärdedel till humanistisk och en fjärdedel till medicinsk, naturvetenskaplig och teknisk forskning.

Samhälleligt angelägna forskningsområden, vilka inte har några speciella företrädare för sig, uppmärksammas särskilt. Stiftelsens resurser skall i första hand ses som ett komplement och inte som ett alternativ till övriga resurser som finns för vetenskaplig forskning i Sverige.

VD-kommentar

Utöver de riktlinjer för verksamheten som anges i stiftelsens stadgar har styrelsen i ett antal diskussioner under årens lopp gjort vissa preciseringar. De forskningsprojekt som ges anslag skall i internationell jämförelse ha hög vetenskaplig kvalitet och vara samhällsrelaterade angelägna. Alla vetenskapliga discipliner skall kunna komma ifråga för anslag.

Omkring 450 nya och 150 fortsättningsansökningar har behandlats under året. Det är från år ökande antalet ansökningar medför också ökat arbete för kansli, externa sakkunniga, arbetsgrupper och styrelse. Höga krav på kvalificerade arbetsinsatser måste ställas innan slutliga prioriteringar kan göras som underlag för urval och beslut. Konkurrensen om anslag är mycket hård.

Under den senaste femårsperioden har bara ungefär var sjätte ansökan gällande nya forskningsprojekt och endast 12% av sökta medel kunnat beviljas. Många projekt därutöver, vilka hållit hög vetenskaplig standard och gällt angelägna kunskapsområden, har också varit väl värda att stödja.

Vart tredje år lämnar halva antalet styrelseledamöter och ledamöter av stiftelsens prioriteringsgrupper sina uppdrag efter en sexårig mandatperiod. Jag vill gärna på denna plats tacka alla för ett mycket stimulerande och berikande samarbete. De hängivna och engagerade arbetsinsatserna har varit av stort värde för svensk forskning.

Hälften av antalet styrelseledamöter och övriga ledamöter av stiftelsens prioriteringsgrupper är alltså nya fr o m slutet av maj 1989. Jag har redan kunnat konstatera samma kunnskap och engagemang i arbetet hos dessa som hos de avgående och kvarvarande. Externt anlitate experter från skilda vetenskapsområden ställer också mycken tid och kvalificerad sakkunskap till stiftelsens förfogande. Varje ansökan om anslag till forskning kan därför garanteras sakkunnig och ovärdig bedömning. De projekt som stöds av Riksbankens Jubileumsfond har också genomgående hög kvalitet.

I syfte att förbättra kansliets service till anslagssökande och anslagmottagare, till externa sakkunniga och ledamöter av prioriteringsgrupper och styrelse har de flesta av rutininslagen i hanteringen av ansökningar och anslag datoriserats under året. Övergången till den nya arbetsordningen har gått förvånansvärt smidigt och snabbt. Detta är till allra största delen kanslipersonalens förtjänst. Deras ambition att lära, att lära om och att vilja ge god service är något som jag dagligen kan notera. Ett särskilt omnämnande i årsberättelsen är också på sin plats.

Den 1 januari 1988 fick stiftelsen nya stadgar. En aktivare förmögenhetsförvaltning har därefter kunnat bedrivas. Förändringen har medfört viss utökning av kansliets personal. Omorganisationen har slutförts under året. En kvalificerad och väl fungerande organisation finns nu för stiftelsens båda uppgifter: den forskningsstödande och den förmögenhetsförvaltande.

De nya placeringsreglerna möjliggör i princip alla slags ändamålsenliga och rationella placeringar, i aktier, i obligationer, i fastigheter m m. I förra årets verksamhetsberättelse redogjorde jag för bakgrunden till förändringarna. Jag framhöll också förändringarnas stora betydelse på lång sikt: stiftelsens ekonomiska stöd till svensk vetenskaplig forskning skulle i framtiden kunna ha samma omfattning som under de senaste åren. Denna min positiva bedömning kvarstår.

Två riktmärken eller mål för stiftelsens ekonomiska verksamhet har satts upp för de närmaste åren:

- 1) anslagen till forskning skall varje år kunna räknas upp ungefär med konsumentprisindex,
- 2) stiftelsens förmögenhet måste som en förutsättning för det första målet varje år tillföras så mycket från intäkterna att den behåller sitt reala värde.

Av årets resultat- och balansräkningar (sid 14–15) framgår att verksamheten inriktades mot dessa mål. Konsumentprisindex steg 1989 med 6,5%. Anslagen till forskning har ökat med 7,6%. Stiftelsekapitalet har höjts med 6,5%.

Det är emellertid viktigt att framhålla att några förändringar vad gäller verksamhetens omfattning inte kan påräknas under överblickbar framtid. Fluktuationer på den finansiella marknaden, tex förändringar av aktiekurser och obligationsräntor, gör det helt nödvändigt att under år då intäkterna är stora lägga undan medel i reserv, en vinstregleringsfond, att kunna ta ur under sämre perioder, för att de uppsatta målen skall kunna uppnås.

Skulle stiftelsen tillföras ytterligare kapital – de nya stadgarna anger att donationer från företag eller enskilda personer kan tas emot – blir situationen givetvis en annan. Ett borttagande av omsättningsskatten på värdepapper (den s k valpskatten) skulle också gynna den ekonomiska förvaltningen. Under året har 12,4 mkr betalats i omsättningsskatt, ett belopp som motsvarar 35–40 forskningsanslag av genomsnittlig storlek (se not 4, sid 16).

Ännu ett intressant och spännande arbetsår har avslutats. Inom stiftelsens kansli är vi fulla av beundran för allt det engagerade arbete som utförs av forskarna inom deras institutioner. Samtidigt är vi något förvånade över hur lite intresse massmedia visar det seriösa forskningsarbetets vardag. Efter varje anslagsutdelning förser vi press, radio och TV med uppgifter om pågående forskning. Vi erbjuder oss också att förmedla kontakter med forskare som fått anslag. Det är en ren sällsynthet att någon representant för massmedia utnyttjar dessa erbjudanden.

Vetenskaplig kunskapsutveckling är av den allra största betydelse för ett lands utveckling, både kulturellt och materiellt. På lång sikt är vi alla beroende av att vetenskaplig verksamhet bedrivs av de för arbetet bäst utbildade och mest lämpade personerna. Både jag och mina medarbetare känner oss mycket privilegierade för att vi får vara med och förmedla åtminstone en liten del av de resurser som behövs för denna verksamhet.

Stockholm i januari 1990

Nils-Eric Svensson

Den forskningsstödande verksamheten

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond stöder kvalificerad forskning inom alla vetenskapliga discipliner. I allmänhet sker detta i form av projektanslag till enskild forskare eller forskargrupp. I överensstämmelse med de riktlinjer som angavs vid fondens tillkomst ges visst företräde åt samhällsorienterad forskning. I första hand prioriteras projekt, som inte naturligen tillgodoses på annat sätt, tex genom forskningsråd eller andra myndigheter, vilka ju var för sig arbetar inom relativt avgränsade sektorer.

Jubileumsfonden är bl.a. intresserad av mång- eller tvärvetenskaplig forskning och projekt i vilka forskare från olika discipliner, orter eller länder samarbetar.

Arbetsätt

Det är styrelsen som fattar beslut om anslag från stiftelsen. Ansökningar har dessförinnan bedömts och prioriterats i en eller flera arbetsgrupper (beredningsgrupper). I var och en av dessa ingår ledamöter och suppleanter av styrelsen samt utomstående vetenskapliga experter. Ansökningarna har dessutom som regel bedömts av en eller flera sakkunniga utanför fonden.

Varje ansökan bedöms med hänsyn till såväl inom- som utomvetenskapliga kriterier. Avvägningar görs alltid mot två huvudfrågor innan beslut fattas:

- Är det kvalificerad vetenskaplig forskning?
- Är det forskningen av betydelse för samhället?

Beslut om anslag till nya projekt fattas i två steg:

- 1) Bedömningarna i det första steget grundas på korta, översiktliga ansökningar, *projektskisser*. Arbetsgrupperna väljer ut de ansökningar, som bedöms ha högsta vetenskapliga kvalitet och vara av störst intresse för fonden och som skall bedrivas av forskare som bedöms vara kompetenta och lämpliga för projektet i fråga. Dessa forskare bereds därefter tillfälle att komma in med fullständiga ansökningar. Övriga ansökningar (projektskisser) avslås.
- 2) I ett andra steg bedöms och prioriteras *fullständiga ansökningar* (i regel efter externa sakkunnig-granskningar) för de slutliga besluten i styrelsen.

I de fall ansökningar gäller forskning som etiskt kan ifrågasättas prövas dessa efter samma normer och på samma sätt som inom de statliga forskningsråden.

Inom vissa områden, som bedöms angelägna men inte tillräckligt uppmärksammade, tillsätter fonden ibland särskilda sk områdesgrupper. Deras uppgift är att kartlägga forskningsbehov och stimulera till vetenskaplig forskning och till informationsutbyte. Dessa grupper består av forskare från discipliner av betydelse för området samt företrädare för i sammanhanget viktiga samhällsintressen. Verksamheten kan beskrivas som kvalificerat forskningsförberedande arbete. Den avslutas när man vunnit tillräcklig uppmärksamhet från forskarhåll och/eller från de myndigheter som har ansvar för att permanenta resurser tillförs området i fråga.

Stiftelsen anordnar också konferenser eller symposier (ibland tillsammans med något annat forskningsfrämjande organ) i syfte att presentera eller kartlägga kunskapsläget inom ett visst område eller att identifiera forskningsbehov.

Anslagen till forskning

Stiftelsen har under året beviljat 222 projektsanslag och därutöver reseanslag och lönekostnadstillägg mm på tillsammans 68,3 mkr (tabell 1, sid 129). De flesta av dessa anslag har som regel administrerats av statliga universitet och högskolor. För detta arbete betalar stiftelsen en förvaltningsavgift på 3%. Under året har 1,8 mkr utbetalats. Adderas därtill kostnader för sakkunniggranskningar och viss informa-

tion om forskningsprojekt har stiftelsens anslag till forskning uppgått till 71 mkr, en ökning med 5 mkr eller 7,6% i jämförelse med 1988.

I ett särskilt avsnitt (Nya forskningsprojekt 1989, sid 23–63) beskrivs de nya projekt som beviljats anslag under året.

I en följande avdelning (Beviljande anslag 1965–1989, sid 64–127) redovisas i översiktlig form alla de forskningsprojekt som beviljats anslag efter stiftelsens verksamhetsstart år 1965.

Beviljade anslag disponeras enligt särskilda villkor som anges i kontrakt med varje anslagsmottagare och enligt de regler för anslagsmottagare och anslagsförvaltare som fonden meddelar. Som tidigare nämnts förvaltas de flesta anslagen av en statlig läroanstalt, som då också är arbetsgivare för den personal som avlönas från anslagen.

I avsnittet Statistiska uppgifter om anslagen till forskning (sid. 128–132) redovisas i tabellform vissa data rörande behandlade ansökningar och beviljade anslag.

Närmare en tredjedel av de beviljade forskningsanslagen 1989 har gått till nya projekt (tabell 2, sid 129 och tabell 9, sid 131). Av de sammanlagda sökbeloppen har endast 12% kunnat tillgodoses. Motsvarande andel under de närmast föregående fyra åren har varit ungefär lika liten (tabell 10, sid 131). Konkurrensen om anslag från Riksbankens Jubileumsfond är alltså mycket hård.

De beviljade nya anslagens genomsnittliga storlek var något större 1989 än under de närmast föregående åren (tabell 11, sid 132). 1985–88 års genomsnittliga belopp till nya projekt motsvarar ungefär 250.000 kr om man gör en uppräknig med konsumentprisindex. Genomsnittstorleken på 1989 års nya anslag var 273.000 kr.

Informationsutbyte, uppföljning m m

Många av de forskningsprojekt som jubileumsfonden stöder belyser problem som är av allmänt samhällsligt intresse. Det är därför angeläget att resultat som tas fram också blir kända i samhället utanför forskarnas krets för att även där bli föremål för diskussion, kritisk granskning och användning.

Forkningsresultat kan som regel inte omedelbart omsättas i praktiskt konkret handlande eller produktion. Som utgångspunkt för eller ingredienser i seriösa utvecklings- och reformarbete är de emellertid av stor betydelse. Därför är det viktigt att personer med ansvar för sådan verksamhet inte bara informeras om vad som pågår utan också stimuleras till att själva söka upp, föra vidare eller använda sig av forskningsarbetets produkter. Omvänt gäller att forskningens företrädare bör stimuleras att i sin tur bekanta sig med problem som finns och formuleras utanför deras krets. Forskningsstödjande organ kan och bör medverka till att sådant informationsutbyte underlättas.

Under året har flera både nationella och internationella aktiviteter bedrivits i syfte att följa den forskning som stöds och att stimulera intresset och informationsutbytet mellan olika grupper i samhället.

Som exempel kan nämnas att stiftelsen under året tillsammans med Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) har anordnat en föreläsningsserie på temat MÄNNISKAN-TEKNIKEN-SAMHÄLLET. Medverkande forskare och deras bidrag var i ordningsföljd:

Gunnar Eriksson, Idé- och lärdoms historia, Uppsala,

Vetenskapen, samhället och forskarens ansvar,

Martin Kyhlhammar, Teknik och social förändring, Linköping,

Författarna, tekniken och samhället,

Bo Sundin, Idéhistoria, Umeå,

Ingenjören som organisatör,

Boel Berner, Sociologi, Lund,

Regeln i undantaget?,

Louise Walldén, Teknik och social förändring, Linköping,

Tekniken sedd genom symaskinens nålsöga,

Syante Lindqvist, Teknikhistoria, Tekniska högskolan, Stockholm,

Det teknologiska landskapet.

Föreläsningarna var synnerligen välbesökta och mycket uppskattade. De kommer att publiceras i stiftelsens skriftserie.

I samband med den sista föreläsningen i slutet av december presenterades också "Svensk teknikhistoria" av Jan Hult, Svante Lindqvist, Wilhelm Odelberg och Sven Rydberg (Gidlunds Bokförlag). Boken är slutprodukten från ett forskningsprojekt med stöd från fonden.

De nyss beskrivna aktiviteterna har ingått som ett led i stiftelsens försök att främja vetenskaplig forskning och information inom området teknikhistoria. Med tanke på att Sverige länge varit en ledande industrination har ämnet egendomligt nog varit ganska försummat som självständig forskningsdisciplin. Tekniska Högskolan (KTH) i Stockholm har emellertid med stöd från fonden under den senaste femårsperioden haft en av USA:s ledande forskare som gästprofessor ungefär en månad per år. Intresset för ämnet har ökat markant, inte minst från de forskarstuderandes sida. Under året har KTH inrättat landets första professur i teknikhistoria.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer fortsatte sin föredragsserie för riksdagens ledamöter på temat POLITIK OCH RIKS-DAGSARBETE. Tre mycket uppskattade sammankomster med föredrag och efterföljande diskussion har anordnats under året. Medverkande var f Talmannen Ingemund Bengtsson samt f partiledarna C-H Hermansson och Gunnar Helén.

Områdesgruppen har vidare haft ett gemensamt seminarium med en motsvarande initiativgrupp i London, the Study of Parliament Group, då bl.a. frågor om forskningssamarbete diskuterades.

Det i förra årsberättelsen omnämnda internationella symposiet "The Swedish Riksdag in an International Perspective" har publicerats i stiftelsens skriftserie (RJ 1989:1).

Liksom tidigare år har flera av stiftelsens anslagsmottagare tilldelats medel för att kunna presentera och diskutera sina projekt och forskningsresultat vid utländska institutioner eller vid internationella vetenskapliga symposier. Informationsutbyte har också som vanligt skett med utländska forskningsstiftelser. Åtskilliga kontakter mellan enskilda forskare eller forskargrupper har därigenom kunnat förmedlas.

Sedan 1966 har jubileumsfonden deltagit i finansieringen av Nobelstiftelsens symposieverksamhet. Till att börja med skedde detta i form av årliga anslag. 1979 började Nobelstiftelsen bygga upp en särskild symposiefond för ändamålet genom en grunddonation från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (2 milj kr) och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (500.000 kr per år under fyra år) samt genom bidrag och royalties från sin egen informationsverksamhet. Denna fond har utvecklats mycket gynnsamt. Efter 1988 års bokslut uppgick den till 45 mkr.

Symposieverksamheten, som numera helt kan finansieras med avkastningen från den nämnda fonden, leds av en kommitté med representanter för de fem Nobelkommittéerna, Ekonomipriskommittén, Riksbankens Jubileumsfond och Wallenbergsstiftelsen med Nobelstiftelsens verkställande direktör som ordförande.

Hittills har omkring 75 Nobelsymposier genomförts. De ägnas vetenskapliga genombrottsområden av central kulturell eller samhällslig betydelse och har fått en mycket stark internationell ställning.

I syfte att medverka till att stärka de vetenskapliga kontakterna mellan Sverige och Tyskland har Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond träffat ett avtal med Alexander von Humboldt-Stiftung om

*Swedish-German
Research Awards for Scientific Cooperation.*

De anslagna medlen från de båda stiftelserna är avsedda för framstående svenska respektive tyska vetenskapsmän att under en termin eller ett år bedriva sin forskning i det andra landet. Urvalet av tyska forskare skall göras i Sverige och av svenska forskare i Tyskland. Forskarutbytet gäller alla fakultetsområden.

Som stimulans för svenska forskare att publicera sig populärvetenskapligt inrättade Riksbankens Jubileumsfond förra året två pris på 25.000 kr vardera för årets bästa artiklar i tidskriften *Forskning och Framsteg* inom ämnesområdena.

*Samhällsvetenskap – beteendevetenskap – humaniora
och
Naturvetenskap – medicin – teknik – lantbruksvetenskap.*

De första prisen delades ut i mars 1989 till **Lars Einarsson** för artikeln "Explosion skakar Kronan, 800 man till botten" respektive till **Bo Wiman** för artikeln "Konstnärens himlafärger inspirerade fysikerna".

Urvalet av pristagare gjordes av ledamöter i stiftelsens styrelse, i förra fallet Britta Bjelle, Lars Furuland (ordf), Walter Korpi och Margit Sandéhn och i senare fallet Birgitta Hambræus, Ing-Marie Hansson, Jan Erik Kihlström (ordf) och Bengt Pernow.

Försök görs även att intressera massmedia för den forskning som fonden stöder. Förteckningar över beviljade anslag och korta, lättlästa beskrivningar av några projekt samt erbjudanden om att hjälpa till med adresser till forskare och annat som kan underlätta kontakter skickas regelmässigt ut till enskilda nyhetsmedia och till nyhetsbyråer efter varje anslagsutdelning. Liksom tidigare år har emellertid nyhetsmedia mycket sällan använt detta material. Förfrågningar från massmedia hos stiftelsens kansli görs praktiskt taget aldrig.

Stiftelsens beredningsgrupper har liksom tidigare år gjort ett flertal besök hos anslagsmottagare. Utöver genomgång av och diskussion i anslutning till enskilda forskningsprojekt försöker man vid sådana tillfällen också att skaffa sig kunskap om forskningen och forskarutbildningens aktuella villkor och förutsättningar.

Till stiftelsens kansli inbjuds ofta forskare eller forskargrupper för presentation och diskussion av pågående projekt. Vid styrelsens sammanträden presenteras regelbundet aktuella forskningsområden av de vetenskapliga ledamöterna.

De aktiviteter som ovanstående endast är exempel på ingår som regelmässiga och självklara led i stiftelsens strävan att främja kontakter med internationell forskning och att stimulera informationsutbytet mellan forskare inbördes och mellan forskare och samhället utanför deras krets. Som tidigare framhållits är syftet givetvis att försöka hjälpa till med att öka förståelsen för och kunskapen om forskningens förutsättningar, arbetssätt och resultat och därmed ge underlag för bedömningar av de insatser som gjorts och görs med tillgängliga forskningsmedel. Av speciellt värde bedöms de sammankomster där beslutsfattare och företrädare för olika samhällsintressen samt forskare kunnat mötas.

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond verkar aktivt inom alla vetenskapsområden. Kompetensinriktningen hos forskarna i styrelse och beredningsgrupper återspeglar detta förhållande. Styrelsen består därutöver av personer representerande ekonomisk och politisk sakkunskap. Denna personsammansättning medför att stiftelsen har en unik ställning som allsidigt kontaktorgan mellan olika forskningsområden och mellan forskningen och andra centrala samhällsintressen.

Den ekonomiska förvaltningen

Stiftelsens placeringsverksamhet

Som utförligt redovisats i förra årets verksamhetsberättelse har stiftelsens finansiella förutsättningar drastiskt förändrats.

Fr o m 1988 handhar den själv sin ekonomiska förvaltning – med möjligheter att genomföra alla slags ändamålsenliga placeringar som ingår i en rationell förmögenhetsförvaltning – samtidigt som dess kapital har höjts väsentligt.

Vid ingången av 1989 var stiftelsens förmögenhet drygt 1600 mkr, nästan uteslutande bestående av kortfristiga, räntebärande tillgångar. I bokslutet för 1988 redovisades visserligen ett obligationsinnehav av ca 450 mkr, men även detta var av kortfristig natur.

Det framstod för stiftelsen som ganska naturligt att en förmögenhetsmassa av denna storlek borde finnas placerad i såväl räntebärande tillgångar (kortfristiga och – huvudsakligen – långfristiga, typ obligationer) som i aktier och – åtminstone på lite sikt – fastigheter. Det framstod också som naturligt att placeringarna borde spridas mellan svenska och utländska tillgångar. Placeringarna i utlandet borde emellertid ske försiktigt och i lugn takt.

Även om det fanns skäl att vara något pessimistisk i fråga om den svenska aktiebörsens utveckling under 1989 – en pessimism som visade sig vara obefogad – påbörjades redan i början av året en successiv uppbyggnad av en svensk aktieportfölj. Mot en del av aktieinnehavet har köpoptioner ställts ut. Detta innebär att stiftelsen träffat avtal med köpare om framtida försäljning av aktieposter. Om aktiekursen stiger över det avtalade priset utnyttjar köparen optionen, och stiftelsen går miste om en fortsatt kursstegring. Om å andra sidan aktiekursen faller, har köparen inget intresse av att utöva optionen. Stiftelsen har då tack vare premien fått ett "tillägg" till det lägre aktievärdet. Att ställa ut köpoptioner mot ett aktieinnehav ger alltså ett visst skydd mot kursnedgång och är en politik som väl lämpar sig för en institution som Riksbankens Jubileumsfond.

Vid 1989 års utgång hade stiftelsens svenska aktier ett marknadsvärde av ca 438 mkr. Mot detta innehav hade stiftelsen utfärdat köpoptioner motsvarande ett försäljningsvärde av ca 80 mkr.

Stiftelsens förvärv av utländska aktier startade relativt sent på året. Vid utgången av 1989 uppgick innehavet av utländska aktier till ca 42 mkr (not 11, sid 18).

Stiftelsen har under 1989 bedrivit en aktiv aktieförvaltning, som bl a återspeglas i stora courtagekostnader, 4,8 mkr, och – inte minst – i stora belopp för omsättnings-skatten på värdepapper, 12,4 mkr (not 4, sid 16).

Aktieomsättningen är till en del en naturlig följd av att stiftelsen 1989 byggde upp en aktieportfölj. Till en del hänger omsättningen också samman med en viss skepsis mot hållbarheten i de svenska aktiekurserna. Stiftelsen har därför i stor utsträckning valt att genom försäljningar realisera uppkomna värdestegringar på aktierna.

Kursvinsterna på försålda aktier har därmed blivit relativt stora – ca 50 mkr – medan de ej realiserade kursvinsterna (dvs värdestegringen på de aktier som behållits) stannar på netto ca 19 mkr (not 2, sid 16 resp not 7, sid 17).

Under 1989 har stiftelsen blivit delägare i ett amerikanskt "partnership" – Peachtree Place Partnership – som har förvärvat en tomt i centrala Atlanta, Georgia. Stiftelsens andel uppgår till drygt 25 mkr eller 40%. Några ytterligare fastighetsförvärv har inte skett. Stiftelsens förhållandevis stora innehav av aktier i svenska fastighetsbolag, ca 92 mkr, kan dock ses som ett indirekt fastighetsinnehav.

Den svenska valutaregleringen avvecklades successivt under loppet av första halvåret 1989. Den allmänna bedömningen var att det svenska ränteläget som en följd härav skulle komma att sjunka påtagligt. Med fria kapitalrörelser skulle den svenska räntenivån tvingas anpassas till den – lägre – internationella. Samtidigt bedrev riksbanken en politik som höll uppe – och to m höjde – de korta räntorna. Resultatet blev vad som brukar kallas en negativ avkastningskurva, dvs räntenivån för kortfristiga, räntebärande värdepapper (statsskuldväxlar, företagscertifikat) låg högre än räntenivån för långfristiga, räntebärande värdepapper (obligationer).

Stiftelsen ställde sig skeptisk till tron på en fallande svensk räntenivå. Större delen av de räntebärande placeringarna gjordes i kortfristiga (högförräntade) värdepapper, typ företagscertifikat. Samtidigt bjöd dock försiktigheten att ett visst förvärv av långfristiga obligationer också borde göras.

I början av oktober 1989 ändrades räntenivån och räntestrukturen mycket drastiskt. I slutet av september var räntan på en femårig statsobligation ca 11%. Under loppet av oktober, november och december steg den kontinuerligt för att vid årsskiftet vara drygt 13%. På tre månader steg således räntenivån för obligationer med hela 2 procentenheter.

I det läget – i början av oktober – började stiftelsen att mer konsekvent förvärva obligationer, samtidigt som det tidigare stora innehavet av kortfristiga företagscertifikat drogs ner. Stiftelsen förvärvade under året enbart obligationer utgivna av de bostadsfinansierande instituten, typ Stadshypotekskassan. Dessa obligationer måste betraktas som helt riskfria. Under hela 1989 var räntan ca 0,4 procentenheter högre än på statsobligationer. Vid årsskiftet uppgick stiftelsens obligationsinnehav till närmare 900 mkr medan innehavet av kortfristiga företagscertifikat var ca 200 mkr.

Bokföringsmässigt resultat

Utfallet av stiftelsens placeringsverksamhet under 1989 återspeglas i resultaträkningen. Summan av alla inkomster, inkl. realiserade kursvinster/förluster vid försäljning av olika värdepapper, med avdrag för löpande utgifter, benämns i resultaträkningen "Bokföringsmässigt resultat före dispositioner och anslag till forskning". Detta bokföringsmässiga resultat uppgick till 193 mkr.

Den ojämförligt största inkomstposten är stiftelsens ränteinkomster från bankmedel, från innehavet av företagscertifikat och från obligationsinnehavet (158 mkr).

Andra inkomstkällor har varit aktieutdelningar (5,3 mkr) samt erhållna optionspremier för utställda köpoptioner (6,3 mkr).

Aktieutdelningarna kan synas tämligen små. Men dels är utdelningar på svenska aktier relativt låga (i genomsnitt ca 2% av marknadsvärdet), dels betalas nästan all utdelning ut under våren. Våren 1989 var stiftelsens aktieportfölj av begränsad storlek.

Som optionspremier redovisas de inkomster som härrör från av stiftelsen utfärdade köpoptioner som antingen har förfallit värdelösa (för motparten) eller som motparten har utnyttjat, dvs köpt aktier av stiftelsen. I de fall stiftelsen själv har köpt tillbaka tidigare utfärdade köpoptioner redovisas här skillnaden mellan erhållen och erlagd premie. Premier erhållna för vid årsskiftet utelöpande optioner redovisas på skuldsidan i balansräkningen (förutbetalda optionspremier).

Av årets bokföringsmässiga resultat på 193 mkr återstår 122 mkr efter beviljade anslag till forskning. Detta belopp har i sin helhet förts till vinstregleringsfonden (not 15, sid 21).

Realt resultat

Fr o m 1989 beräknas även ett *realt* resultat av den ekonomiska verksamheten. Stiftelsens tillgångar, vars avkastning ingår i det bokföringsmässiga resultatet, består som nämnts av aktier, obligationer, företagscertifikat etc, dvs tillgångar som är utsatta för kursvariationer. Stiftelsen har alltid möjligheten att välja att antingen avyttra ett värdepapper och därmed få en *realiserad* kursvinst/förlust eller låta värdepapperet ligga kvar i stiftelsens portfölj och där få ett ökande/minskande värde. I det senare fallet uppstår en *orealiserad* kursvinst/förlust.

För en långsiktigt arbetande institution som Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond skulle den ekonomiska redovisningen för ett enda år vara ofullständig om man inte redovisade även de orealiserade kursvinsterna/förlusterna på de tillgångar man har. Resultaträkningen har därför kompletterats med värdet av de orealiserade vinsterna/förlusterna.

Nettot av de orealiserade kursvinsterna/förlusterna har under året fallit ut som en förlust på ca 35 mkr. Bakom denna nettosiffra finns den tidigare nämnda orealiserade kursvinsten på stiftelsens aktieinnehav vid årsskiftet, 19 mkr, och en orealiserad kursförlust på obligationsinnehavet på 55 mkr (not 7, sid 17).

Den orealiserade kursvinsten på aktieinnehavet är skillnaden mellan aktiernas anskaffningsvärde och det teoretiska försäljningsvärdet (marknadsvärdet) just vid årsskiftet. På samma sätt framkommer den orealiserade kursförlusten på obligationsinnehavet. Det finns här anledning att något diskutera innebörden av en orealiserad kursförlust på obligationer.

Obligationer skiljer sig från aktier bl a på det sättet att en obligation har en given förfallodag då låntagaren – obligationsutgivaren – löser in obligationen till dess *nominella* värde. Att stiftelsens obligationsportfölj vid årsskiftet 1989/90 uppvisar en orealiserad kursförlust på 55 mkr innebär i och för sig – precis som för aktier – att det teoretiska försäljningsvärdet av obligationerna vid denna tidpunkt var 55 mkr lägre än anskaffningsvärdet. Samtidigt är det emellertid så att om stiftelsen inte säljer obligationerna så kommer den – oberoende av ränteutvecklingen – att på respektive obligations förfallodag få tillbaka det nominella värdet. Det nominella värdet på stiftelsens obligationsinnehav uppgick på balansdagen (den sista december 1989) till 970 mkr, dvs 20 mkr mer än anskaffningsvärdet och 75 mkr mer än marknadsvärdet.

Stiftelsen har inte några reglementerade krav vad gäller uppbyggnaden av sitt kapital. I förarbetena till nu gällande stadgar framhålls emellertid att en väsentlig förutsättning för stiftelsens möjligheter att även framöver spela en viktig roll i sin forskningsfrämjande uppgift är att realvärdet av det egna kapitalet inte urholkas.

Stiftelsen har därför valt att i det reala bokslutet explicit göra en avsättning från årets överskott till stiftelsekapitalet motsvarande penningvärdets försämring. Inflations-takten – mätt som genomsnittet för konsumentprisindex 1989 jämfört med 1988 – uppgick till 6,5%. För att bevara realvärdet har därför 97,5 mkr avsatts till stiftelsekapitalet. Med den marknadsvärdering av obligationsportföljen som valts (och den därav följande stora orealiserade kursförlusten) har vinstregleringsfonden då fått tas i anspråk med 10,4 mkr.

Förändringarna 1989 i stiftelsens egna kapital efter bokföringsmässigt resp *realt* resultat redovisas i not 15 (sid 21).

Resultaträkning (tkr)

	Not	1989	1988
<i>Bokföringsmässigt resultat</i>			
Ränteintäkter	1	157.809	139.744
Aktieutdelningar		5.306	—
Optionspremier		6.340	—
Realiserade kursvinster	2	51.351	—
Realiserade kursförluster	2	— 3.081	—
Övriga intäkter	3	340	249
Finansiella omkostnader	4	— 17.514	—
Administrationskostnader	5	— 7.535	— 3.700
		193.016	136.293
<i>Bokföringsmässigt resultat före dispositioner och anslag till forskning.</i>			
<i>Extraordinära poster</i>			
Extraordinär nedskrivning		—	— 74.900
Överföring från värdereglering/donationskapital		—	74.900
Beviljade anslag till forskning	6	— 70.951	— 65.944
		122.065	70.349
<i>Bokföringsmässig ökning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning</i>			
Ej realiserade kursförluster	7	— 34.942	—
Avsättning för bevarande av Stiftelsekapitalets realvärde	8, 15	— 97.500	—
Real minskning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning	15	— 10.377	—

Balansräkning (tkr)

	Not	1989-12-31	1988-12-31	
		Bokförda värden	Marknadsvärden	Bokförda värden
<i>Tillgångar</i>				
Likvida medel		56.635	56.635	31.645
Certifikat	9	206.852	206.852	1.159.440
Obligationer mm	10	968.215	916.323	448.745
Aktier	11	461.198	479.779	—
Andelar i fastighetsbolag	12	25.866	25.866	—
Upplupna ränteintäkter		60.064	60.064	8.884
Övriga fordringar		123	123	—
		1.778.953	1.745.642	1.648.714
<i>Summa tillgångar</i>				
<i>Skulder och eget kapital</i>				
<i>Skulder</i>				
Förutbetalda optionspremier	13	2.563	4.194	—
Beviljade ej utbetalda anslag		45.200	45.200	40.811
Övriga skulder	14	1.320	1.320	98
		49.083	50.714	40.909
<i>Summa skulder</i>				
<i>Eget kapital</i>				
Stiftelsekapital	15	1.500.000	—	1.500.000
Uppindexerat stiftelsekapital		—	1.597.500	—
Vinstregleringsfond		229.870	97.428	107.805
		1.729.870	1.694.928	1.607.805
<i>Summa eget kapital</i>				
		1.778.953	1.745.642	1.648.714
<i>Summa skulder och eget kapital</i>				

Noter (Belopp i tkr)

Not 1	Ränteintäkter	1989	1988
	Bank	6.838	130.240
	Certifikat	94.296	9.504
	Obligationer	56.369	—
	Konvertibler	306	—
		157.809	139.744

Not 2	Realiserade kursvinster/förluster	1989	
		Vinster	Förluster
	Obligationer	1.385	2.214
	Aktier	49.916	867
	Konvertibler	50	—
		51.351	3.081

Transaktionskostnader i form av omsättningsskatt och courtage har ej belastat realiserade vinster/förluster. Dessa kostnader redovisas separat; se not 4.

Not 3	Övriga intäkter	1989	1988
	Intäkter från av stiftelsen		
	beviljade publiceringsanslag	59	33
	Ej utnyttjade anslag	281	216
		340	249

Not 4	Finansiella omkostnader	1989	1988
	Omsättningsskatt	12.437	—
	Courtage	4.832	—
	Depåavgift	245	—
		17.514	—

Not 5	Administrationskostnader	1989	1988
	Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktör	1.098	984
	övrig personal	1.733	784
	Sociala avgifter	1.089	660
	Revision och redovisningskonsultation	210	61
	Övriga konsulttjänster	370	—
	Lokalkostnader	1.136	655
	Övrigt	1.899	556
		7.535	3.700

Medelantalet anställda under året har varit 9 6

Anskaffning av maskiner och inventarier kostnadsbokförs.

Not 6	Anslag till forskning	1989	1988
	Projektanslag	68.277	63.465
	Förvaltningsavgifter till universiteten	1.794	1.683
	Sakkunniggranskningar	478	600
	Konferenser, information, etc	402	196
		70.951	65.944

Not 7	Ej realiserade kursvinster/förluster 1989	1989	
		Vinster	Förluster
	Obligationer	—	54.813
	Aktier	18.581	—
	Konvertibler	2.921	—
	Optioner	—	1.631
		21.502	56.444

Ej realiserad nettoförlust **-34.942**

Jfr textkommentar på sid 13.

Not 8	Avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde
	Genomsnittsvärdet för konsumentprisindex 1989 uppgår till 188,1. Motsvarande indexvärde för 1988 är 176,7. Mellan 1988 och 1989 ökade således konsumentprisindex med 6,5 %.
	Avsättningen för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde blir då $1.500.000.000 \times 0,065 = 97.500.000$ kr
	Se även textkommentaren på sid 13.

Not 9	Certifikat	1989		1988
		Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde
	Företags- och kommuncertifikat	106.852	110.000	1.159.440
	Bankers förlagslån i form av Floating-Rate-Note-lån (FRN)	50.000	50.000	—
	Variable-Rate-Note-lån (VRN)	50.000	50.000	—
		206.852	210.000	1.159.440

Not 10 Obligationer m m

	1989		
	Nominellt värde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Bostadsinstituts obligationer med förfalldatum			
1991	50.000	48.995	47.471
1992	20.000	21.150	18.819
1993	105.000	104.001	98.167
1994	660.000	644.766	606.001
1995	60.000	55.453	54.028
Bostadsinstituts förlagslån med förfalldatum 1994	75.000	75.000	70.066
Konvertibler			
ASEA 12 %, 1985/91	3.318	8.210	10.783
Ericsson 12 %, 1985/92	2.649	8.331	8.479
ESAB 11,25 %, 1987/93	1.004	2.309	2.509
	976.971	968.215	916.323

Vid utgången av 1988 innehade stiftelsen obligationer – uteslutande bostadsobligationer – till ett bokfört värde av 448.745 tkr (nominellt värde 450.000 tkr).

Not 11 Aktier 1989

Aktie	Antal	Nominellt värde	Bokfört värde	Marknadsvärde	Valutaenhet
Svenska aktier					
AGA B Fr	136.800	3.420	34.212	32.285	
AGA B Bu	15.000	400	3.627	3.480	
Aritmos Bu	100.000	1.000	16.800	16.100	
Aritmos Fr	2.800	28	448	451	
ASEA A Bu	66.300	3.315	41.894	47.073	
Astra A Bu	101.250	2.531	29.792	39.488	
Atlas A Fr	53.700	1.342	15.615	15.519	
Atlas B Fr	60.894	1.522	17.322	17.598	
Ericsson B Fr	79.912	1.997	51.602	70.323	
Esselte B Bu	10.000	125	2.300	1.780	
Gambro Bu	4.900	98	575	637	
Hasselfors B Bu	20.000	500	4.800	4.900	
Klövern A Bu	165	3	56	55	
Klövern B Fr	1.700	34	502	510	
Klövern B Bu	23.710	474	7.330	7.113	
Modo KVBC	30.500	3.050	10.959	7.320	

Perstorp B Bu	45.000	450	12.825	10.575	
Procordia A Bu	50.000	1.250	7.850	7.250	
Regnbågen A Bu	28.300	707	8.631	7.924	
Regnbågen B Fr	2.700	67	832	742	
Regnbågen B Bu	15.350	383	4.785	4.298	
Reinhold city	80.000	1.600	9.040	8.800	
Reinhold syd	10.000	100	980	1.140	
SEB A Bu	50.000	500	5.318	4.550	
SKF B Fr	102.900	1.286	16.064	16.155	
SKF B Bu	92.600	1.157	13.644	12.408	
Skanska B Bu	110.000	1.100	60.491	60.940	
Skoogs B Bu	25.400	508	3.045	3.073	
SSAB B Fr	50.000	5.000	8.378	8.150	
Stora A Bu	23.700	592	8.059	7.442	
Stora B Fr	49.700	1.242	19.879	15.656	
Åkermans B Bu	18.000	450	3.312	3.996	
Summa svenska aktier			420.967	437.731	SEK
Utländska aktier					
Smith Corona	50.000	0,5	900	662	USD
Pfizer	10.000	1	745	692	USD
ASIT	500.000	125	492	480	GBP
ASIT teckn opt	100.000	–	–	26	GBP
BASF	4.900	245	1.376	1.470	DEM
Commerzbank	5.200	260	1.396	1.560	DEM
Deutsche Bank	4.000	200	2.752	3.372	DEM
Hoesch	5.000	250	1.402	1.405	DEM
Summa utländska aktier			40.231	42.048	SEK
Summa aktier			461.198	479.779	SEK

Vid beräkning av marknadsvärdet för aktierna har årets sista köpkurs använts. Vid omräkning till svenska kronor (SEK) av värdet på de utländska aktierna har bankernas köpkurser för respektive valuta den sista bankdagen i december använts.

Not 12 Andelar i fastighetsbolag

Under 1989 har stiftelsen blivit delägare (partner) i ett amerikanskt partnership – Peachtree Place Partnership – som har förvärvat en tomt i centrala Atlanta, Georgia. Stiftelsens andel av insatt kapital uppgår till 40% eller USD 3.987.928. I bokslutet har upptagits anskaffningsvärdet i svenska kronor 25.866 tkr.

Not 13 Förutbetalda optionspremier 1989

Underliggande aktie	Lösenkurs	Lösen-datum	Antal aktier	Bokfört värde på erhållna premier	Marknadsvärde på optionerna
ASEA A Bu	680	Feb -90	30.000	450	1.350
ASEA A Bu	720	Feb -90	5.000	90	115
Astra A Bu	340	Feb -90	33.900	333	1.763
Atlas A Fr	310	Feb -90	11.000	67	55
Ericsson B Fr	880	Jan -90	5.000	195	130
Ericsson B Fr	900	Jan -90	25.000	774	400
Ericsson B Fr	900	Apr -90	5.000	325	325
SEB A Bu	110	Jan -90	17.000	55	7
SEB A Bu	120	Jan -90	8.000	48	1
Skanska B Bu	570	Jan -90	12.000	226	48
Summa premier för utställda köpoptioner				2.563	4.194

Av stiftelsen utfärdade köpoptioner avseende aktier i sin portfölj har ett sammanlagt försäljningspris av 80.006 tkr. Det bokförda värdet av dessa aktier uppgår till 67.148 tkr.

Not 14 Övriga skulder

	1989	1988
Personalens källskatt	88	73
Personalens tvångssparande	3	—
Sociala avgifter	120	—
Intjänade ej uttagna semesterdagar	42	—
Övriga upplupna kostnader	68	25
Köpta, ännu ej betalda värdepapper	999	—
	1.320	98

Not 15 Eget kapital

Nominellt kapital

	Stiftelsekapital	Vinstregleringsfond
Eget kapital 88-12-31	1.500.000	107.805
Årets avsättning	—	122.065
Eget kapital 89-12-31	1.500.000	229.870

Realt kapital

	Stiftelsekapital	Vinstregleringsfond
Eget kapital 88-12-31	1.500.000	107.805
Avsättning för bevarande av stiftelsekapitalets realvärde	97.500	—
Real minskning av eget kapital efter beviljade anslag till forskning	—	-10.377
Eget kapital 89-12-31	1.597.500	97.428

Stockholm 1990-02-09

Kjell Härnqvist <i>Ordförande</i>	Lars Svensson <i>Vice ordförande</i>	Britta Bjelle
Barbara Cannon	Birgitta Hambræus	Berit Löfstedt
Lennart Holmström	Arne Kjörnsberg	Walter Korpi
Lars Tobisson	Jarl Torbacke	Sten Wikander
Nils-Eric Svensson <i>Verkställande direktör</i>		

Revisionsutlåtande

Vi har granskat årsredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1989. Granskningen har utförts enligt god revisions-sed.

Granskningen har inte givit anledning till anmärkning mot vare sig årsredovisning, räkenskaper eller styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av stiftelsens angelägenheter. Enligt vår bedömning är redovisningen rättvisande och upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Stockholm den 13 februari 1990
Hagström & Olsson AB

Per Björngård
Auktoriserad revisor

Nya forskningsprojekt 1989

I det följande (sid 24-63) presenteras sammanfattningar av projektplanerna för de nya forskningsprojekt som beviljats anslag från stiftelsen under 1989.

Texterna är skrivna av forskarna själva och är hämtade från avsnittet "Sammanfattning av projektets syfte, betydelse och genomförande" ur inlämnad ansökan.

Även projektens titlar är formulerade av forskarna och hämtade från inlämnad ansökningsblankett.

Ekonomisk historia

Mats Essemyr, Uppsala universitet

50.000 kr

Dnr: 89/69 PL

Förmögenhetsutvecklingen i Sverige under 1900-talet

Projektet skall undersöka den svenska förmögenhetsutvecklingen under 1900-talet. Undersökningen utförs via en empirisk studie av förmögenhetsutvecklingen under perioden 1982–1987, vilken kommer att relateras till tidigare undersökningar för äldre perioder. Som förmögenheter betraktas alla tillgångar som är transformerbara, omvandlingsbara till kontanter samt deklareringspliktiga. Projektets syfte är dels att ge en bild av förmögenhetsutvecklingen i landet under 1980-talet i förhållande till tidigare perioder, dels att presentera väsentliga förklaringsfaktorer till den empiriska utvecklingen. Följande frågeställningar berörs:

1. Hur utvecklades förmögenhetsbildningen och förmögenhetsfördelningen i absoluta och relativa tal under 1980-talet? Hur förändrades förmögenhetsfördelningen mellan olika grupper?
2. Hur förändrades sammansättningen av förmögenheterna? Vilka typer av tillgångar bidrog till de kraftigaste förändringarna?
3. Vilka var förmögenhetsbildningens huvudsakliga drivkrafter?

Projektet kommer att genomföra en undersökning av hushållens självdeklarationer mellan åren 1982 och 1987. Samtliga deklareranter med en taxerad nettoförmögenhet överstigande 2 miljoner kr år 1986 kommer att ingå i undersökningspopulationen. Dessa individer kommer sedan att följas vad gäller förmögenhetsutvecklingen, i syfte att nå kunskap om förändringarna i förmögenheternas storlek, sammansättning och tillägnelseform.

Anita Göransson, Umeå universitet

300.000 kr

Dnr: 89/160

*SLÄKT SOM MAKT**Om den svenska borgerlighetens framväxt 1780–1880*

Syftet är att undersöka den demografiska, ekonomiska och politiska betydelsen av den framväxande borgerlighetens sociala könssystem. Vilka effekter hade kvinnornas formella underordning för kapitalbildning och företagsutveckling och för borgerlighetens framväxt och formering som klass?

En central fråga om utformningen av giftermålsstrategier och familjebildningsmönster, former för kapitalöverföring mellan generationer och individer och byggandet av släktnät för att behålla, bevara och utveckla försörjningsmedlen/familjeföretaget – i ett samhälle, där aktiebolagsformen ännu inte fanns, kapitalmarknaden var outvecklad och utbildning i företagande ännu inte institutionaliserats. Genom giftermål kunde kapital, kompetens och kontakter knytas till familjeföretaget.

Undersökningen skall utvecklas till en mönsterstudie av en grupp viktiga kapitalägande släkter i Norrköping och Göteborg. Denna skall ligga till grund för en analys och en senare jämförelse med en tidigare utförd arbetarundersökning. En sådan jämförelse torde ge ny kunskap både om industrikapitalismens utveckling, könssystemens utformning och klassernas formering – inte minst sambandet mellan dem.

Svenskt källmaterial lämpar sig utomordentligt väl för en sådan undersökning.

Någon direkt motsvarighet till denna undersökning finns sannolikt inte. Den är pla-

cerad i skärningspunkten mellan industrialiseringshistoria, företagshistoria, familjehistoria och demografi och kommer att kunna dra nytta av studier på samtliga dessa områden – samtidigt som den sannolikt tillför dessa områden nya aspekter.

Företagsekonomi

Per Olof Berg, Lunds universitet

500.000 kr

Dnr: 89/117

Kommersiella krav och ideologiska rötter – En komparativ studie av banker i förändring

Projektet har tre utgångspunkter. Den första är den omfattande avreglering av den finansiella marknaden som har skett under de senaste åren. Den andra är den utveckling mot användning av normer och värderingar för styrning av företag som kan observeras bland såväl privata som offentliga företag och organisationer. Den tredje utgångspunkten utgörs av den skillnad i organisatorisk bas som de svenska bankerna har, allt från en rent kommersiell bas (affärsbankerna) till en uttalad idébas ("rörelsebankerna"). Den omfattande avregleringen skapar en press mot ökad marknadsorientering. Samtidigt finns det en tendens även bland rent kommersiella företag att söka efter sin idébas. Detta för att kunna leda genom idéer och värderingar snarare än genom regler och instruktioner. Den grundläggande frågeställningen som projektet skall bevara är: Vilken effekt får de två utvecklingstendenserna på bankerna vad gäller sättet att leda dem och det sätt de agerar på marknaden? Finns det någon skillnad beroende på deras olikheter i organisatorisk bas och institutionell koppling?

Projektet kommer att genomföras som en komparativ studie av sex banker varav två är "rörelsebanker", tre är affärsbanker och en har en annorlunda institutionell koppling genom sin statliga ägare. Inom ramen för projektet används både intervjuer och enkäter samt "research shops" för insamlande av data.

Göran Widebäck, Lunds universitet

240.000 kr

Dnr: 89/118

Verksamhetslogik inom svensk hälso- och sjukvård

I forskningsprojektet betraktas den svenska hälso- och sjukvården som en "bransch". Nyare forskning visar att branscher kan förändras så till den grad att det är meningsfullt att tala om nya eller nykonstruerade branscher. Skapandet av dessa nya branscher bygger bl a på att branschens aktörer utnyttjar dess heterogenitet. Borde inte något liknande gälla för svensk hälso- och sjukvård?

I projektet undersöks dessa förhållanden, dels genom analys av aktuell relevant teori, dels genom fallstudier vilka valts med utgångspunkt från respektive falls undantags- eller på annat sätt extrema karaktär. Som resultat av studien skall framkomma ett referenssystem som skall bidra till att utvecklingsmöjligheterna för svensk hälso- och sjukvård görs tydligare. Referenssystemet skall återspegla centrala delar av hälso- och sjukvårdens verksamhetslogik, dvs det sätt på vilket dess resultat skapas.

Jan-Erik Gröjer, Stockholms universitet**50.000 kr**

Dnr: 89/230 PL

Företagsförvärv

Syftet med forskningsprogrammet är att teoretiskt och empiriskt beskriva de faktorer som ligger till grund för värdet av ett företag i samband med förvärv.

Det är fem problem som utgör utgångspunkten för programmet:

1. *Resultatproblemet* – om det finns någon situation där den bästa prognosmodellen inte är random walk.
2. *Riskproblemet* – om problemet med avvägning mellan avkastning och risk vid förvärv.
3. *Redovisningsproblemet* – om concernredovisningsmässiga aspekter påverkar värderingen.
4. *Kapitalstrukturproblemet* – på vilket sätt soliditet och likviditet i det förvärvade företaget påverkar värderingen.
5. *Synergiproblemet* – att undersöka eventuell existens av de integrationsvinster som ofta hävdas, samt undersöka de åtgärds- och samordningskostnader som krävs för att uppnå integrationsvinsterna.

Dessa fem problem, framför allt de fyra sistnämnda, angrips på fyra skilda sätt i de fyra delprojekten.

Jan-Erik Vahlne, Handelshögskolan**530.000 kr**

Dnr: 89/376

EEC in the 1990's and Swedish industry

Ansökan avser tre projekt, varav ett består av tre delprojekt. Samtliga projekt skall, förutom att fullfölja akademiska syften, producera resultat av relevans för företag och organisationer som är direkt berörda av harmoniseringssträvandena inom EG.

1. Studier av företags beteenden inom några branscher för att beskriva och förklara hur företag positionerar sig för en större men också mer konkurrensutsatt marknad. Drag-motdrag, uppbyggande av konkurrensfördelar och informationsinsamling samt spridning inom företaget (business intelligence) tillhör de studerade beteendena.
2. Förklaringar till svenska företags intensifierade FoU-ansträngningar i Europa samt konsekvenserna härav för företagen och den svenska ekonomin.
3. Företagsledningsproblem som uppstår till följd av att människor från olika kulturer samarbetar i en organisation samt förslag till hur denna typ av problem kan hanteras.

Samtliga projekt kommer empiriskt att studera ett begränsat antal objekt i form av fallstudier.

Projekten befinner sig vid forskningsfronten och väntas därför bli av vetenskaplig betydelse.

Nationalekonomi**Peter Bohm, Stockholms universitet****400.000 kr**

Dnr: 89/102

EXPERIMENTELL EKONOMI – teoriprövning och policyevaluering

Projektets syfte är att skapa en forskningsenhet för experimentell ekonomi med uppgift att pröva centrala antaganden i ekonomisk teori, utvärdera olika ekonomisk-politiska åtgärder, jämföra resultat från experiment med empirisk information från andra källor – främst traditionella ekonomiska undersökningar – och kommentera av andra utförda experiment.

Experiment skall utföras bl a vad gäller metoder att fastställa efterfrågan på kollektiva varor, beteende under osäkerhet, beteende under inflationsförhållanden, kvalitetsförändringar av offentlig produktion, olika incitamentstrukturer i offentlig förvaltning, skattepolitiska åtgärder och trafikpolitiska förändringar. Såväl fält-, laboratorie- som kvasiexperiment skall användas och analyseras.

Förslag till experimentell utvärdering av planerade policyförändringar skall framföras till berörda beslutsfattare.

Projektets betydelse bör ses mot bakgrund av den på senare tid växande omfattningen av experimentella undersökningar i nationalekonomi, till vilka nationalekonomiska institutionen vid Stockholms universitet i någon mån bidragit, men som i övrigt inte förekommit i särskilt stor utsträckning i Sverige. Den experimentella ansatsens relevans som empirisk informationskälla skall prövas. Projektet skall leda fram till ett antal vetenskapliga artiklar för publicering i internationella tidskrifter samt förhoppningsvis en handledning/lärobok i experimentell ekonomi på engelska.

Alfred Kanis, Stockholms universitet**520.000 kr**

Dnr: 89/360

QUEMOS – En makroekonomisk kvartalsmodell för Sverige

Syftet med projektet är att konstruera en ekonomisk modell för den svenska ekonomin och använda den för analys av konjunkturstörningar och ekonomisk-politiska åtgärder. Projektet baseras på erfarenheter samlade inom ett liknande arbete som slutförts vid nationalekonomiska institutionen vid Stockholms universitet 1989, vilket i sin tur utgick från ett projekt utfört i början av 80-talet vid samma institution som ett brett lagarbete.

Modellen är en kvartalsmodell av mellanstorlek, planerad att omfatta ett sjuttioal skattade stokastiska ekvationer. Drygt hälften utgör en "real" del, som beskriver inkomstbildning, efterfrågan och dennas komponenter, samt pris- och lönebildning. Resten av modellen är en finansiell del, som beskriver det finansiella systemet utifrån ett portföljvalsperspektiv. Modellen är nära knuten till national- och finansräkenskaper. Till sin allmänna uppläggning överensstämmer den med den modell, färdigställd 1989, på vilken den baseras; vissa delar av den gamla modellen överförs i själva verket ganska oförändrade till den nya. Betydande skillnader föreligger dock, tex därigenom att den nya modellen avbildar det avreglerade finansiella system som nyligen tagit form i Sverige och det skattesystem som blir resultatet av planerade reformer.

Ambitionen är att skapa en modell för Sverige som är praktiskt användbar, och som vetenskapligt väl kan hävda sig i en internationell jämförelse. För forskarna som

svarar för projektet är det en styrkefaktor att projektet baseras på liknande projekt genomförda tidigare vid samma institution. Detta innebär bl a att det byggts upp en kontaktkrets av specialister nu verksamma med makroekonomisk analys på olika ställen. Det ingår i syftet att hålla uppe och vidareföra den makroekonomiska modelltradition som etablerats vid Stockholms universitet, av värde inte minst därför liknande arbete utfört på andra håll visat sig bli engångsprojekt.

Kulturgeografi

Kajsa Ellegård, Göteborgs universitet

175.000 kr

Dnr: 89/139

VARDAGSLIVETS KOMPOSITION – en studie för metodutveckling

Syftet med projektet är att vidareutveckla ett tidsgeografiskt analysinstrument för studium av människors tidsanvändning med fokus på 1) återkommande sekvenser av aktiviteter och 2) störningar av aktiviteter i vardagslivet. Tidigare har en tidsgeografisk metodik för analys av störningar inom förvärvsarbete utvecklats. Vidare har grunder för en metodik att beskriva vardagens typaktiviteter (förvärvsarbete, egenarbete, sömn, måltider och fritid) i ett sammanhang utarbetats. Med hjälp av ett antal dagböcker kommer vi att utveckla kategorier av aktiviteter som tar fasta på sekvenser och störningar (avbrott) i vardagen. Vardagens aktiviteter ska alltså betraktas i tidsföljd, vilket inte traditionella tidsanvändningsstudier gör. Resultat ska kunna visas på såväl individnivå som på mer aggregerade nivåer. Projektets resultat blir ny kunskap om hur vardagslivet är sammansatt, och fördjupad kunskap om tidsanvändningen i samhället. Metoden ska kunna användas bland annat för studier av förändringar i välfärdssamhället: tex Hur kan hushållen möta de nya tendenserna inom äldreomsorg och barnomsorg som innebär ökat engagemang i verksamheten? Vad betyder förvärvsarbetets innehåll och förläggning i tid för människors aktiviteter på fritiden?

Ian Layton, Umeå universitet

330.000 kr

Dnr: 89/247

The geographical evolution of the demand for and supply of coniferous forest products within Britain and northern Europe from c 1700 to the present day – economic expectations or knowledge diffusion?

Hypotes: De rumsliga och tidsmässiga förändringarna i skogsutnyttjandet har sin grund mera i rationella ekonomiska vinstförväntningar än i kunskapsspridning om produktteknologi och marknader. Projektet syftar (1) till att omtolka betydelsen av de olika processer och mekanismer som ger förändringarna i de skogsbaserade verksamheterna i norra Europa och (2) att bidra med en geografisk analys av det rumsliga ianspråktagandet av skogsresurserna. I hypotesen ingår påståendet att innovationsspridningens och informationens roll har överdrivits, och att det i realiteten är en rationell ekonomisk expansion av råvarubasen samt avståndet från marknaden som har den största betydelsen. En viktig fråga blir därmed om regional utveckling har initierats av internt eller externt företagande. Många tidigare forskningsrön indikerar att det vanligen har varit den senare faktorn som har påverkat utvecklingen, i varje fall i Sverige. Den ekonomiska utvecklingen i resursrika områ-

den kan därmed betraktas som en rationell reaktion på en efterfrågesituation där aktörerna redan är mer medvetna om ekonomisk rationalitet än vad som normalt ansetts vara fallet.

Von Thürens teori om transportkostnaderna som den grundläggande faktorn bakom markanvändningsmönstret i ett isolerat område förväntas därmed ha en mer vidsträckt tillämpning, inte bara för tolkningen av storskaliga mönster, utan också vid en analys av förändringen av naturresursernas utnyttjande. Tillgänglighetsbegreppet inkluderar också faktorer som skogsägande och teknologisk nivå. Därmed kan modellen modifieras till att innefatta dynamiska aspekter som en följd av resurstillgänglighet och transportsituation och även förklara den ekonomiska zoneringsen på internationell och tom global skalnivå. Denna argumentation har tidigare applicerats på vissa lokaliseringförändringar av jordbruksproduktionen inom Västeuropa, men har inte seriöst prövats när det gäller resursutnyttjandet i Nordeuropas barrskogsbälte. Tidigare resultat från forskningen om Luleå- och Sundsvallsdistrikten ger vid handen att tillväxten av urbana kärnområden som baseras på handel och industri (tex Storbritannien) och expansionen av områden för kommersiellt avancerat skogsbruk kan ses som symbiotiska processer som klart påvisar centrum-periferi-relationerna. Projektet kommer att fokuseras på den brittiska marknadens påverkan på skogsanvändning och därmed relaterad ekonomisk utveckling i Skandinavien och Finland från 1700-talets början till vår tid.

Pedagogik

Academia Europaea, Stockholms universitet

500.000 kr

Dnr: 89/435

Education in the Modern World: The European Perspective

En projektgrupp bestående av framstående utbildningsforskare från Belgien, England, Frankrike, Tyskland och Ungern skall under professor Torsten Huséns ordförandeskap studera hur utbildningsväsendet fungerar bl a med avseende på mål, funktion, organisation, kostnader och resultat i ett flertal europeiska länder. Kunskap om dessa förhållanden är av stort allmänt intresse och inte minst för den verksamhet som fonden stöder och främjar.

Psykologi

Sven-Åke Christianson, Umeå universitet

270.000 kr

Dnr: 89/9

Neuropsykologiska studier av minnesfunktionen hos friska barn samt barn som opereras för epilepsi.

Patienter med långvarig och svår epilepsi får ofta problem av psykologisk, psykiatrisk och social art. Det är därför viktigt att sjukdomen kommer under kontroll så snabbt som möjligt. Neurokirurgisk behandling av barn med epilepsi som är resistent mot farmakologisk behandling är idag ett mycket realistiskt behandlingsalternativ. För att kunna genomföra epilepsikirurgiska ingrepp i tidig ålder är det nödvändigt med

avancerad neuropsykologisk preoperativ information, dels för att få kunskap om skadans lokalisation, dels för att förebygga oacceptabla postoperativa bortfallssymptom av typen minnes- och språkstörningar. För närvarande saknas sensitiva neuropsykologiska test som kan ge sådan information. Projektets övergripande målsättning är att utifrån ett funktionalistiskt perspektiv studera utvecklingen av och relationen mellan olika minnesfunktioner hos barn samt studera hur barnets minnesfunktioner interagerar med andra förmågor, såsom perception, motorik, språk, och emotioner. Vår strategi är att utveckla en bred uppsättning test för att kunna påvisa dissociationer mellan olika minnesuppgifter som engagerar olika förmågor och olika minnessystem. Projektet inbegriper: a) Studier av perceptuell-motorisk utveckling hos friska och hjärnskadade spädbarn, b) Lateraliseringsstudier på friska 2-, 3-, 5-, 8-, 12- och 15-åringar genom projicering av minnesinformation till respektive hemisfär, (dikotiskt minnestest och visuell halvältstest), c) Lateraliseringsstudier på barn med olika skadelokalisation och epilepsi i olika åldrar (amytal-dikotiskt- och visuell halvältstestning), och d) Jämförande studier mellan barn och vuxna och mellan neuropsykologiska, neurologiska, neurofysiologiska och neuropatologiska data-mönster. Med denna strategi hoppas vi kunna få en bild av barns minnesfunktioner under olika utvecklingsfaser och kunna bedöma funktionsnedsättningar hos barn med olika skadelokalisationer. Denna forskning har ett omedelbart värde vid neuropsykologisk diagnostik i samband med barn-neurokirurgi, samt för rehabilitering av barn med tidigare inlärningssvårigheter och emotionell problematik. Projektet förväntas också främja allmän neuropsykologisk kunskapsutveckling.

Stig Berg, Göteborgs universitet

185.000 kr

Dnr: 89/150

Psykologisk funktion under åldrandet: En longitudinell studie mellan 70 och 85 års ålder.

Sedan 1971/72 genomförs vid institutionen för geriatrik och långvårdsmedicin vid Göteborgs universitet en bred tvärvetenskaplig longitudinell studie av äldre (H 70-undersökningen). Den ursprungliga undersökningsgruppen bestod av ett slumpmässigt urval av 70-åringar i Göteborg. Detta urval har sedan följts upp när de var 75, 79, 81 och 85 år.

Syftet med det psykologiska delprojektet inom H 70-undersökningen är att beskriva den psykologiska utvecklingen från 70 år och relatera detta till sjukdomar, sociala förhållanden osv. Tyngdpunkten i undersökningen ligger på intelligens, minne, livstillfredsställelse och anpassning. Vid det senaste undersökningstillfället fick undersökningen av demenssjukdomar ökad betydelse.

Inför det att undersökningspersonerna blir 88 år 1989/90 planeras en ny uppföljning. Syftet är i stort detsamma som tidigare men ökad vikt kommer att läggas vid studiet av demenssjukdomar och problem kring detta.

Ca 60 st 88-åringar från det ursprungliga urvalet kommer att undersökas samt ca 250 personer bland de som ej kom med vid undersökningen 1971/72 och där urvalet drogs när de var 85 år.

Mätinstrumenten utgörs av intelligens-, minnes- och personlighetstest som använts tidigare kompletterat med olika skattningar och test för demensbedömning. Ett nära samarbete kommer också att ske med den psykiatriska delen av H 70-undersökningen.

Alf Gabrielsson, Uppsala universitet

250.000 kr

Dnr: 89/163

Musikupplevelse och musikalisk kommunikation

Musikpsykologins centrala frågor kan sägas vara hur vi *skapar* musik, hur vi *utför* musik och hur vi *upplever och reagerar* på musik, dvs hur de olika leden i musikalisk kommunikation fungerar, var för sig och tillsammans. Detta projekt syftar till att behandla tre med varandra sammanhängande frågeställningar om musikalisk kommunikation: Djupa musikupplevelser, Kommunikation mellan tonsättare och lyssnare, Uttryck och utförande. Gemensamt för behandlingen av alla tre problemområdena är betonandet av faktorer i musiken, i människan och i situationen. – Många människor har haft och har mycket intensiva och djupgående musikupplevelser. En förundersökning visar hur mångfacetterade och unika dessa upplevelser kan vara och hur olika person- och situationsfaktorer kan inverka på upplevelsen. Den grundläggande betingelsen för upplevelsen kan sägas vara konstellationen av "rätt musik för rätt människa i rätt situation". – Frågan om en tonsättares intentioner med sitt verk går fram till lyssnaren är ständigt aktuell och omdiskuterad men har aldrig gjorts till föremål för en empirisk undersökning. I detta delprojekt kommer ett antal tonsättare att välja ut ett av sina verk och speciellt utvalda lyssnare skall beskriva sina reaktioner. – Hur ett musikstycke upplevs beror i hög grad på hur det utföres, och detta i sin tur beror på vilket uttryck musiken skall förmedla. I detta delprojekt studeras hur musiker utför, och hur lyssnare uppfattar, musik som är avsedd att förmedla olika känslomässiga uttryck.

Edith Mägiste, Stockholms universitet

110.000 kr

Dnr: 89/226

Stockholms invandrare: skolprestationer och socioemotionell anpassning

Syftet med föreliggande studie är att undersöka hur andra generationens invandrare klarar sig prestationsmässigt och känslomässigt i förhållande till den inhemska befolkningen. Studien ingår i Metropolitprojektet som är en longitudinell undersökning av en hel årgång på 15.117 personer födda 1953 i Stor-Stockholm. Bland dessa finns 1.236 barn till invandrare från olika länder som delas i några huvudgrupper enligt språk- och socialgruppsstillhörighet och jämförs med den svenska referensgruppen på 13.881 personer.

Som mätinstrument på prestationssidan används skolbetyg, begåvningsstest, avslutad gymnasieutbildning samt yrke och inkomst vid 30-årsåldern. Emotionell anpassning mäts med attityder och sociometrisk test; avvikande beteende under tonåren med olika typer av ungdomsbrottslighet enligt socialregister.

Undersökningen ger en unik möjlighet att studera i ett longitudinellt perspektiv några viktiga faktorer som bestämmer individens position i samhället. Olika invandrargrupper följs dels separat, dels i sin helhet för att upptäcka speciella svårigheter som någon grupp kan möta samtidigt som vissa generella iakttagelser kan göras. Studien kommer att visa graden av integrering i samhället av en hel årskull andra generationens invandrare som växer upp i landets huvudstad.

Gunn Johansson, Stockholms universitet**350.000 kr**

Dnr: 89/296

Språkfärdighet och stress

Att använda ett sekundärt, otillräckligt utvecklat språk ställer ökade krav på människans mentala funktioner. Detta projekt vill belysa de subjektiva och biologiska kostnader som är förknippade med dessa krav. Pga en tilltagande internationell migration använder allt fler människor temporärt eller permanent ett sekundärt, "svagt" språk för informationsbearbetning och social kommunikation. Även om problemet är allmänt känt, saknas systematisk forskning utifrån stress- och belastningsperspektiv. Frågans betydelse sammanhänger med språkets två fundamentala roller, den kognitiva och den kommunikativa. Bristande språkfärdighet ger både ineffektiv bearbetning av information och bristfällig interaktion med den sociala miljön. Syftet med detta projekt är att identifiera och analysera faktorer som gör bristande språkfärdighet till en belastnings- och stresskälla, samt utarbeta en övergripande modell som kan ligga till grund för fältstudier. Projektet omfattar dels en serie laboratorieexperiment där tvåspråkiga försökspersoner genomgår specialkonstruerade uppgifter som kräver språkförståelse och språkproduktion, dels sk situationsanalyser som grundar sig på stressupplevelser i samband med användning av ett sekundärt, svagt språk. Särskild uppmärksamhet ägnas åt prestation, upplevd stress och andra subjektiva "kostnader" för prestationen samt utsöndring av katekolaminer och kortisol. Resultaten kommer att läggas till grund för fältstudier av språkrelaterad stress.

Mikael Heimann, Göteborgs universitet**100.000 kr**

Dnr: 89/313 PL

Imitation hos barn i åldern 0–3 år – dess betydelse för den tidiga socioemotionella utvecklingen

I flera internationella rapporter har imitativ förmåga hos spädbarn påvisats. I två svenska studier konstateras att spädbarn uppvisar stor individuell variation i imitativ förmåga. Motsvarande individuella skillnader har även noterats för spontan imitation inom samspel mor–barn, i användandet av imitation inom språkutvecklingen samt inom området ospråklig imitation och kommunikation hos barn i ett-års åldern. Under de första levnadsåren sker samtidigt en intensiv social och känslomässig utveckling där imitation getts en central betydelse för det normala samspelets framväxt.

Utifrån ovanstående skall belysas hur individuella skillnader i imitativ förmåga växer fram under de första levnadsåren och hur denna process är relaterad till den samtida känslomässiga och kognitiva utvecklingen. Centrala frågeställningar är: 1) Hur ser sambandet mellan tidig imitation och senare utveckling ut? 2) Är de individuella skillnaderna stabila över tid? samt 3) Hur kan vi genom att observera imitation i samspelet mellan mor och barn förstå den normala utvecklingen och på så sätt få en bas för att tidigt upptäcka när tendenser till störningar visar sig?

Fyrtio barn observeras longitudinellt över tre års tid vid sex tillfällen. En mindre delgrupp om 12 barn intensivstuderas vid ytterligare fyra tillfällen.

Sven G. Carlsson, Göteborgs universitet**250.000 kr**

Dnr: 89/315

Psykologisk och social profil (PSP) i rehabiliteringen av vuxna hörselskadade.

En hörselskada betraktas av tradition som ett kommunikationshandikapp som behandlas medicinskt eller rehabiliteras med tekniska hjälpmedel. I dagens samhälle med dess ständigt ökande behov av fungerande kommunikation, kan emellertid hörselskadan också bli ett socialt handikapp, med därpå följande psykologiska problem.

Behovet av psykologer inom hörselvården har länge påtalats, senast i den av Socialdepartementet initierade Hörselvårdsutredningen, 1989. Oklart är emellertid vilka patienter som behöver psykologisk rehabilitering; hur många de är, och hur man i hörselvårdsteamet ska kunna urskilja dem. Det är också oklart vilken problematik som är central för olika patientkategorier, hur den relaterar till allmän psykologisk teoribildning, och vilka de optimala behandlingsteknikerna är.

Projektet syftar till att utveckla ett standardiserat frågeformulär som kan presenteras som en "psykosocial profil" (PSP) för varje patient. Vidare, att med hjälp av PSP, formulera riktlinjer för identifiering av patienter i behov av psykologisk behandling. Slutligen att prova kognitiv grupperapi för patienter som identifierats enligt PSP.

Utvecklingen av PSP genomförs vid Psykologiska Institutionen vid Göteborgs universitet i samarbete med University Hospital of South Manchester och Ear, Nose and Throat Hospital, London. Det kliniska arbetet genomförs i samarbete med hörselvårdsavdelningarna vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg och Regionsjukhuset i Borås.

Adrian Parker, Göteborgs universitet**75.000 kr**

Dnr: 89/362 PL

Psykologiska faktorer i paranormala upplevelser

Paranormala upplevelser rapporteras bland majoriteten av befolkningarna i många västländer och en övertygelse om sådana fenomen som extrasensorisk perception tycks också vara vanlig hos den stora allmänheten. I kontrast till fenomenens påstådda innebörd, har forskningsinsatserna inom detta område varit mycket begränsade. Det aktuella projektet har utgångspunkt i tidigare klinisk forskning och en debatt i en facktidskrift. Det skall insamla data av relevans för två förklaringsmodeller samt för associerade hypoteser om dessa fenomen. En förklaringsmodell utgår från den kliniska innebörden av ockult tro och paranormala upplevelser som en huvuddel i den diagnostiska bilden av den psykosbenägna personligheten. Den andra förklaringsmodellen utgår från att det finns vissa verkliga fenomen som relaterar till grundläggande aspekter hos personligheten. En rad personlighets- och självrapporteringsinstrument som tidigare har givit intressanta resultat kommer att tillämpas.

Projektet kommer att utföras i samarbete med forskare i Kanada, Skottland och Sverige. Det bör ge viktiga rön som kan förbättra förståelsen för hur dessa upplevelser relaterar till diagnostik och personlighet.

Aila Collins, Karolinska Institutet**350.000 kr**

Dnr: 89/408

Kvinnors hälsa: Prospektiv studie av kvinnor i premenopaus

Det övergripande syftet är att longitudinellt analysera sambandet mellan biologiska, psykologiska och psykosociala förändringar som sker under de premenopausala åren. Ca ett hundra kvinnor i åldern 48 år rekryteras med hjälp av stickprov ur befolkningsregistret och följes fram till menopaus samt postmenopausalt. Kvinnorna kallas till en initial screeningintervju samt gynekologundersökning, mammografi samt bentätthetstest. Vid detta tillfälle insamlas data avseende menstruationscykelns längd och regelbundenhet, preventivmedel, antal graviditeter, operationer etc. Kvinnorna får under hela studiens gång fylla i ett detaljerat blödningschema för kartläggning av blödningsmönster. De kvinnor som uppfyller kriterierna för deltagande i studien får sedan komma till en psykologintervju för kartläggning av den nuvarande livssituationen och psykosocial bakgrund, relation till partner, antal barn, grad av socialt nätverk, stressfaktorer i arbetslivet, tillfredsställelse i arbetet, attityd till menopaus etc. De får fylla i skalor som mäter personlighetsprofil, grad av psykosocial stress, locus of control, samt könsrollsmönster. Ett symptomindex ifylles. Kost- och rökvanor kartlägges. Blodtryck och hjärtfrekvens registreras. En noggrann hormonell karakterisering utföres. Följande hormoner i serum analyseras: östradiol, progesteron, testosteron, prolaktin, inhibin. Stresshormoner i urin analyseras. Den psykologiska och hormonella karakteriseringen upprepas med ett års intervall fram till menopaus. Kvinnorna kommer till laboratoriet för provtagning under en menscykel. De får fylla i skattningsskalorna samt genomgå en kortare intervju. Blodtryck och hjärtfrekvens mätes med hjälp av ambulatorisk utrustning. De kvinnor som utvecklar östrogenbristsymptom erbjuds terapi. Effekten av denna terapi utvärderas. Kvinnor med benskörhet kommer att erbjudas profylax. Den teoretiska och praktiska betydelsen av denna forskning måste anses stor, eftersom det saknas prospektiva studier av friska kvinnor i premenopaus och eftersom effekterna av menopausala symptom är mycket stora på kvinnors arbetskapacitet och livskvalitet.

Sociologi

Ingrid Jönsson, Lunds universitet**75.000 kr**

Dnr: 89/99 PL

Utbildning, yrke och familjeliv

Projektet syftar till att fördjupa förståelsen av varför och hur unga kvinnor och män med olika social bakgrund förstärker eller ändrar sina utbildningsambitioner under gymnasietiden och hur detta påverkar yrkes- och familjesituationen i 25-årsåldern. Projektet bygger på registerdata och uppsatsmaterial insamlat inom det longitudinella projektet "Segregation och särbehandling i grund- och gymnasieskolan" som därefter kompletterats med uppgifter om övergång till högskola och arbetsliv insamlat via enkäter. Studien planeras att genomföras i följande etapper: reanalys av befintliga register-, uppsats- och enkätdata. De i uppsatserna uttryckta föreställningarna om framtida utbildnings-, yrkes- och familjesituation kommer för varje enskild individ att kopplas till hur de faktiskt gått igenom gymnasieskolan, övergång till arbetsliv eller högskola. Uppgifter om yrkes- och familjeliv i 25-årsåldern kommer att inhämtas från en uppföljningsstudie genomförd i annat sammanhang. Ovanstående uppgifter kommer därefter att användas i livsloppsstudien där ett strategiskt urval

av unga kvinnor och män som uttryckt olika förhållningssätt till utbildning, yrke och familj kommer att göras. Detta material kommer därefter att djupanalyseras med hänsyn tagen till social bakgrund, kön, betyg, utbildning, yrkes- och familjeliv och utgöra urvalsgrunden för ett mindre antal djupintervjuer.

Eva Bernhardt, Stockholms universitet**275.000 kr**

Dnr: 89/176

Barns överlevnadschanser i Stockholm 1878–1926

Detta projekt avser att undersöka vilka faktorer och processer som låg bakom den osedvanligt snabba förbättringen av Stockholmsbornas överlevnadschanser under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Eftersom den sänkta barnadödligheten bidragit oproportionerligt mycket till denna utveckling, kommer vi att fokusera på barns överlevnadschanser från födelsen till femton års ålder. Det har dessutom den fördelen att man slipper det störande (direkta) inflytandet från s k livsstilsfaktorer, dvs i det här sammanhanget framför allt de vuxna männens sprit- och tobaks-konsumtion. Den förklaringsmodell som vi kommer att använda inkluderar både omgivnings- och socio-ekonomiska faktorer, dvs sanitära förhållanden, bostadsförhållanden och socialklass. Olika bakgrundsvariablers inverkan på dödsrisken skattas genom kausalanalys av livsförloppsdata, s k intensitetsregression. Sådana data finns tillgängliga för perioden 1878–1926 genom Stockholms Historiska Databas, som omfattar det s k rotmansarkivet. För att bättre kunna utvärdera den relativa betydelsen av olika faktorer under olika faser av dödlighetsnedgången, kommer också dödligheten i olika dödsorsaker att analyseras.

Analys av dödlighetsnedgången i en industriell storstadsmiljö, som kännetecknades av en från början extremt hög dödlighet och en osedvanligt snabb nedgång, är en viktig pusselbit för den internationella forskningen på området. Studier av urban dödlighet är ett relativt eftersatt område, bl a på grund av att på kontinenten dominerar den historiskt-demografiska forskningen av den s k familje-rekonstitutionsmetoden, som i stort sett är begränsad till landsbygden. Genom de internationellt sett helt unika historiska databaserna i Stockholm och Umeå har det blivit möjligt att genomföra motsvarande studier även i urban miljö. Studier av dödlighetsnedgången i Sundsvall och Linköping, baserade på uppgifter från Umeå databas, pågår redan.

Göran Therborn, Göteborgs universitet**250.000 kr**

Dnr: 89/260

Myndigheterna och det goda samhället – Kampanjverksamheten

Projektet, som är en del av forskningsprogrammet "Social styrning och faktisk samhällsutveckling", studerar social- och hälsopolitisk kampanjverksamhet i efterkrigstidens Sverige. Den grundläggande frågeställningen är hur föreställningar kring och praktiker inom kampanjverksamheten förändrats över tid och på vilket sätt samhällsutvecklingen påverkat dessa förändringar. Området är i stort obearbetat i svensk forskning. I centrum för projektets empiriska arbete står ett urval livsstilskampanjer som utgår från socialstyrelsen och som rekonstrueras med hjälp av såväl tryckt material, arkivmaterial som intervjudata: antidrogkampanjer, friskvårdskampanjer samt sex- och samlevnadskampanjer. Sammantaget avser analysen att precisera relationen mellan social styrning, så som denna konkretiseras i myndighetskampanjer,

och faktisk samhällsutveckling inom ett område där styrningsproblematiken får allt större betydelse. På basis av detta har projektet också ambitionen att bidra till teori- och metodutvecklingen kring analysen av social styrning inom området livsstil och hälsobeteende. Det är i hög grad genom att få ökade kunskaper om styrningsprocesser och styrningseffekter vid livsstilsförändringar som social- och hälsopolitiska målsättningar kan förverkligas.

Gunnar Olofsson, Lunds universitet

300.000 kr

Dnr: 89/308

Staten, företagen och den äldre arbetskraften – en undersökning av företagsstrategier visavi arbetsstyrkans åldersprofil

Projektet undersöker en viktig brytpunkt mellan arbetsmarknad och socialpolitik. Hur hanterar företagen sin arbetsstyrkas åldersprofil och främst då den äldre arbetskraften? Analysen skall kartlägga samspelet mellan det yttre regelsystemet i vid mening, som företaget arbetar under ("policy-regim") och den "produktionsregim" som verkar inom företaget.

Den empiriska tyngdpunkten ligger på ca 15 ingående företags/arbetsplatsers profiler som skall utgöra grunden för en analys av respektive företag/myndighet. Profilen baseras främst på intervjuer med nyckelpersoner inom företaget, fackklubbar och lokala arbetsmarknadsmyndigheter. Företagen/arbetsplatserna väljs så att de täcker både privat/offentlig sektor, export/hemmamarknad, varu/tjänsteproduktion, växande/stabila/minskande näringar, hög/lågteknologi m.m. Dessa företagsprofiler kompletteras med intervjuer av nyckelpersoner på central nivå (förbunds nivå för arbetsgivare och anställda, offentliga myndigheter m.m.). Projektet är planerat som svensk del i ett större internationellt projekt, lett från Wissenschaftszentrum i Berlin (WZB) av dr prof Frieder Naschold.

Projektets relevans ligger i att det kommer att ge ny kunskap om privata och offentliga arbetsgivares strategi gentemot den äldre arbetskraften inom ramen för den sociala- och arbetsmarknadspolitiska lagstiftning och praxis som reglerar villkoren för äldre anställda och deras arbetsmiljö.

Antropologi

Göran Aijmer, Göteborgs universitet

400.000 kr

Dnr: 89/387

Förändringar på Kinas landsbygd under 1980-talet, antropologiska perspektiv på utveckling

Projektet avser att utforska förändringar och klargöra förändringsprocesser på landsbygden i folkrepubliken Kina under 1980-talet. Detaljerad dokumentation skall ske av minst tre olika regioner och det förväntas att nya fältdata skall kunna bilda en betydande och intressant del av materialet. Ansträngningarna skall i första hand inriktas mot provinsen Jiangsu i nedre Yangzi-dalen. Jämförande data från hela Kina skall efterforskas och användas i analysen. Projektet tar sikte på de dramatiska omvandlingar som skett i Kina och särskilt de senaste reformerna i rural produktionsorganisation – i ljuset av ett enormt och växande befolkningsproblem i förening med ständigt minskande åkerareal. Forskarna kommer i analysen att använda sig av socialantropologiskt kvalitativt systeminriktat tänkande.

Statistik

Claes-M. Cassel, EFI

100.000 kr

Dnr: 89/209

Säkrare prognoser med mikrobaserad tidsserieanalys

Data som ligger till grund för tidsserier är ofta behäftade med urvalsfel. Urvalsfel uppkommer då man av kostnadsskäl tvingas undersöka ett urval av enheter i stället för hela populationen. Tidsserier som avser att belysa sambanden mellan populationstotaler (eller populationsmedelvärden) över tiden kommer då att baseras på skattningar av populationsvärden.

Syftet med projektet är att undersöka i vilken utsträckning det går att förbättra prognoser med tidsserier genom att ta hänsyn till att data kan vara behäftade med urvalsfel.

Vår ansats är att utnyttja nyare surveysamplingsteori, sk superpopulationsansats, kombinerad med tidsseriemodeller. Vi utgår då från individuella tidsserier på mikronivå. Via surveysamlingsprinciper förs analysen upp på makronivå. Eftersom en stor del av offentlig statistikproduktion baseras på urvalsundersökningar får forskningsresultaten rimligtvis betydelse för tidsserieanalys som använder offentlig statistik, tex inom nationalekonomi. Förutom projektets praktiska betydelse finns det ett värde i sig att utöka den teoretiska grunden för tidsserieanalys.

Projektet kommer att bedrivas enligt tre parallella linjer:

- 1) Forskarkontakter och litteraturstudier
- 2) Teoriutveckling, utveckling av teori för mikroansatsen enligt tidsserieanalysen och superpopulationsteorin
- 3) Teoriapplicering, simuleringar och praktikfall.

Statsvetenskap

Gunnar Wallin, Stockholms universitet

450.000 kr

Dnr: 89/82

Eliattityder och samhällsförändringar i västerländska demokratier

Projektet skall utgöra den svenska delen av en förnyad komparativ undersökning av den politiska kulturen hos de administrativa och politiska eliterna i västerländska demokratier. Den tidigare undersökningen genomfördes för svensk del under början av 1970-talet med stöd från Riksbankens Jubileumsfond. Undersökningen redovisades främst i doktorsavhandlingar av Anders Mellbourn (1979) och Claes Linde (1982) samt i en bok på engelska av den amerikanske statsvetaren Thomas J. Anton (1980).

Huvudsyftet med det nya projektet är att undersöka stabiliteten i de attityder och föreställningar som kom fram i den tidigare studien. En sådan undersökning är av stort teoretiskt intresse eftersom den politiska kulturen antagits vara ett fenomen av särskilt stabilt slag. En förnyad undersökning ter sig också angelägen mot bakgrund av de i flera avseenden genomgripande förändringar som inträffat i den offentliga förvaltningen och det politiska ledarskapets verksamhetsformer under den förflutna tjugoårsperioden. Bli betonats kontroll, effektivitet och decentralisering mer nu än tidigare. Med tanke härpå är en viss vidgning av frågeställningar och undersökningspopulation för det nya projektet önskvärd.

Totalt sett beräknas ca 300 personer intervjuas. Projektet avses pågå i tre år.

Christer Jönsson, Lunds universitet**350.000 kr**

Dnr: 89/83

AIDS, transnationella nätverk och internationellt samarbete

Projektet syftar till att undersöka det internationella samarbetets möjligheter och begränsningar. Denna generella problematik behandlas med utgångspunkt från ett specifikt fall: de internationella samarbetsansträngningarna i kampen mot AIDS. Forskningsresultaten förväntas kunna bidra såväl till teoriutvecklingen vad gäller internationellt samarbete som till fördjupad empirisk kunskap om de politiska dimensionerna av de globala samarbetsförsöken på AIDS-området. Projektet är en del av ett internationellt forskningssamarbete med deltagande av forskare även från Schweiz och USA.

Teoribildningen kring internationellt samarbete är mindre utvecklad än kring internationella konflikter. På senare år har dock forskare kommit att intressera sig i ökande utsträckning för "samarbete under anarki". Insikter från spelteori och studiet av internationella regimer har utgjort huvudsakliga inspirationskällor. Projektet avser att komplettera spelteorins och regimstudiernas förklaringar till internationellt samarbete genom att utveckla ett perspektiv, som lägger tonvikten vid politisk process. Förhandlingsteori och interorganisationsteori utgör hörnstenarna i denna teoretiska bas. Undersökningens fokus ligger på transnationella nätverk – informella kontaktvägar mellan organisationer på olika nivåer, internationella såväl som nationella, offentliga såväl som privata. En grundläggande fråga blir: I vad mån och på vilka sätt kan transnationella nätverk bidra till internationellt samarbete? Projektets databas kommer att bestå av en kombination av dokument, intervjuer och deltagande observation.

Stefan Hedlund, Uppsala universitet**500.000 kr**

Dnr: 89/112

Natur och samhälle i Sovjetunionen

Ett markant resultat av den nya sovjetiska öppenheten är att man nu har börjat erkänna existensen av betydande egna miljöproblem. Detta erkännande, och den därtill hörande debatten, aktualiserar en lång rad centrala och för öststatsforskningen i viss mån helt nya frågeställningar. Dessa skär genom ett brett spektrum av olika discipliner.

Det forskningsprojekt som här föreslås är avsett som en ettårig explorativ studie, syftande till att uppnå: (a) dokumentation och utvärdering av vad som faktiskt är på väg att ske, (b) identifikation av forskningsfront och formulering av fortsatta, mera djuplodande framtidsutsikter som målas upp av både sovjetisk och övrig östeuropeisk expertis på området, förefaller samtliga dessa tre målsättningar för Sveriges del ha hög relevans.

Barry Holmström, Uppsala universitet**140.000 kr**

Dnr: 89/136

Domstolar och demokrati. Europadomstolen och författningpolitiken i Sverige, Storbritannien, Frankrike och Västtyskland.

Projektet skall belysa den fundamentala demokratifrågan om förhållandet och avvägningen mellan demokrati och rättsstat, folksuveränitet och individrättigheter, "juridik" och "politik". Det sker via en analys av och jämförelse mellan några euro-

peiska stater politik gentemot det rättssystem som knutits till Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Ett fåtal stater med olika rättsliga traditioner, konstitutionella och judiciella system jämförs, förutom Sverige prel. Storbritannien, Västtyskland och Frankrike. Dessa skiljer sig markant åt i ovanstående avseenden och har vid intressanta tidpunkter haft skiftande politisk ledning. Arbetshypotesen är att agerandet mera präglas av skiftande inhemska konstitutionella och rättsliga traditioner och erfarenheter än av allmänideologisk position hos de politiska makt-havarna.

Resultatet kommer att kunna fördjupa och nyansera den svenska diskussionen, i vilken de svenska domstolarnas låga profil visavi de politiska instanserna vanligen kontrasteras mot en "europeisk", stundom "kontinental" modell, som knappast existerar. Attityden till domstolarnas lagprövningsrätt, och dennas utformning, tycks i själva verket variera markant. Vad detta beror på är projektets centrala fråga.

Bengt Sundelius, Stockholms universitet**188.000 kr**

Dnr: 89/225

Småstat i kris: Sverige och U 137

U 137 incidenten i oktober 1981 inbjuder till en djupstudie av svensk säkerhetspolitisk krishantering. Medan den internationella forskningslitteraturen är fylld av liknande arbeten saknas någon modern svensk krisstudie.

Fallet skall studeras i ljuset av de teoretiskt ledande teserna om krishantering. Dels skall beslutsprocesserna bakom det svenska agerandet i de tolv beslutssituationer som krisen utgjorde analyseras. Förklaringsfaktorer på smågruppsnivå betonas dels för att förstå det svenska agerandet och dels för att bidra till vidareutvecklingen av denna relativt nydanande teoriens ansats.

Den empiriska delen bygger på ett digert offentligt material samt på intervjuer med de centrala aktörerna. Ambitionen är ej att finna den absoluta sanningen om dessa tio dagar utan att analysera ett relativt välkänt historiskt skeende utifrån ett visst teoretiskt perspektiv på utrikespolitiska beslutsprocesser.

Studien kan bidra till förståelsen av krishantering i "vanliga" stater, liksom Sverige, som varken är en supermakt eller en hårt utsatt småstat som Israel. Projektet är kopplat till en internationell forskargrupp inom ämnet. Det skall ses som en pilotstudie inför en eventuell framtida större satsning på penetrerande djupstudier av andra svenska utrikespolitiska ärenden.

Roger Henning, FARådet**200.000 kr**

Dnr: 89/312

Öar av tillväxt – en studie av näringslivets internationalisering

Den svenska samhällsutvecklingen kan beskrivas som en övergång mot ett alltmer dualistiskt samhälle med en kunskapsintensiv produktion i storstadsområden och traditionell produktion i övriga regioner. När man vidgar perspektivet till den europeiska scenen finner man samma utveckling karakteriserad av öar av tillväxt. Man ser en arkipelag av tillväxtområden, som utövar dragningskraft på övriga regioner. I detta projekt studeras tillväxtöarnas relationer – i Sverige och Europa – till övriga regioner. Hur ser relationerna ut mellan öarna och deras omgivning? Vilken roll spelar politiska åtgärder för öarnas tillväxt?

Projektet tar sin utgångspunkt i det lokala näringslivets förändring. Det är företaget i dess omgivning som studeras. Internationaliseringen och den ökade kunskapsintensiteten påverkar inte bara inre förhållanden i företagen utan också företagets omgivning. Omgivningen påverkar samtidigt företagen. Undersökningens huvudfråga kan formuleras: Hur ser mönstret ut för företagens kopplingar – och beroendeförhållanden – till det lokala samhället, regionen, den nationella nivån och det internationella systemet?

Undersökningen bygger på skriftligt material samt intervjuer med nyckelaktörer i företagen men också med de fackliga organisationernas företrädare och ledande politiker. Projektet ingår i ett internationellt forskningsprogram "Archipelago Europe" inom ramen för European Consortium for Political Research. Projektet är den svenska delen i programmet. Statsvetare från bl a Västtyskland, England, Frankrike och Holland medverkar. Syftet är att jämföra utvecklingen i ett antal västeuropeiska länder.

Anders Malmberg, FARådet

225.000 kr

Dnr: 89/319

Internationalisering och regional arbetsdelning

Projektet "Internationalisering och regional arbetsdelning" är ett av sju delprojekt inom FARådets forskningsprogram "Internationaliseringen, företagen och det lokala samhället", där forskare från flera samhällsvetenskapliga discipliner bidrar med studier.

Projektet syftar till att analysera förändringar i den regionala arbetsdelningen genom empiriska studier av hur näringslivets omvandling medför problem respektive möjligheter på olika platser i Sverige. Huvudfrågan är: Hur löses – i ett antal konkreta fall – motsättningen mellan produktionens nya resurskrav och platsers nedärvda, befintliga resursstruktur? Är vissa platser särskilt väl respektive illa ägnade att möta verksamheternas förändrade resurskrav (t ex vad gäller transporter, informationsöverföring, arbetskraft, ekologisk miljö). Även den omvända frågan är relevant: Hur hanterar gamla verksamheter en förändrad yttre miljö – nya rambetingelser eller en ny lokal struktur.

Den inomvetenskapliga betydelsen av projektet är att bidra till utvecklingen av en lokaliseringsteori för det moderna produktionssystemet, där varu- och tjänsteproducerande företag samverkar i nya former. Teoretiskt anknyter projektet till regional strukturteori och företagsekonomisk nätverksteori.

Den praktiska (samhälls-)relevansen ligger inom området regionalpolitik och planering, där projektet kan ge viktiga insikter om vad skilda aktörer kan eller inte kan göra för att stärka specifika platsers eller regioners attraktivitet inom ramen för en alltmer internationaliserad konkurrenssituation.

Juridik

Staffan Westerlund, Uppsala universitet

200.000 kr

Dnr: 89/432

Gränsöverskridande störning på miljön från verksamhet i Sverige

En inledande studie av grundläggande frågor som anknyter till gränssnittet eller gränssnitten mellan folkrättsliga och nationellt rättsliga normer som har betydelse för miljön.

Från folkrättslig synpunkt handlar sådant om att beakta hur olika rättsordningar klarar av att assimilera och genomföra olika typer av normer. Från nationellt rättslig synpunkt handlar sådant om teorier, principer och teknik för att utveckla rättsordningarna så att de blir ändamålsenliga för genomförandet av sådana folkrättsliga normer som har vital betydelse för den globala miljön.

Som material används bl a och främst vissa internationella överenskommelser inom miljöområdet som Sverige har biträtt, svensk lagstiftning på miljöområdet inklusive förarbeten och doktrin, riksdagsbeslut om ratificering samt rättspraxis.

Med detta material som grund ska en analys göras av förhållandet mellan svensk miljölagstiftning och vissa för Sverige folkrättsligt bindande traktater i syfte att belysa grundfrågor kring gränssnitten mellan internationella och nationella miljönormer.

Bengt Edlund, Lunds universitet**120.000 kr**

Dnr: 89/34

Musikalisk fortsättning

Den musikaliska formens fenomenologi är ett försummat område av stor betydelse för musikalisk interpretationspraxis. Bl a är gängse musikteoretisk terminologi fattig på ord som fångar och därmed medvetandegör de olika sätt på vilka musik kan föras vidare från fras till fras, från avsnitt till avsnitt. Den uttolkande musikern saknar därmed differentierade begrepp som kunde leda och precisera hans/hennes intuition: det är viktigt att komma förbi enkla begreppsbyggnader som upprepning/variation/kontrast. (Sedan en musiker väl bestämt sig kommer t ex en kontrast som är ett svar att utformas på annat sätt än en kontrast som innebär ett komplement.) Vidare vet vi föga om hur musiker faktiskt bär sig åt för att artikulera och särskilja olika arter av musikalisk fortsättning, liksom om hur lyssnare tar emot sådan information och båda dessa aspekter är centrala inslag i en teori för musikalisk interpretation.

Projektet avser att studera karakterisering, gestaltning och upplevelse av musikalisk fortsättning något som föga uppmärksamats i musikvetenskaplig litteratur och forskning. Ansatsen skall ses som en byggsten i en sammanhängande teori för musikalisk interpretation och består av en musikanalytisk och en empirisk-experimentell del.

Första etappen omfattar inträngande studium av strategiskt valda musikavsnitt med syfte dels att så lyhört som möjligt fastställa vilken slags fortsättning som exemplifieras dels att noga undersöka vilka faktorer i den musikaliska strukturen det är som ger upphov till detta intryck.

Andra etappen rymmer flera led: verifiering av de preliminära karakteriseringarna av musikalisk fortsättning med hjälp av en grupp musikförtrogna bedömare, framförande av ett urval av musikexemplen med högt kompetenta musiker samt åtföljande uppmätning och analys av framförandenas egenskaper, karakterisering med hjälp av lyssnare av den fortsättningsart som inspelningarna ger uttryck åt.

Per Linell, Linköpings universitet**260.000 kr**

Dnr: 89/44

Kontakt genom tolk. Ett projekt om kontakttolkning – en växande form för kommunikation inom den offentliga sektorn

Projektets syfte är

- att mångsidigt belysa det tolkade samtalet som kommunikationsprocess;
- att beskriva och förklara möjligheter och svårigheter i tolkade samtal, inom ramen för kommunal kontakttolkverksamhet, i möten mellan professionella företrädare för hälso- och sjukvård, omsorg och social service, och lekmän med begränsade eller inga kunskaper i svenska.

Tolkens närvaro motiveras dels av myndigheternas behov av att kunna avgöra adekvat behandling, vård, service, bistånd, etc, dels av lekmannens behov av att kunna tillvarata sin rätt. Hur påverkas egentligen samtalet av det faktum att mötet tolkas? Vilka krav ställer tolksituationen i olika offentliga sammanhang på de agerande parterna och på tolken, relaterat till respektive persons kommunikativa mål? Vad betyder tolkens föreställningar om kommunikativa mål för sin egen del, som yrkesperson med samtalet som arbetsplats?

Metod: Audio- (och video-) inspelning av autentiska samtal i möten mellan myndighetsföreträdare och invandrarklienter. Efterintervjuer med de inblandade parterna. Transkription av samtalen och parallell detaljerad analys av inspelat och skrivet material.

Projektet kan förutses få stor kunskaphöjande effekt när det gäller olika samhällsorgans sätt att möta en stor och viktig grupp av klienter, personer med otillräckliga kunskaper i svenska. Paralleller kan också dras till tolkade möten mellan samhällsinstitutioner och personer med begränsad hörsel- och talförmåga. Mera allmänt kommer projektet att få stor betydelse för förståelsen av komplexa kommunikationssituationer och språkligt beteende som maktmedel.

Susanna Åkerman, Uppsala universitet**205.000 kr**

Dnr: 89/53

Det Svensk-Baltiska bidraget till den tidiga upplysningsdeismen – materialism och immaterialism i europeiskt tankeliv 1621–1688

Projektet ansluter till det i modern forskning alltmer ökande intresset för 1600-talets Världssjälsfilosofi med dess rötter både i renässansplatonismen och i studiet av Averroes Aristoteleskommentarer. Dennas betydelse framgår av att den numera tillmäts en central karaktär i pietismens förhistoria och som en avgörande bakgrund till upplysningstiden.

Även under den svenska stormaktstidens välde förekommer Världssjälen som ett centralelement i de filosofiska system som utbildades vid universitetet i Dorpat och vars främsta företrädare var Fredrik Menius och Georg Stiernhielm. En undersökning av denna riktning kommer också att ta fasta på svensk-baltiska protopietister som Christian Ravius, Heinrich Hein och Johannes Matthiae och deras försvar av en synkretistisk reform av den svenska statskyrkan.

Undersökningen av de svensk-baltiska proto-pietisterna tar sikte på att teckna bakgrunden till Johannes Gezelius d y bidrag till von Rosenroth's edition av judiska källskrifter "Kabbala Denudata" (1674) – den källa som kom att ha en avgörande betydelse för Leibniz dynamiska monadism och som genom John Toland hittade vägen till den franska upplysningen.

Möjligheten att kartlägga Världssjälsfilosofins framväxt inom det svenska stormaktsväldet är god eftersom en stor del av handskriftsmaterialet är ihopsamlat och återfinns bland Johan Nordströms efterlämnade papper i Uppsala Universitetsbibliotek. Projektet syftar till ett samlat grepp över perioden.

Rolf Pålbrant, Uppsala universitet**255.000 kr**

Dnr: 89/61

Svensk cykel- och skidsports beroende av den tekniska och ekonomiska utvecklingen under 1900-talet

Projektets syfte är att mot bakgrund av de samhälleliga förändringarna studera och analysera, dels den tekniska utvecklingen av cykel- och skidsporten, dels de ekonomiska drivkrafterna bakom teknikutvecklingen. Tidigare idrottshistorisk forskning har hittills i huvudsak varit inriktad på idrottspolitiska eller inomidrottsliga frågor, medan denna studie skall koncentreras på yttre förändringar av teknisk och ekonomisk karaktär. En central hypotes är synen på idrotten som ett historiskt fenomen som skall relateras till samhälleliga förändringar.

Den ena delen av projektet skall omfatta en undersökning av den produktutveckling och av de påverkansfaktorer som präglar cykelsporten, i detta fall med utgångspunkt från en empirisk studie av verksamheten vid Nymans verkstäder. Projektets andra del koncentreras, dels till den tekniska utvecklingens betydelse för åksätt, utrustning och regelsystem vad beträffar längd- och utförsåkning på skidor, dels orsakerna till kommunernas investeringar i anläggningar av olika slag, i synnerhet för utförsåkning.

Christer Winberg, Stockholms universitet

250.000 kr

Dnr: 89/64

Regionala skillnader i svensk samhällsutveckling

1800-talets Sverige utmärktes av starka regionala skillnader, som delvis levt kvar in i våra dagar. Man finner olikheter på en rad, till synes vitt skilda fält, t ex politiskt beteende, religiös inriktning, självmordsfrekvens eller utom- och inomäktenskaplig fruktsamhet. Särskilt markanta är skillnaderna mellan östra Sverige, som tycks ha varit präglad av en "upplöst" samhällsstruktur, och västra Sverige, med en "tätare" struktur.

Projektet "Regionala skillnader i svensk samhällsutveckling" försöker avgöra hur långt tillbaka dessa olikheter kan spåras – publicerad statistik går vanligen inte längre bak än till ca 1810 – och diskuterar sambanden mellan olika fenomen. Vid sidan av det mer specifika historie- och samhällsvetenskapliga intresset som problemkomplexet har kan projektet ses som ett bidrag till frågan om hur trögrikliga/föränderliga kulturella mönster är och vilken miljö som är gynnsam för normefterlevnad respektive normupplösning.

Thorleif Pettersson, Uppsala universitet

860.000 kr

Dnr: 89/68

Svenska och europeiska värderingssystem; EVSSG-studien omgång 2

Projektet avser svensk medverkan i den andra omgången av den internationella "European Value Systems Study Group" – studien (EVSSG-studien), en intervjuundersökning av medborgarnas värderingar och åsikter inom sex värderingsdomäner, nämligen 1) arbetslivet, 2) fritiden, 3) familjelivet, 4) politiken, 5) religionen samt 6) moralfrågorna. Det övergripande syftet med EVSSG-studien är att studera i vilken utsträckning Europa är 1) homogent eller heterogent resp 2) stabilt eller föränderligt beträffande de sex värderingsdomänerna. Ett trettiotal länder deltar i det internationellt uppmärksammade EVSSG-projektet.

Den första EVSSG-omgången genomfördes 1981. En datainsamling gjordes även i Sverige. Det svenska materialet blev emellertid jämförelsevis mindre utnyttjat av det internationella och inhemska forskarsamhället. Att det blev så berodde bl a på att datainsamlingen inte initierades eller finansierades av den svenska universitetsforskningen. Det är angeläget att det svenska EVSSG-arbetet inför nästa omgång blir bättre samordnat med det internationella forskningsprojektet.

En andra omgång av EVSSG-studien skall genomföras 1990. Genom att samma intervjuformulär har använts 1981 och 1990 i samma trettiotal länder blir en rad teoretiskt betydelsefulla analyser av samspelet mellan den ekonomiska och sociala samhällsutvecklingen, värderingssystemens förändring och regionala variation möjliga. Detsamma gäller den politiskt alltmer centrala frågan om relationen mellan svenska och europeiska värderingssystem.

Milan Bily, Lunds universitet

280.000 kr

Dnr: 89/106

Ryskt morfologiskt kasus och dess semantik

Projektets mål är att åstadkomma en vetenskapligt stringent beskrivning av ryskt morfologiskt kasus och dess semantik. Projektet kan karaktäriseras som en revision av Hjelmsevs och Jakobsons teorier och kasusbeskrivningar i ljuset av senare kritiska invändningar. I preliminära arbeten har det redan utarbetats en ny explicit syn på bl a, semantiska privativa oppositioners innebörd och en ny metodologi för fastställandet av kasusmorfemets invarianta betydelse. Genom att lämna ett bidrag till slavisk, särskilt rysk språkvetenskap skall även vissa allmänna mål nås:

a. En invändningsfri grund för en generell kasusteori som explicit förklarar vad kasus egentligen är.

b. En beskrivningsmodell modifierbar för andra kasusspråk. Den innehåller bl a interspråkliga stipulativa definitioner av ett antal centrala, i många språk förekommande kasus, särdragssystem som bygger på en distributionell analys av enskilda kasus syntaktiska och semantiska funktioner och en explicit definition av själva kasusbegreppet.

c. Ett bidrag till nominalfrasens typologi samt en typologi i termer av ett antal icke-arbiträrt definierade syntaktiska satstyper, vilka baseras på en uppfattning om olika nominalfrasers syntaktiska prominens och promotion resp demotion i olika syntaktiska konstruktioner.

De olika preliminära beskrivningarnas giltighet skall prövas inom projektets ram. Sammanfattningsvis kan det sägas att projektets huvudmetod är baserad på en syntes av olika klassiska lingvistiska skolor. Den amerikanska distributionsanalysen har getts en ny innebörd – det har blivit en distributionsanalys i fr a Pragskolans funktionella termer. Varje kasus' invarianta betydelse definieras via dess syntaktiska och semantiska funktioner.

Gösta Bruce, Lunds universitet

210.000 kr

Dnr: 89/107

Talkommunikation hos hörselskadade, särskilt perception och produktion av sinnesstämmningar

Utgångspunkten för projektet är svårigheten som många hörselskadade upplever att dels uppfatta talarens sinnesstämmning och attityd, dels säkert förmedla sina egna känslor och attityder i tal. Projektets syfte är att undersöka vilka akustiska ledtrådar man använder för att signalera olika sinnesstämmningar i tal och hur hörselskador påverkar uppfattningen av dessa ledtrådar. Genom fonetisk analys av hörselskadades talproduktion kan man relatera de viktigaste akustiska komponenterna för perception till den hörselskadades egen produktion. Denna kunskap kommer man att använda för att lägga upp ett röst- och talterapiprogram anpassat till hörselskadade. Denna logopediska terapi syftar till att öka medvetenheten hos den hörselskadade om hur sinnesstämmningar signaleras och därmed att åstadkomma en förbättring av såväl produktion som perception hos den hörselskadade. Den kommunikativa säkerheten ökas. Projektet avslutas med en utvärdering av behandlingen genom nya talperceptionstest och ny analys av talet hos den behandlade gruppen.

Göran Rystad, Lunds universitet**400.000 kr**

Dnr: 89/123

Att möta främlingar. Problem kring flyktningmottagande och kulturkonfrontationer

Projektet syftar till att analysera främlingsfientlighet och andra former av attityder och reaktioner vid möte mellan olika etniska grupper, i första hand mellan å ena sidan flyktingar och invandrare och å den andra den mottagande befolkningen.

Genom ett jämförande studium dels av några svenska kommuner, dels av motsvarande problem kring flyktningmottagande i ett antal olika länder söker projektet identifiera och studera faktorer som betingar reaktioner vid dessa kulturmöten, i första hand "värdbefolkningens" inför främlingarna. Avsikten är också att komparativt belysa svenskarnas möte med främlingar i ett längre tidsperspektiv.

I projektet deltar företrädare för ämnena etnologi, historia, humanekologi, internationell rätt, sociologi och statskunskap. Genom projektets multidisciplinära karaktär kan det bli möjligt att visa såväl olika metoders möjlighet som framför allt värdet av ett samspel mellan olika angreppssätt för att nå fördjupad kunskap om ett komplext samhällsfenomen.

Bo Bennich-Björkman, Uppsala universitet**350.000 kr**

Dnr: 89/203

Bokspridning i Sverige 1750–1829

Projektet avser analys av hur systemet för kommersiell bokspridning fungerade i Sverige 1750–1829. Centrala aspekter som fixeras:

Brytningen mellan olika merkantila modeller för spridning liksom utvecklingslinjer i systemet, delvis studerat som ett spel mellan intressen hos myndigheter inom olika samhällssektorer och aktörer i bokbranschen. Regionella och sektoriella skillnader i omfång och genreprofil på det lokala utbudet. Samband mellan förändringar i systemet – bl a genombrott för kommersiell utlåning – och förläggarvärldens satsning på nya textgenrer (statskunskap, teknik, ekonomi och naturvetenskap på svenska i en fas, romaner i en senare).

Projektet avses generera baskunskap nödvändig för bearbetning av allmänna kulturhistoriska problem i det svenska samhället under en period då den sk "borgerliga offentligheten" byggdes upp och då en "läsandets revolution" i viss mening ägde rum. Det avser också att stimulera till engagemang från svensk sida i den sjudande internationella aktiviteten inom historisk bokmarknadsforskning och förhoppningsvis även ge bidrag till frontforskningen på området.

Projektet genomförs som ett enmansprojekt på tre år. Analysen kommer främst att bygga på bearbetning av arkivmaterial från företag i bokbranschen och från centrala och lokala myndighetsarkiv liksom med stöd av databasen "Svensk bibliografi 1700–1829" – på lämningar från marknadsföringen (kataloger, subscriptionslistor, annonsering i tidningar etc).

Aleksander Loit, Stockholms universitet**500.000 kr**

Dnr: 89/210

Baltisk-skandinaviska ekonomiska relationer, 1918–1940

Den sovjetiska samhällsordningens, *perestrojkans*, livligt uppmärksammade tillämpning i Baltikum har skapat goda förutsättningar för utvecklade kontakter mellan

folken kring Östersjön. En förändrad internationell roll för ett självständigare Baltikum har sin klara historiska parallellitet i situationen som uppstod då en rad nya östersjöstater bildades efter det ryska imperiets sönderfall. De baltisk-skandinaviska relationerna under mellankrigstiden har inte varit föremål för någon grundlig vetenskaplig kartläggning. En sådan studie skulle kunna tjäna som historisk referensram åt dagens politiker och företagsledare i deras umgänge över Östersjön.

Projektets huvudsyfte är att studera den ekonomiska dimensionen i förbindelserna mellan Baltikum och Skandinavien under perioden för Estlands, Lettlands och Litauens politiska suveränitet. Inom ramen för fyra integrerade delprojekt belyses frågeställningar ur såväl skandinavisk som baltisk synvinkel. Delprojekt 1 och 2 (Baltikum som exportmarknad för varor, kapital och företagande) startar från skandinavisk horisont, medan delprojekt 3 och 4 (synen på utlandets ekonomiska penetration och skadeståndskrav) tar sin utgångspunkt i Baltikum. Problematiken infogas i ett vidare internationellt, öst-väst perspektiv. Referenser görs till den samlade utländska ekonomiska satsningen på de nya baltiska staterna, dels som en marknad i sig och dels som ett brohuvud in på den större sovjetiska marknaden. Den internationella konkurrensen analyseras på ett regionalt plan med iakttagande av viktiga kopplingar till stormaktsrivaliteten, inte minst den brittisk-tyska.

Det huvudsakliga primärmaterialet för undersökningen finns i offentliga arkiv i Baltikum och Skandinavien samt i privata skandinaviska företagsarkiv. Tack vare perestrojkan har jungfrueliga sovjetiska arkivfält öppnats; genomgången av relevanta dokument, bl a vid Rigas historiska arkiv, har inletts under projektförberedelserna. Artiklar av projektdeltagarna Johansson respektive Kangeris fyller funktionen av förstudium till vissa av projektets centrala frågeställningar. Internationellt vetenskapligt samarbete kring projekttemat har förberetts genom konkreta överenskommelser med forskare dels vid Riga universitets historiska institution och dels vid Baltic Research Unit, University of Bradford.

Boel Westin, Stockholms universitet**235.000 kr**

Dnr: 89/233

Strindbergs sagor

Strindbergs *Sagor* (1903) har i stort negligerats av den omfattande Strindbergsforskningen. Den märkliga sagosamlingen, vars tretton texter rymmer en både lekfull och allvarlig blandning av realism, fantastik och satir, har betraktats som en vändpunkt i författarskapet.

Inte minst med tanke på sagogenrens blomstring under 80-talet är *Sagor* värd att lyftas fram med en specialstudie. Att tillkomst och mottagande behandlas av Ola Östin i samband med utgivningen av *Sagor* i August Strindbergs Samlade Verk är snarast en fördel. *Sagors* undanskymda position i författarskapet legitimerar ju att samlingen blir belyst av forskare med olika inriktning och får den uppmärksamhet och renässans den förtjänar.

Den textanalytiska studien har fyra huvudrubriker: 1) Genrens betydelse för texten. Skrivsätt (bildspråk, symboler, berättarperspektiv) och intertext. 2) Barn- och vuxenlitteratur. Den ambivalenta texten. 3) *Sagor* i det litterära tidsklimatet. Sekelskiftets sagorenessans. 4) *Sagor* i text och bild. En jämförelse mellan de olika illustrerade utgåvorna.

Ebba Witt-Brattström, Stockholms universitet**235.000 kr**

Dnr: 89/255

Kvinnlighetens text – nedslag i en svensk kvinnlig litterär tradition

Avsikten är att samla åtta kvinnliga författarskap från en tidsperiod på ca 600 år i en bok med lika många kapitel (samt inledning och summering). Studien ämnar teckna konturerna av en kvinnlig litterär tradition och ge sammanhang för nyläsning av en för varje period och respektive författarskap central men väl avgränsad text. Projektet ställer även samhälls- och kvinnopolitiskt relevanta frågor: Hur finner kvinnliga erfarenheter från skilda klasser och historiska perioder sitt språk? Vilken form tar den kvinnliga identiteten? Finns det motiv, teman samt estetiska konflikter som är konstanta genom århundradena?

Boken är tänkt att innehålla åtta studier av sammanhållen karaktär som mot bakgrund av varsin historisk period, fokuserar ett representativt kvinnligt författarskap. Urvalet skall ge en så stor spridning som möjligt genremässigt – och erfarenhetsmässigt vad gäller klass, sexualitet, reproduktion. Framställning avser att i varje kapitel utmytna i en analys av någon för författartemperament typisk och för författarskapet central text, som underkastas en närläsning vid vilken utgångspunkten är frågan om hur den kvinnliga identiteten tar form. Utvalda textexempel är hämtade från den heliga Birgittas (1302–1373) uppenbarelser Agneta Horns (1647–1648) självbiografi, Anna Maria Lenngrens (1754–1817) rolldiktning, Fredrika Bremers (1801–1865) Bildungsroman Hertha, Victoria Benedictssons (1850–1888) postuma prosastycken, Edith Södergrans (1892–1923) jaglyrik, Ulla Isakssons (f 1916) psykologiska femtiotalroman Klänningen samt Birgitta Trotzigs (f 1929) fragmenterade prosalyrik från åttiotalet.

Ingrid De Geer, Göteborgs universitet**250.000 kr**

Dnr: 89/303

Musikkultur och invandrarskap. Tradition, transformation, assimilation. Regionalprojekt Värmland

Syftet med projektet är att genom en systematisk inventering och kartläggning av invandrar- och flyktingminoriteternas i Värmland musiktraditioner, musikbruk och musikaktiviteter dels undersöka, hur de olika grupperna erfar mötet med annorlunda musikkulturer och vilka förändringsprocesser som kan iakttagas; dels söka utvärdera, i regionalt och lokalt perspektiv, svensk invandrar- och kulturpolitikens inverkan på minoriteternas musikvanor och musikkulturella identitet, samt hur skilda stödåtgärder utfaller i praktiken. Tillika avses att initiera likartade regionalprojekt. I samband härmed fästs stort avseende vid metod- och teoriutveckling.

Undersökningen gäller tidsperioden från andra världskriget och omspannar såväl de äldre som de senast anlända invandrar- och flyktinggrupperna. Forskningsverksamheten bygger på samarbete med, förutom regionens invandrare, svenska regionala och lokala instanser. Samverkan sker med andra relevanta regionalprojekt, i första hand HSFR-stödda "Musikprojekt Värmland". Kvantitativa data (statistik, bundna enkäter etc) utgör en bas, men huvudvikten läggs vid kvalitativa data. Intervjuer, deltagande observation, musikinspelningar m m är tyngdpunkter i undersökningen.

Betydelsen av projektet bör ses utifrån förhållandet, att den allt intensivare invandrar- och minoritetsforskningen, som de senaste decennierna bedrivits i framför allt

västeuropeiska invandrarländer (inkl Sverige) och i Nordamerika, endast sporadiskt har omfattat även musikaspekter. Det rör sig om ett åsidosatt forskningsområde, och kraftfulla insatser behövs, inte minst med tanke på framtida svensk och internationell komparativ forskning. Förutom att från svensk sida medverka till att forskningsområdet förs fram i frontlinjen bidrager undersökningen interdisciplinärt till kunskapen om invandrar- och flyktingminoriteternas allmänt kulturella situation.

John Rogers, Uppsala universitet**50.000 kr**

Dnr: 89/337 PL

Kampen för ett bättre liv. Hälsovårdsnämnderna och den tidiga hälso- och miljöpolitikens utformning i Sverige

År 1874 skapades en ny kommunal inrättning, hälsovårdsnämnden, vars huvuduppdrag var att bevaka faktorer som skulle kunna försämra det allmänna hälsotillståndet och föreslå åtgärder för att förbättra detta. Karakteristiskt för nämndernas tidiga verksamhet var en heltäckande syn på hälsovård, den var både individ- och miljöorienterad. Efter det att hälsovårdsnämnderna inrättats minskade dödligheten kontinuerligt samtidigt som både individen och miljön utsattes för industrialiseringens och urbaniseringens påfrestningar. Hälsovårdsnämndernas tidiga historia i Sverige har egendomligt nog aldrig systematiskt undersökts av moderna forskare. Detta projekts syfte är att genom en bearbetning av olika källserier i Stockholm, Göteborg och ett antal städer och kommuner valda med hänsyn till storlek och struktur, försöka svara på frågor som: På vilket sätt bidrog hälsovårdsnämnderna till att minska sjukligheten och dödligheten? Fanns det trots en enhetlig lagstiftning regionala och strukturella skillnader i fråga om genomförande och effektivitet? Om så var fallet, berodde detta på skillnader i lokala politiska, ekonomiska eller demografiska förhållanden eller på andra omständigheter? Förutom att öka vår kunskap om ett viktigt skede i såväl svensk medicinsk historia som demografisk historia kommer resultaten av undersökningen också att öka vår kunskap om effekten av olika myndigheters beslut och agerande och därmed också vår förståelse för svårigheterna förknippade med behandling av nutida hälso- och miljöproblem.

Ingvar Svanberg, Uppsala universitet**240.000 kr**

Dnr: 89/401

Islamisk fundamentalism eller etnisk kontraackulturation? En studie av Süleymanli-rörelsen i Europa och Sverige

Projektet avser att studera den fundamentalistiska Süleymanli-rörelsens historia, spridningsförlopp och utbredning bland turkiska invandrare i Europa samt vilken roll rörelsen spelar för en specifik grupp invandrades världsbild, normsystem och hållning till värdsamhället i en mellansvensk industristad. Undersökningen faller under ett forskningsområde som kan rubriceras kulturvetenskaplig forskning men har också stor relevans för religionsetnologi. Avsikten är att analysera hur muslimska fundamentalister själva artikulerar och uppfattar sin religiösa symbolvärld i mötet med en svensk omgivning. Süleymanli-rörelsen behandlas utifrån hypotesen att den tjänar som en kontraackulturerande strömning för rurala invandrare från Turkiet i mötet med Västeuropas industriländer.

Metodiskt lägger undersökningen särskilt vikt vid sk levnadsberättelser där informanterna själva får komma till tals. Biografierna analyseras mot ett etnografiskt

ramverk som insamlats och analyseras via observationer och intervjuer med gruppen sedan 1979. Projektets vetenskapliga betydelse ligger i den nya kunskap det kan tillföra om religionens roll för invandrare i mötet med nya värdkulturer. Frågor kring fundamentalistiska rörelsens betydelse i kultur- och normkonflikter, politisk participation och invandrades sociala och strukturella integration i ett demokratiskt samhälle har dessutom stor invandrarpolitisk relevans. Studien skall också ses som ett led i att utveckla den biografiska metoden i studiet av världsbilder.

Erling Wande, Stockholms universitet

400.000 kr

Dnr: 89/410

Sverigefinnars två språk – språkbruk och attityder hos två generationer

Syftet med projektet är att bland finska invandrare i Stockholmsregionen studera resultaten av språkkontakterna mellan finska och svenska, främst att i ett dialektologiskt och sociolingvistiskt perspektiv studera den språkliga variationen och huvudtendenser inom denna. Både finskan och svenskan studeras. Målsättningen är att utifrån inspelat tal i olika situationer beskriva skillnader och likheter på olika lingvistiska nivåer mellan två generationer sverigefinnar. Av speciellt intresse är studiet av språkbruket hos andragenerationen efter avslutad skolgång. Detta kan betraktas som en indikation på vilka mönster språkanvändningen kommer att följa bland framtidens sverigefinnar. Det gäller att utröna dels vad som styr språkvalet, dels vilka varieteter som används inom respektive språk. Av vikt är också att utröna vilka attityder som är förbundna med de olika varieteterna. Analysparametrarna kommer att vara relaterade till begrepp som dialektalitet/standardspråkighet (stilistisk variation) och syntaktisk komplexitet. Preliminärt kommer också ordförrådet att studeras. Attityderna hos de olika generationerna till finska, svenska respektive alternerande bruk av båda kommer att studeras med hjälp av ett matched guise-test. Ett viktigt mål för svenskans del är att söka fastställa om det finns en särskild finsk-svensk "etnolekt", dvs svenska på finskt substrat, karakteristiska drag hos denna, dess lättigenkännlighet och attityderna till dem.

Resultaten beräknas vara av värde inte enbart för lingvistisk grundforskning utan även för sverigefinsk språkvård, för undervisning både i grundskolan och på högre nivåer och för bedömningen av utvecklingstendenser gällande sverigefinska ungdomars svenska och finska. De kommer att spegla sverigefinnars språksociala situation och därmed en viktig del av deras totala sociala situation.

Projektet genomförs i samarbete mellan Finska institutionen, Stockholms universitet, och Avdelningen för forskning och utbildning i modern svenska (FUMS), Uppsala universitet.

Börje Westlund, Kungliga biblioteket

300.000 kr

Dnr: 89/417

Hammar-skjöld-arkiven i KB

Projektet syftar till att undersöka, ordna och förteckna, alltså till att för forskningen förbereda, de i KB förvarade arkiven efter fyra medlemmar av släkten Hammar-skjöld, nämligen Hjalmar H. och hans söner Bo, Åke och Dag. I fråga om Dag H:s arkiv är det de arkivalier som rör hans officiella verksamhet före 1953 som omfattas av projektet.

Materialet är genom sitt innehåll, sitt oordnade och svåröverskådliga tillstånd och sitt stora omfång i stort sett otillgängligt för vetenskapen. Att sätta arkiven i stand kräver historisk expertis, som i dag ej finns i KB.

Arkiven är av den största betydelse för 1900-talshistorisk forskning, internationell såväl som svensk. De är föremål för ett ökande intresse från vetenskapens sida.

Arbetet sönderfaller i två etapper: 1) en förberedande undersökning med preliminär bearbetning; 2) ordnande och förtecknande. Den andra etappen är direkt forskningsförberedande, den första innebär i sig kvalificerad vetenskaplig forskning.

David H. Ingvar, Lunds universitet**400.000 kr**

Dnr: 89/43

Effekten av alkohol på viljelivet, studerade med aktivitetsmätningar i hjärnbarken

- 1) Regionala aktivitetsändringar uppstår i människans hjärnbark vid "ren" viljemässigt framkallad psykisk aktivitet, som ej är relaterad till sensorisk stimulering eller motoriska rörelser. Sålunda kan man visa att viljemässigt stimulerade kroppsrörelser liksom tyst (inre) tal ger specifika aktivitetsändringar i såväl hjärnbarken som i lilla hjärnan. Vid dessa undersökningar har man bl.a. använt simulerade tennisrörelser eller tyst tal i form av sifferserier.
- 2) Dessa viljemässigt inducerade aktivitetsändringar i hjärnbarken torde bero på hjärnans förmåga att organisera sin inre aktivitet tidsmässigt i sekventiell form. För denna förmåga kan det med goda skäl antas att frontalloberna spelar en stor roll.
- 3) Möjligheten att skapa specifika aktivitetsändringar i hjärnbarken vid ren viljemässig psykisk aktivitet ger helt nya möjligheter att undersöka etylalkoholens effekter på en av centrala nervsystemets allra högsta funktioner.
- 4) Hypotesen är att etylalkohol hos normala försökspersoner stör den tidsmässiga organisationen utav tankeverksamheten och viljelivet och därmed ändrar de normala aktivitetsmönster som registreras i såväl vila som vid ren viljemässigt framkallad psykisk aktivitet av ovan nämnd typ.
- 5) I en första fas avses endast *akuta* undersökningar göras på friska unga normala personer varvid mätningar göres i vila och vid aktivering med tex tyst tal och simulerade rörelser i A) nykterhet och B) efter akut alkoholintag. I ett senare skede avses bl.a. kroniska alkoholister att undersökas.
- 6) Undersökningen får stor betydelse för att förstå A) alkoholens effekter på hjärnans högsta funktioner och B) viljelivets neurofysiologi.

Olle Hagnell, Lunds universitet**200.000 kr**

Dnr: 89/71

Den psykiska sjukligheten under ett kvartssekel; förlopp och helhetsbild

Ändamålet med denna undersökning är att beskriva hela den observerade psykiska sjukligheten i en normal befolkning av 2550 personer följda under ett kvartssekel.

En tidigare av RJ stödd undersökning (RJ dnr 71/2) gällde insamling av data och att med dessa som bas beräkna riskerna att bli sjuk inom skilda befolkningsgrupper. Detta har gjorts och är nu till stora delar publicerat eller föreligger som tryckfärdigt manus. Denna undersökning har rönt mycket stor internationell uppmärksamhet.

Man tar nu upp en helt annan aspekt, nämligen det i verkligheten konstaterade sjukdomspanoramats i normalbefolkningen. Detta innebär den konkreta sjukdomsbilden för all psykisk sjukdom, behandlad och/eller obehandlad, och dess förlopp; hur många som verkligen insjuknade under ett kvartssekel, vilka som hade engångs-sjukdomar, och vilka som fick återfall; hur återfallen såg ut, hur länge de varade. Var de övergående, handikappande, blev sjukdomen kronisk? Svaren på dessa frågor får stor betydelse för såväl samhälle som medicinsk vetenskap.

Den enda existerande undersökningen där man kan få fram dessa data är Lundbyundersökningen med sin omfattande databank. De fullständigt unika informationer man har om var och en av de ingående individerna, följda över 25 år sedan 1947, gör att resultaten från undersökningen starkt efterfrågas från olika delar av världen.

Internationellt är det endast genom Lundbyundersökningen bristen på information om de psykiska sjukdomarnas verkliga förlopp i en vanlig befolkning går att täcka. Internationellt skärpta regler gör det ytterligt svårt att starta en liknande undersökning nu.

Kerstin Tunving, Lunds universitet**300.000 kr**

Dnr: 89/200

Det dolda narkotikamissbrukets samhällskonsekvenser sett i ett sjukvårdsperspektiv

De medicinska riskerna med ett mångårigt narkotikamissbruk är uppenbara. Få systematiska undersökningar över dessa risker finns emellertid. Delvis beror det på att mycket av narkotikamissbruket är dolt. Många torde söka hjälp för olika sjukdomstillstånd utan att tala om att de är narkomaner och utan att diagnosen observeras. Narkomanernas livsföring är också ofta irrationell. Det gör det svårt att studera sjukligheten och sjukvårdskonsumtionen. Några svenska undersökningar främst den aktuella utvärderingen av sprutbytesprogrammet i Lund antyder att det dolda missbruket hypotetiskt skulle kunna vara lika stort som det registrerade. Kontaktytan mot sjukvården är stor dels på grund av behov av omedelbar sjukvård dels på grund av behovet av HIV-prevention. Kommer vården i kontakt med week-endmissbrukare? Är det personer med bättre bibehållen social ram som ej blir registrerade? Hur är sjukligheten och uppträdandet i samband med patientrollen? Hur finns strategier för att fortsätta att förbättra HIV-preventionen? – *Projektet* drivs vid Narkomanvårdsenheten. Undersökande "filter" finns vid de "stationer" där narkomanerna brukar söka hjälp, akutintagen, infektionsklinikerna, psykiatriska vården och narkomanvården. Vidare görs djupundersökning av ineliggande narkomaner. Det är särskilt sista årets sjukvårdskonsumtion som analyseras. Forskargruppen har stor erfarenhet av kartläggningsstudier bland narkomaner och har ett löpande tillstånd av Etiska nämnden för dylika undersökningar. Toxikologiskt laboratorium finnes tillgängligt. Forskningsområdet är samhällsrelaterat viktigt då narkotikaepidemin – HIV-Aids-epidemin kommer att bli 90-talets stora samhällsproblem. En delstudie är utvärdering av sprutbytesprogrammet i Lund och i vilken utsträckning den när narkomanerna. Denna undersökning är omedelbart internationellt viktig.

Jan-Åke Gustafsson, Karolinska Institutet**250.000 kr**

Dnr: 89/224

Stekmutagener – en tvärvetenskaplig studie över bildningsmekanismer, strukturer och hälsorisker

Det är fortfarande oklart om de mutagena ämnen som bildas i samband med upphettning av föda ("stekmutagener") och som är carcinogena i djurförsök verkligen spelar en roll i samband med human carcinogenes. Forskningsprogrammet syftar till att ta fram data som skall möjliggöra en uppskattning av cancerrisken vid exponering för stekmutagener. Forskningen kommer att bedrivas som ett tvärvetenskapligt samarbete mellan flera institutioner, med kompetens inom analytisk kemi, organisk kemi, biokemi, molekylärbiologi, näringsfysiologi, toxikologi och epidemiologi. Forskargruppen har 10 års erfarenhet av ett snarlikt tvärvetenskapligt samarbete inom Naturvårdsverkets projektområde "Luftföroreningar i tätortsmiljö", vilket syftar till att utvärdera genotoxiska hälsorisker av luftföroreningar.

Riskuppskattning vid exponering för stekmutagener erfordrar noggrann identifiering och kvantitering av dessa ämnen i olika typer av upphettade livsmedel. Detta arbete involverar användandet av sofistikerade analytiska tekniker för att separera och detektera spårämnen av specifika ämnen i mycket komplexa blandningar. Biologiskt aktiva ämnen påvisas med Ames' mutagenitetstest. Stekmutagenernas identitet konfirmeras genom gaskromatografisk-masspektrometrisk jämförelse med syntetiserade referensföreningar. Riskberäkningar baseras dessutom på DNA-addukt-bildning vid exponering av människa och försöksdjur för stekmutagener.

Bengt Winblad, Karolinska Institutet

300.000 kr

Dnr: 89/245

Genetiska och molekylärbio-logiska studier av familjer med Alzheimers sjukdom

Alzheimers sjukdom är en neurodegenerativ demenssjukdom som vanligen debuterar i övre medelåldern och för vilken man funnit tecken till ärftlighet. Allt sedan Larsson och Sjögren 1963 publicerade sin genetiska studie omfattande närmare 400 patienter med Alzheimers sjukdom, har man vetat att sjukdomen hos vissa familjer ärvs autosomalt dominant med åldersberoende penetrans. Man har på senare tid diskuterat ett eventuellt samband mellan Downs syndrom (trisomi 21) och Alzheimers sjukdom. Detta genom att man funnit en ökad förekomst av mongoloida individer inom familjer med Alzheimers sjukdom, men också pga att patienter med Downs syndrom som lever fram till 35–40-årsåldern utvecklar neuropatologiska förändringar som är typiska för Alzheimer-sjuka. Amerikanska forskare beskrev 1987 en markör från kromosom 21 (D21S1/S11) som visade koppling till Alzheimers sjukdom i fyra amerikanska familjer. Med tillgång till Larssons och Sjögrens journalmaterial från början av 60-talet är nu målsättningen att kartlägga ett flertal stora familjer och därmed följa sjukdomsanlaget genom flera generationer. Man avser göra molekylärbio-logiska analyser på DNA isolerat från perifera blodceller från medlemmar i dessa familjer för att söka koppling mellan kromosomfragment och Alzheimers sjukdom.

Jörgen Boivie, Linköpings universitet

200.000 kr

Dnr: 89/251

Studier rörande central smärta

Bakgrund och betydelse. Smärta, som orsakas av skador och sjukdomar i hjärnan och ryggmärgen, tex cerebrovaskulär lesion (CVL) och multipel skleros (MS), ger patienterna mycket stort lidande. Som regel är smärtan ständigt pågående. Den har ofta bisarra inslag. Dessutom åtföljs den vanligen av uttalad överkänslighet för beröring, kallt eller varmt inom de drabbade delarna av kroppen.

Denna typ av smärta benämns central smärta (CS). Den tillhör de mest svårbehandlade av alla smärtor. Ingen allmänt använd behandling finns. Smärtstillande läkemedel, inkl morfin, saknar nästan helt effekt.

Kunskaperna om mekanismer och kliniska yttringar vid CS är synnerligen ofullständiga. I stor utsträckning saknas moderna studier på väldefinierade patientgrupper. Därför finns ett stort behov av den typ av studier som ingår i projektet.

Syftet med projektet är att ge ökade kunskaper om *mekanismer* och *kliniska yttringar* av CS, samt att tillämpa kunskaperna i sökandet efter bättre och mer rationella *behandlings*. Tre delprojekt ingår, nämligen rörande CS vid CVL, MS resp syringomyeli (neurologisk sjukdom med långsträckt cystbildning i ryggmärgen).

Bla tas följande frågeställningar upp: Vad karakteriserar de skador som orsakar CS, bla med avseende på typ och lokalisation? Vad karakteriserar CS? Incidensen? Vad karakteriserar känselrubbningsarna vid CS; dessa synes vara patienternas viktigaste symtom vid sidan av smärtan och kan ge indikation om mekanismerna. Ingår rubbad sympatikusfunktion eller ändrad aktivitet i de endorfinerga smärthämmande banorna i mekanismerna? Vilken betydelse har psykiska faktorer? Vilka behandlingar är effektiva vid CS?

Metoder. Lesionerna och sjukdomsprocesserna fastställs med hjälp av röntgen och magnetresonans, neurofysiologiska undersökningar (neurografi, EMG, EEG, somatosensorisk evoked respons inkl specifik stimulering med laser) och likvorddiagnostik. Ingående analys av smärtan. En viktig del utgöres av kvantitativ analys av känseln. Likvoranalyser av monoaminer och neuropeptider. Undersökningar av sympatikusfunktion. Skattningar av personlighets- och psykiska variabler. Terapi-prövning med bla transkutan nervstimulering (TNS), sympatikusblockader, anti-depressiva, anti-epileptika.

Sten-Magnus Aquilonius, Uppsala universitet

250.000 kr

Dnr: 89/363

Klinisk forskning rörande Parkinson's sjukdom

Parkinson's sjukdom (PS) är en vanligt förekommande degenerativ nervsjukdom (prevalens ca 15/10.000). Förekomsten i pensionärsgruppen närmar sig 1%. L-DOPA behandling ger god effekt under de första åren, men vid avancerad sjukdom är behandlingsmöjligheterna otillfredsställande.

Delprojekt 1

Den enskilde patientens degenerationsmönster inom hjärnans aminsystem karakteriseras med positronemissionstomografi (PET). Vilka samband föreligger mellan cerebrala förändringar och symtom? Vilka skillnader föreligger i den cerebrala kinetiken av tillfört ¹¹C-1-DOPA vid "okomplicerad" och avancerad Parkinson's sjukdom?

Forskningsgruppen förfogar över unika resurser för PET-studier (¹¹C-N-metylspiperon, ¹¹C-racloprid, ¹¹C-1-DOPA, ¹¹C-nomifensin, ¹¹C-deprenyl). Metodik för rörelseanalys med hjälp av optoelektroniskt kamerasystem har utvecklats vid Inst för neurologi i Göteborg. Detta möjliggör att vi för första gången kan belysa *in vivo* sambanden mellan syntesstörning, terminaldegeneration och symtomatologi.

Patienter med kliniskt mycket olika symtomprofiler kommer att ingå i undersökningen. I delstudien kommer även att ingå administration av farmakologiska ¹¹C-1-DOPA doser för att studera central och perifer kinetik i förhållande till effekt. Studierna kan ge direkt inblick i patofysiologiska mekanismer vid symtomfluktuationer.

Delprojekt 2

Kan intraduodenal pumpstyrd tillförsel av 1-DOPA förbättra funktionen för patienter med avancerad Parkinson's sjukdom? Man avser att vidareutveckla och förfina den pumpstyrda intraduodenala infusionen till ett praktiskt fungerande "drug-delivery system". Utöver förbättringar av infusionssystem och sonder ingår galenisk vidareutveckling och försök med lösliga estrar av 1-DOPA.

Delprojekt 3

Livskvalitet och problem för patienter med Parkinson's sjukdom i Sverige 1989–90. Man saknar väsentligen uppgifter om hur PS upplevs av och påverkar patientens dagliga liv. I studien ingår bla direktenkät till församlade patienter med sjukdomen.

Per Björntorp, Göteborgs universitet**260.000 kr**

Dnr: 89/394

Studier av alkoholens skadeverkningar med hjälp av en ny markör för alkoholintag

Projektets syfte är att med hjälp av en nyutvecklade, biokemisk markör för alkoholkonsumtion bättre klarlägga sambandet mellan alkoholintag och sociala konsekvenser, invärtesmedicinsk sjukdom samt alkoholens roll i oklara dödsfall i rättsmedicinska sammanhang. Dessa problem är av uppenbar social, medicinsk och legal betydelse. Metoden omfattar bestämning av koncentrationen av etylestrar av fettsyror (EEFA) och aktiviteten av enzymet för bildning av EEFA i fettväv. EEFA är en nyligen påvisad specifik metabolit av alkohol. EEFA bildas i proportion till fettsyrakoncentration i fettväven och till alkoholkoncentrationer, som förekommer vid socialt drickande. Under kontrollerade förhållanden på råttor, samt i olika grupper av försökspersoner med olika alkoholintag visar EEFA koncentrationen och enzymaktivitet proportionalitet mot alkoholintaget. EEFA inlagras huvudsakligen i cellmembraner och har relativt kort halveringstid (ca 1 vecka), medan enzyminduktionen har lång halveringstid (månader). Myocardceller som exponeras för etanol, bildar EEFA och visar elektrofysiologiska och kontraktiva störningar i modellförsök, sannolikt konsekvenser av EEFA inlagring i cellmembranet.

Bildningen av EEFA i fettväven är sålunda en ny biokemisk markör med hög sensitivitet, specificitet och med en lång halveringstid efter alkoholintag. Denna markör skiljer sig därför markant från tidigare använda metoder, och torde på ett avgörande sätt avslöja framför allt missbruk av alkohol. Metodiken torde därför utgöra en unik ny möjlighet att utvärdera alkoholmissbruk i relation till sociala och medicinska skador.

Vidare arbete planeras nu i 3 faser.

1. Bestämning av exakt halveringstid för EEFA koncentration och enzyminduktion på homo. Kvantitativa studier av bildningen av EEFA i modellsystem med myocard i relation till funktionsstörningar.
2. Jämförelser med tidigare alkoholmarkörer. Utvärdering av metoden som rättsmedicinskt, legalt instrument. Bestämning av EEFA i hjärtats retledningssystem vid mors subita i samband med alkohol.
3. Utvärdering av EEFA som riskfaktor för social utslagning, hjärtinfarkt, diabetes och mors subita i prospektiva populationsstudier.

John Wahren, Karolinska Institutet**250.000 kr**

Dnr: 89/418

Utveckling av metoder för noninvasiva studier av leverns ämnesomsättning hos människa

Målsättning: Projektet syftar till att utveckla non-invasiva metoder för studier av leverns ämnesomsättning hos människa. Metoden bygger på konjugeringsreaktioner i levern, dvs leverns förmåga att binda främmande eller kroppsegna substanser till ämnesomsättningsprodukter och därigenom möjliggöra utsöndring av konjugatet via njurarna. Genom att tillföra ämnen som konjugeras i levern kan därför produkter som härrör från leverns intermediärmetabolism erhållas i urinprover. Tekniken kombineras med tillförsel av specifikt isotopmärkta substanser, varigenom analys av reaktionsvägar och omsättning i intrahepatisk metabolism kan utföras.

Arbetsplan: Projektet omfattar tre delstudier (A-C). A. Konjugeringen mellan

fenylacetat och glutmin i levern kommer att utnyttjas i samband med tillförsel av ^{14}C -märkt laktat för kvantitativ bestämning av den intrahepatiska citrosyraomsättningen och glukoneogenesen hos friska individer. B. Konjugeringen av ett sulfapreparat till acetat i levern avses användas för bestämning av leverns acetyl CoA och den mitokondriella respektive peroxisomala fettoxidationen. Dessa studier involverar tillförsel av ^{14}C -märkt palmitinsyra och sulfa samt dränage av galla via ett T-rör hos patienter som genomgått gallkirurgi. C. En tidigare använd teknik för analys av leverns glykogenmetabolism avses vidareutvecklas och valideras. Metoden inbegriper tillförsel av isotopmärkt glukos, olika kolhydrater samt paracetamol varefter ^{14}C -märkt glukuronid i urin analyseras.

Betydelse: Teknikerna, som redan delvis har etablerats och validerats, möjliggör för första gången non-invasiva studier av human intermediär levermetabolism. Metoderna avses tillämpas på tillstånd som diabetes, obesitas, trauma och sepsis och bör kunna bidra väsentligt i förståelsen av sviktande organfunktion vid dessa tillstånd samt förbättra möjligheterna till effektiv behandling.

Gustav Dallner/Krister Kristensson, Karolinska Institutet 250.000 kr

Dnr: 89/426

Neurodegenerativa sjukdomar. Betydelse av membranlipider och membranförändringar.

Med sen levnadsålder hos befolkningen ökar också frekvensen av sjukdomar i hjärnan där intresset främst fokuseras till förekomst av neurodegenerativa sjukdomar. Syftet med projektet är att genom systematisk undersökning, delvis experimentellt och delvis på humant material, bygga upp en kunskapsbas samt med objektiva cellbiologiska, biokemiska och biofysiska metoder söka definiera det normala åldrandet och olika typer av neurodegenerativa tillstånd med demens. Man vill härvid särskilt i ett vetenskapligt överbryggande projekt studera hjärnans membranegenskaper i relation till kvardröjande virusinfektioner och deras distans- och sen-effekter. Virus kan angripa cellmembranet via både direkta och indirekta mekanismer, ändra membranegenskaper och skapa förutsättningar för modifikationer i cellfunktioner. I projektet kommer följande frågeställningar att bearbetas:

1. Betydelsen av kovalent bunden fosfatidylinositol vid uppkomst av långsamma virusinfektioner och Alzheimers sjukdom.
2. Förändringar i dolikol- och dolikyl-P-mängden och strukturen vid åldrande och demens av Alzheimers typ.
3. Modifiering av fettsyramönstret i fosfolipider.
4. Förändringar i lipidmönster och fluiditet i neuroektodermala cellers membran vid virusinfektioner.
5. Glykolipidernas sammansättning och betydelse vid experimentell neurodegeneration.

För undersökningarna har man tillgång både till väl karakteriserat kliniskt material och experimentella system. De preliminära resultaten visar att goda förutsättningar föreligger att erhålla värdefulla informationer för patogenesen av neurodegenerativa sjukdomar.

Nils Mårtensson, Uppsala universitet**250.000 kr**

Dnr: 88/394

Katalysforskning med elektronspektroskopiska metoder och synkrotronljus

Projektet avser tvärvetenskapligt inriktade ytrelaterade studier med utnyttjande av bla unika möjligheter för elektronspektroskopiska mätningar (ESCA). Projektet är av grundforskningskaraktär med inriktning mot problemområden av betydelse för energilagring, olika miljöaspekter av produktion och användning av energi, katalys, framtagande av nya metalliska material och halvledarteknologi. Grundforskningsinriktningen avspeglas i en omfattande publicering i de mest ansedda tidskrifterna inom fasta tillståndets fysik och ytfysik. Man studerar ytegenskaper hos material som kan användas som vätgaslagrare (en ny och ren typ av energilagring). Man studerar adsorption och ytreaktioner av små molekyler såsom CO och NO, dvs processer i direkt anknytning till katalytisk avgasrening. Katalysforskningen kommer även att utnyttja unika experimentella möjligheter att studera katalysatorer och närvaro av reaktionsgaser. I samband med denna forskning satsar man på framställning av material genom mycket noggrann förångning (epitaxi). Sådana metoder förutses leda fram till nya material med helt unika egenskaper (materialen konstrueras atomlager för atomlager).

Olof Leimar, Stockholms universitet**195.000 kr**

Dnr: 89/51

Teoretisk etologi

Evolutionetsbiologi utgör idag ett dynamiskt forskningsfält, speciellt vad gäller frågeställningar rörande urvalsprocesser. En viktig orsak till dessa framgångar är en rad teoretiska landvinningar som skapat ett intensivt samspel mellan teori och empiri. En fortsatt utveckling av evolutionsbiologi kommer att vara beroende av en stark utveckling på den teoretiska sidan. Tendensen idag inom teoretisk evolutionsbiologi är att försöka utveckla modeller som har hög grad av biologisk relevans, vilket ofrånkomligen leder till komplexitet och matematiskt tekniska problem.

Projektets målsättning är att med hjälp av evolutionär spelteori och beslutsteori utveckla metoder för att studera beteendeevolution. Projektet är helt teoretiskt och är inriktat på att studera allmängiltiga problem med hjälp av kraftfulla matematiska metoder. Följande områden avses studeras mer i detalj: samarbete och social parasitism, social dominans, inlärning och aggressivitet.

Olof Tottmar, Uppsala universitet**200.000 kr**

Dnr: 89/126

Aggregationskulturer av hjärnceller som experimentell modell vid neurotoxikologisk forskning

Syfte. Att använda aggregationskulturer av hjärnceller från råttor som försöksmodell vid studier över toxiska effekter av alkohol och olika miljögifter på det centrala nervsystemet.

Betydelse och genomförande. Hjärnans komplexa natur beror på att den är uppbyggd av en mångfald olika slags celler. Av vitalt intresse för den neurobiologiska och

neurotoxikologiska forskningen är framtagandet av experimentella modeller som tillåter studier in vitro av de olika nervcellernas interaktioner och beroende av varandra under olika försöksbetingelser. Avsikten med projektet är att använda sk aggregationskulturer av hjärnceller från råttfoster. Dyliga kulturer har många fördelar jämfört med andra kulturer och preparationer av hjärnan därför att de består av normala celler och kan hållas vid liv i flera månader. Aggregaten utvecklas och liknar morfologiskt och funktionellt den ursprungliga vävnaden. Detta ger bla möjlighet att jämföra kulturer av celler från olika hjärnregioner. Dessa kulturer ger unika möjligheter att studera processer som morfologisk och biokemisk differentiering, myelinisering, utbildning av synapser, metabolism av signalsubstanser samt effekter av alkohol, läkemedel och miljögifter på dessa processer. Metoden är speciellt lämplig för studier över olika gifters effekter på nervcellernas funktioner och interaktioner under olika faser av hjärnans utveckling.

Inledningsvis skall kulturerna karaktäriseras histologiskt och biokemiskt mha cell-specifika markörer, och även funktionellt avseende receptorbindning, upptag och metabolism av signalsubstanser. Man skall även studera hur alkohol påverkar kulturerna morfologiskt och biokemiskt under olika perioder av deras utveckling. Dessa experiment sker med aggregat som erhållits från foster som exponerats för alkohol in utero eller med aggregat som odlas i närvaro av alkohol.

Sven Blomqvist/Carl-Gustaf Elinder, Stockholms universitet**200.000 kr**

Dnr: 89/183

Kadmium och andra metaller i den antarktiska marina pelagiala miljön – ett projekt i den svenska antarktisexpeditionen 1988/89

Under vintern 1988/89 genomförs en stor svensk vetenskaplig expedition (SWEDARP) till Antarktis som erbjuder unika möjligheter att studera giftiga metallers omsättning, ansamling och effekter i ett opåverkat ekosystem. Från haven kring Antarktis har höga kadmiumhalter rapporterats i lever och njure hos vissa havsfåglar och sälar. Halterna är så höga att de kan eller bör kunna ge sjukliga störningar. Fenomenet är förbryllande och saknar ännu en allmänt accepterad förklaring. Här finns en ännu ej utnyttjad möjlighet till studium av långsiktiga effekter av förhöjd kadmiumbelastning i varmblodiga ryggradsdjur och identifiering av centrala biogeokemiska mekanismer för metallens omsättning i akvatisk miljö. Att göra motsvarande studier experimentellt innebär givande av förhöjda (men ändå relativt låg) dos kadmium under lång tid till mycket långlivade djur, respektive medveten tillsats av kadmium till större naturliga akvatiska ekosystem och är därför knappast genomförbart eller tillrådligt. Studium och förståelse av kadmiumfenomenet i Antarktis kommer att ge värdefullt perspektiv på kadmiumproblematiken i tempererade hav och kustområden, ex Nordsjön och Östersjön. Resultaten kommer även få miljömedicinsk relevans och kan komma att vara av värde för den långsiktiga riskbedömningen för människa.

Projektet är tvärvetenskapligt upplagt med medverkan av företrädare från olika ämnesområden (geologi, marin kemi, marinbiologi, ekotoxikologi, veterinär- och miljömedicin) och olika institutioner.

Hans Siegbahn, Uppsala universitet

Dnr: 89/190

275.000 kr*Egenskaper och processer i vätskors ytor*

Projektet avser arbete inom området vätskors fysik speciellt med avseende på gränsskikt till andra faser. Forskningsområdet omfattar sålunda både egenskaper vid fria vätskeytor och vätskors kontaktzoner till fasta material. Den övergripande målsättningen med forskningen är att utveckla och tillämpa extremt ytkänsliga undersökningsmetoder för dessa system. Speciellt intar elektron-spektroskopin en central roll för undersökningarna. Den typiska ytkänsligheten för denna metodik är ca 25 Å inom vilket område en analys kan göras av elementförekomst och kemiskt tillstånd. Forskningsprogrammet har för närvarande huvudområdena:

A. Bulk- och ytegenskaper hos vätskor och lösningar. B. Egenskaper och fotoelektriska processer i gränsskiktet mellan vätskor och fasta material.

Sökanden och medarbetare har under ett antal år utarbetat teknik för de elektron-spektroskopiska studierna av dessa system. Detta arbete har inneburit lösandet av en rad tekniskt komplicerade problem associerade med införsel och studium av vätskeformiga preparat under vakuum.

Den större delen av de hittillsvarande undersökningarna har utförts inom område A ovan. Elektron-spektroskopins stora ytkänslighet utnyttjas här bl a för undersökningar av segregation av ytaktiva ämnen i lösning. Speciellt har utvecklats en teknik där elektron-spektra studeras som funktion av elektronernas utgångsvinkel från preparatyten. Härigenom kan ytkänsligheten varieras och koncentrationen av ytaktivt ämne bestämmas som funktion av avstånd in i lösningen. Information av denna typ är av stort intresse när det gäller den detaljerade förståelsen av tex ytspänningsfenomen hos lösningar. Bulkstudier kan utföras med samma teknik där man även utnyttjar den ytterst korta mättiden (10^{-15} s) som elektron-spektroskopin innebär. På så vis kan man undersöka på ett selektivt sätt de egenskaper hos ett lösningsmedel som hänför sig till molekylernas elektronstruktur.

Inom område B syftar studierna till undersökningar av elektrokemiska och fotoelektrokemiska processer både hos fasta elektrodmaterial och kolloida partikelsuspensioner. När det gäller halvledande material har fotoelektrokemiska undersökningar under den senaste tioårsperioden intensifierats. Främst har då intresset inriktats mot sådana material som skulle kunna användas som elektroder i sk fotoelektrokemiska (eller våta) solceller. Under senare år har en betydande del av forskningen även ägnats kolloidala system för fotokemisk spjälkning av vatten. En serie problemställningar förknippade med detta forskningsområde har därmed aktualiserats. Dessa är till stor del av ytkemisk karaktär och det är i detta sammanhang av stort intresse att utnyttja ytkänsliga metoder, såsom elektron-spektroskopi, för de olika problemställningarna. En av målsättningarna i projektet är att utveckla preparat-teknik som är sådan att den så nära som möjligt simulerar förhållandena i gränsskiktet mellan den fasta ytan och vätskemediet i samband med de ytkänsliga studierna. Undersökningar utförs bl a på halvledarkolloider där fotokemiska reaktioner på partikelytorna kan följas, vilket i sin tur korreleras med resultat från andra mätningar (framför allt fluorescens av synligt ljus). Den vidare målsättningen för projektet är för dessa och andra system av fotoelektrokemisk betydelse att kunna kartlägga de olika reaktioner som äger rum vid ytan i samband med ljusabsorptionen.

Christer Löfstedt, Lunds universitet

Dnr: 89/359

300.000 kr*Evolution av fjärilars feromonkommunikation*

Hos nattfjärilar, liksom hos många andra insekter, sker sökandet efter en parningspartner med hjälp av kemiska signaler, sk feromoner. Fjärilars feromonkommunikation har visat sig tillgänglig för utforskning på många olika nivåer och kan tjäna som modell för förståelse av kemisk kommunikation i allmänhet. Genom ett brett upplagt forskningsprogram vill man inte bara undersöka en rad ekologiska och evolutionära processer utan också belägga de bakomliggande biologiska/kemiska mekanismerna för desamma.

Betydelsen av olika selektionstryck för evolution av feromonkommunikation (sexuell vs naturlig selektion, intra- vs interspecifik selektion) studeras i olika system och den genetiska kontrollen av kommunikationssystemen undersöks genom selektions- och hybridiseringsexperiment. Utlösning av feromonstyrd reaktioner studeras på tre olika nivåer; receptorn, centrala nervsystemet och hela organismen (beteende). Mekanismen för produktion av artspecifika feromoner utforskas biokemiskt. Feromoner hos taxonomiskt intressanta fjärilgrupper identifieras i syfte att vinna ny fylogenetisk kunskap.

Projektet möjliggöres genom en kombination av ekologiska, etologiska, genetiska, biokemiska och analytisk kemiska arbetsmetoder.

Arne Lundberg, Uppsala universitet

Dnr: 89/389

150.000 kr*Genetisk analys av släktskap i naturliga fågelpopulationer*

En av de mest centrala frågeställningarna inom modern evolutionsbiologisk forskning rör studiet av det naturliga och sexuella urvalet inom naturliga populationer. Hittills har detta endast låtit sig göra genom direkta observationer av individers beteenden. En springande punkt, hittills olöst, har dock varit att med säkerhet bestämma vilka som är föräldrar till den avkomma som producerats. Med den nya DNA-fingerprinting tekniken kan man numer dock fastställa släktskapet mellan individer, genom analys av mikrosekvenser av DNA. Denna teknik är ett hjälpmedel som kan betyda ett genombrott för evolutionsbiologisk forskning. Man avser att använda släktskapsbenämning genom DNA-fingerprinting för att kunna bestämma den livstida reproduktionsframgången inom olika fortplantningssystem. Studierna beräknas kunna slutföras inom en 5-årsperiod, med ladusvala, svartvit flugsnappare, orre och lavskrika som modellorganismer.

Peter Michael Fischer, Göteborgs universitet och CTH 100.000 kr

Dnr: 89/78 PL

Livsmiljöer förr och nu. ("Spin-off" projekt: en ny dateringsmetod)

Miljöbetingade spårämnesinlagringar kan bäst studeras i tänderna, kroppens hårdaste och längst hållbara (arkeologiska) material. Sedan 1984 har sökanden, docent i antikens kultur och samhällsliv och forskarassistent i fysik, studerat spårämnen i tänderna från arkeologiska skelettfynd med hjälp av ett SIMS instrument (mass spektrometer). Skeletten härrör från Sverige, Grekland, Cypern, Israel och Afrika. Den dåvarande miljöns påverkan under individens livstid har kunnat konstateras. Spårämnesanalyserna har lett till en ny dateringsmetod, som baseras på tändernas tidsberoende inlagring/urlakning av spårämne genom diffusionsprocesser. Det krävs en kalibrering av metoden genom analys av tänder från olika perioder och platser. Metoden kan därefter komplettera den etablerade C14 metoden, och möjligen även överträffa den i exakthet. 1988 lokaliserades vid utgrävningar i Grekland tre och grävdes ut två intakta, rika mykenska kammargravar, som innehöll ca trettio skelett, samtliga från ca 1300 f.Kr. Materialet används nu för kalibrering av metoden. Under 1988 erhöles av Jordaniens riksantikvarie grävningstillstånd för tre olika städer från biblisk tid. Här finns nu goda möjligheter att få skelettmaterial från en annan miljö och andra perioder. Sveriges ambassad i Amman kommer att stödja projektet. De förmånliga villkoren i Jordanien medför dessutom möjligheten att ställa ut fynd i Sverige.

Det aktuella projektet skall försöka ge svar på livsmiljöns förändringar under de senaste 5000 åren genom att studera miljöbetingade spårämnen i tänderna.

Anders Askenfelt, KTH**210.000 kr**

Dnr: 89/222

Pianots och violinstråkens fysik

Projektet avser att studera förloppen under tonalstringen i två instrument, piano och violin, speciellt hur pianohammarens respektive violinstråkens inneboende egenskaper kan påverka strängvibrationerna och därmed instrumentens ton.

Frågeställningen är av stort intresse rent fysikaliskt, men även musikaliskt, nämligen vad gäller musikernas möjligheter att påverka tonbildningen. Genom vibrationer i pianohammaren eller i stråken kan dessa delar samverka med strängen så pass kraftigt att instrumentets tonkvalitet påverkas. I fallet med stråken är samverkan tydlig och en viktig faktor vad gäller violinistens möjligheter att påverka tonbildningen.

Violinstråkens inflytande på tonen anses bero på vibrationer i taglet, förstärkta av resonanser i stråken. Projektet syftar till att kartlägga dessa egenskaper hos stråken och att ge en förståelse för hur de påverkar strängvibrationerna.

För pianot gäller frågeställningen huruvida pianisten kan påverka tonen genom sitt "anslag", vilket ännu inte är vetenskapligt belagt. Projektet syftar till att kartlägga hammarens egenskaper och att försöka beskriva dess eventuella inverkan på strängvibrationerna vid olika typer av anslag.

Arne Risberg, KTH**300.000 kr**

Dnr: 89/223

Fonologiska regler i dövas tal

Studier av dövas tal pågick vid institutionen för talöverföring och musikakustik vid KTH under åren 1970–1983. Liknande studier gjordes även på annat håll. De flesta av dessa undersökningar var enbart inriktade på rent kvalitativa analyser av olika talfel. Antalet undersökningar där dövas och hörselskadades tal studeras ur fonologisk synvinkel är litet och en allmän uppfattning hos många forskare är att utvecklingen sker på ungefär samma sätt för hörande, men är försenad. I några undersökningar ifrågasätts denna uppfattning och man visar att många av de regelmässiga avvikelserna i dövas tal bäst kan förklaras med att de vid talinläringen starkt har påverkats av läppavläsbilden. På liknande sätt är det troligt att man även kan spåra inverkan från teckenspråket, från det skrivna språket samt från den undervisningsmetod som använts. Avsikten med projektet är att studera olika regelsystem i dövas tal. Arbetets uppläggning framgår nedan:

- Videoinspelning av ett antal elevers tal. Eleverna väljs med olika grad av hörselnedsättning, olika ålder m.m.
- Detaljerad fonetisk analys av talet. Ett specialutvecklat notationssystem kommer att användas.
- Baserat på analysen formuleras fonologiska regler som beskriver talet.
- Dessa regler relateras till inverkan från olika faktorer, såsom grad av hörselnedsättning, läppavläsning, teckenspråk, skriven svenska m.m.
- Utifrån detta anges riktlinjer för hur talinläring och talkorrektion bör ske för att man skall undvika inläring av felaktiga regelsystem.

Övrigt**Samarbete med Alexander von Humboldt-Stiftung****500.000 kr**

Dnr: 89/263

Avsättning för forskarutbyte mellan Tyskland och Sverige

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Ekonomisk historia			
1965			
11-A	<i>Det svenska välståndets utveckling 1925–1960</i>	Artur Attman Oscar Bjurling Karl-Gustaf Hildebrand	Göteborg, Lund Uppsala
1971			
71/11	<i>Sammanställning, urval och förberedande bearbetning av källmaterialet rörande Kreugerkoncernen intill år 1932</i>	Sven Ulric Palme	Stockholm
1972			
72/54	<i>Studier om Kreugerkoncernen</i>	Sven Ulric Palme	Stockholm
1973			
73/63	<i>Orsakerna till den offentliga sektorns expansion under 1900-talet</i>	Bo Gustafsson	Uppsala
1974			
73/96	<i>Fabriksindustrins uppkomst i Sverige 1820–1870</i>	Carl-Axel Nilsson	Lund
74/9	<i>Det svenska agrarsamhällets struktur- förändringar och anpassningsmekanismer under folkökningsperioden på 1700- och 1800-talen</i>	Rolf Adamson	Stockholm
1978			
78/47	<i>Mortalitet, fertilitet och ekonomisk utveckling – studier i den demografiska övergången i Sverige 1750–1930</i>	Gunnar Fridlitzius	Lund
1979			
79/98	<i>Krispolitik och idéforskning. Studier med utgångspunkt från krispolitiken i Sverige under 1930-talet</i>	Svante Beckman	Uppsala
79/175	<i>Kunskapsöversikt i ekonomisk historia</i>	Bertil Andersson	Göteborg
79/184	<i>Telekommunikationer inom företag och andra organisationer – då, nu och se'n. Delprojekt 1: spridning av telekommunikationsteknik i ett historiskt perspektiv</i>	Jan Kuuse	Göteborg
1980			
80/131	<i>Industrialisering och beskattning i Sverige 1860–1914</i>	Bo Gustafsson	Uppsala
1982			
82/19	<i>Svensk stålindustri i omvandling</i>	Martin Fritz	Handelshögskolan Stockholm
1983			
83/144	<i>Kris och omvandling i svensk ekonomi under 1800- och 1900-talen</i>	Olle Krantz Lennart Schön	Lund
83/174	<i>Skattesystem och ekonomisk stagnation</i>	Enrique Rodriguez	Uppsala
1984			
84/94	<i>Konsumtionsmönster och industriell produktionsutveckling: 1930-tal och 1970-tal</i>	Lars Herlitz	Göteborg

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
84/178	<i>Teoretiska analyser av historiska produktionsätt</i>	Bo Gustafsson	Uppsala
84/281	<i>Den ekonomisk-historiska syntesen. Vetenskapen och politik i Eli F. Heckschers arbete och liv</i>	Bo Gustafsson	Uppsala
1985			
82/178	<i>Mångvetenskaplig forskning om samhällsorganisatoriska problem</i>	Bo Gustafsson Rolf Torstendahl Björn Wittrock	Uppsala Stockholm Stockholm
85/42	<i>Agrarproduktion, priser och löner i 1500-talets Sverige</i>	Johan Söderberg	Stockholm
85/184	<i>Befolkning och ekonomi i Sverige under 350 år</i>	Gunnar Fridlitzius	Lund
85/227	<i>Socialismens politiska ekonomi: teori, ideologi, praktik</i>	Bo Gustafsson	Uppsala
1986			
86/42	<i>Massmedier och deras ägare</i>	Sverker Jonsson	Göteborg
86/51	<i>Mellan världskrig och rekordår Sveriges ekonomisk-politiska relationer med omvärlden 1945–1955</i>	Ulf Olsson Martin Fritz	Umeå
1987			
87/122	<i>Mellanstora städer i Sverige 1820–1970 – destabiliserande faktorer i ett stabilt tillväxtförlopp</i>	Ulf Olsson	Umeå
87/154	<i>Välfärdssamhället i förändring – arbetsmarknads-, utbildnings- och fertilitetsförändringar i Sverige under 1900-talet</i>	Rolf Ohlsson	Lund
87/173	<i>Affärsbankerna i den industriella omvandlingen under 1900-talet</i>	Håkan Lindgren	Uppsala
87/268	<i>Economic Causes of Soviet Expansionism</i>	Yury Napuch	Uppsala
87/322	<i>Sektorielement samspel och regional förändring i svensk ekonomi under 1800- och 1900-talen</i>	Olle Krantz Lennart Schön	Lund
1989			
89/69	<i>Förmögenhetsutvecklingen i Sverige under 1900-talet</i>	Mats Essemyr	Uppsala
89/160	<i>Släkt som makt. Om den svenska borgerlighetens framväxt 1780–1880</i>	Anita Göransson	Umeå
Företagsekonomi			
1966			
58	<i>Nordisk industriell integration</i>	Sune Carlsson	Uppsala
84	<i>Integrerad kalkylering av sjötransporter</i>	Thomas Thorburn m.fl.	EFI Stockholm
1967			
104	<i>Några företagsekonomiska problem i samband med ekonomisk tillväxt</i>	Bertil Näslund	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
117	<i>Statliga styrmekanismer visavi kommunernas investeringar</i>	Ernst Jonsson	EFI Stockholm
120	<i>Studier av prissättningsprocesser</i>	Jan Odhnoff	EFI Stockholm
67/34	<i>Organizational Structure and Organizational Strain</i>	Bengt Stymne	Stiftelsen företags- administrativ forskn. Stockholm
	<i>Innovationer i svenska personal- avdelningar</i>	Eric Rhenman	Stockholm
	<i>Flexibiliteten hos produktionssystem för ett flertal systematiska och stokastiska variationer</i>	Eric Rhenman	Stockholm
67/42	<i>Administrativ rationalisering</i>	IVA	IVA Stockholm
67/53	<i>Beslutsmodeller och lönsamhetskriterier vid gruvdrift och malmbehandling</i>	Nils-Erik Norén	EFI Stockholm
1968			
68/18	<i>Praktiska tillämpningar av Bayesiansk beslutsteori på ekonomiska problem</i>	Karl Axel Staël von Holstein	EFI Stockholm
68/19	<i>Kommunala kostnadsfunktioner</i>	Sune Tjernström	EFI Stockholm
68/20	<i>Studium av informations- och transaktionsbeteende på aktiemarknaden</i>	Ulf Lundman	EFI Stockholm
68/21	<i>Utveckling inom företag i skilda miljöer 1957–1967</i>	Rolf Back Hans Dahlborg Lars Otterbeck	EFI Stockholm
68/33	<i>Studium av några företagsekonomiska problem rörande industriforskningens ekonomi</i>	Bertil Näslund	Stockholm
1969			
69/33	<i>Processanalyser inom marknadsföringsområdet</i>	Bengt Brodin Jan Valdelin	EFI Stockholm
69/34	<i>Data- modell- lösningsmetod</i>	Jan-Erik Österlund	EFI Stockholm
69/35	<i>Mål och målformuleringar för statliga myndigheter</i>	Alfred Bretschneider	EFI Stockholm
69/37	<i>Dryckesförpackningar ur samhällelig ekonomisk synpunkt, och möjligheterna att styra dessas utveckling</i>	Jens Lindberg Lars Ohrell	Stockholm
1970			
70/8	<i>Heuristisk programmering – en lösningsmetod för stora och komplice- rade företags ekonomiska problem</i>	Göran Bergendahl	Stockholm
1971			
70/81	<i>Kreditpolitikens verkningar på kreditgivningen mellan företag</i>	Erling Pettersohn	EFI Stockholm
1972			
72/1	<i>Kontaktsystem inom samt mellan näringsliv och förvaltning</i>	Bertil Thorngren	EFI Stockholm
72/43	<i>Organisationsstruktur och företags tillväxt</i>	Richard Normann	SIAR Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
72/77	<i>Kapitaltillväxt, kapitalstruktur och räntabilitet</i>	Sven-Erik Johansson	EFI Stockholm
1974			
74/18	<i>Uppföljning av investeringar</i>	Ingemund Hägg	Uppsala
1975			
75/16	<i>Företagssamarbete</i>	Anders Edström	Göteborg
75/33	<i>The Dynamics of Organizational Stagnation</i>	Bo Hedberg	Göteborg
1976			
76/54	<i>Inflationen, företagets kapitalvärde och tillväxt</i>	Lars Wohlin	Stockholm
1977			
76/150	<i>Finansiell planering – en simulerings- ansats i varvsföretag</i>	Sven-Erik Johansson	Stockholm
77/14	<i>Ett stålverks uppgång och fall – en studie i det naturliga experimentets form av en "planeringschocks" regional- ekonomiska förutsättningar och konsekvenser</i>	Dick Ramström	Uppsala
77/40	<i>Strategier för medbestämmande</i>	Bengt Stymne	Stockholm
77/103	<i>Svenska producentvaruföretag i interna- tionell konkurrens</i>	Lars-Gunnar Mattsson	Uppsala
1978			
78/65	<i>Facklig problematik vid svenska multinationella koncerner</i>	Klas Henrik Levinson	Uppsala
78/11	<i>Företagets finansiella planering</i>	Olof Arwidi	Lund
1979			
79/40	<i>Företagsutveckling och utveckling av ny verksamhet – förutsättningar och hinder för framgång</i>	Christer Olofsson	Linköping
79/120	<i>Praxis – uppkomst och förändring inom redovisningen</i>	Sten Jönsson	Göteborg
79/121	<i>Företagsservicens möjligheter – en studie av en näringspolitisk insats och dess genomförande</i>	Dick Ramström	Uppsala
79/184	<i>Telekommunikationer inom företag och andra organisationer – då, nu och se'n, Delprojekt 3: Kommunikation på kon- tor: Kommunikationsanalys av arbets- befattningar som underlag för användning och utveckling av telekommunikation</i>	Kjell Nowak	EFI Stockholm
1980			
80/9	<i>Företagsekonomi – ämnets idéhistoria och metodpraxis</i>	Rolf A. Lundin	Umeå
80/78	<i>Spridning av varuinformation från data- baser inom handeln till konsumenter</i>	Karl Erik Gustafsson	Göteborg
80/114	<i>Detaljhandels datorisering – conse- kvenser för människor i butiken</i>	Karl-Olof Hammarkvist	Marknadstekniskt centrum, Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
80/135	Skattesystemets och inflationens effekter på de svenska hushållens val av placeringsobjekt	Jan Billgren	Lund
1981			
80/185	Den cybernetiska revolutionen och människans frigörelse. En undersökning av arbete och den nya tekniken	Bengt Sandkull	Linköping
81/69	Aktörer och strategier i utvecklingsplanet	Bo Persson	Linköping
81/144	Småbarnsföräldrars beredskap inför nya konsumtionsbehov	Viveka Linde	Göteborg
81/176	Företagets beslut under valutaosäkerhet	Lars Oxelheim	Lund
1982			
82/7	Innovationer i en perifer regions små och medelstora företag	Arne Omsén	Luleå
82/106	Strategi och marknad – Mönster i svenska industriföretags utveckling	Ove Brandes	Linköping
82/119	Strategiskt överraskningsbeteende – ett empiriskt test	Brian Kylén	EFI Stockholm
82/158	Studier av hushållens ekonomiska beteende, särskilt i fråga om skatter, inflation och arbete	Karl-Erik Wärneryd	EFI Stockholm
1983			
83/25	Säsongarbete i Norrlands inland	Lars Hultkranz	Östersund
1985			
84/106	Om strategi och legitimering – en studie av legitimeringsproblematiken i samband med omorientering i organisationer	Agneta Karlsson	Lund
1987			
87/110	Teori för strategi och styrning i divisionaliserade storföretag	Ove Brandes	Linköping
87/121	Sverige i världen. Om indirekta relationers betydelse för internationella företag	Jan Johanson	Uppsala
87/133	Interna kapitalmarknader i storföretag	Lars Lindkvist	Linköping
87/313	Strategisk förändring – anpassning och revolution	Leif Melin	Linköping
1989			
89/117	Kommersiella krav och ideologiska rötter – En komparativ studie av banker i förändring	Per Olof Berg	Lund
89/118	Verksamhetslogik inom svensk hälso- och sjukvård	Göran Widebäck	Lund
89/230	Företagsförvärv	Jan-Erik Gröjer	Stockholm
89/376	EEC in the 1990's and Swedish industry	Jan-Erik Vahlne	Handelshögskolan Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Nationalekonomi			
1965			
8	Utvidgning och generalisering av en vid Gbgs univ. utarbetad prognos- och planeringsmodell för regional- och kommunal ekonomisk utveckling	Åke E. Andersson	Göteborg
12	Realkapitalundersökningen	Ingvar Svennilson	Stockholm
1967			
132	Cost-benefit-analyser av arbetsmarknadspolitiska åtgärder	Harald Niklason	Lund
138	Resursfördelningen vid marknadsimperfektioner	Peter Bohm	Stockholm
67/28	Den regionala resursfördelningsproblematiken	Ragnar Bentzel	Uppsala
67/51	Statlig arbetsmarknad 1945–1967 med särskilt avseende på löneförhållanden och löneutveckling	C. G. Lindell	Stockholm
1968			
68/20	Studium av informations- och transaktionsbeteende på aktiemarknaden	Ulf Lundman	EFI Stockholm
1969			
68/39	Naturresurser miljö och samhälle	Erik Dahmén	EFI Stockholm
68/47	Studier i allokeringsteori	Jan Herin Louis Taylor	Stockholm
68/71	Spridning av ny teknik inom industrin	Lars Nabseth	Industrins utr. inst. Stockholm
68/81	Immigrationens ekonomiska effekter för Sverige	Eskil Wadensjö	Lund
68/88	Planering och ekonomisk politik: en studie av faktorer i den indiska landsbygdens utveckling	Tarlok Singh	Ins. för int. ekonomi Stockholm
69/13	An Analysis of Development Effects of International Assistance, with Special Reference to Swedish Bilateral Aid Programs	Marian Radetzki	Stockholm
69/30	Studier i Ceylons utvecklingsplanering	Birger Möller	Göteborg
69/41	The Development of Traditional Dwellings in Tanzania	Rune Karlsson	Lund
69/55	Lokal lönebildning	Horst Hart Casten von Otter	Göteborg
1970			
69/107	Symposium i Stockholm 1969 om Sydasiens utvecklingsproblem	Erich Jacoby	Stockholm
69/108	Budgetundersökningen	Lars Werin	Stockholm
1971			
71/16	Transportekonomisk forskning	Peter Bohm Guy Arvidsson	Stockholm
71/20	Ekonometrisk modell för Sverige	Erik Ruist	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1972			
72/60	<i>Ekonomisk tillväxt i Sverige, Japan och Turkiet: en jämförande studie av framgång och misslyckande</i>	Besim Üstünel	Stockholm
1973			
73/31	<i>Internationaliseringsprocessen och den nationella ekonomiska politiken</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
73/72	<i>Futures of Sweden in a Global Industrial System</i>	Lars Otterbeck	EFI Stockholm
1974			
74/35	<i>Programmet för utvecklingsforskning</i>	Håkan Lindhoff	EFI Stockholm
74/42	<i>Rättsekonomisk forskning</i>	Göran Skogh Ingemar Ståhl	Lund
1975			
74/162	<i>Development through Minerals Exports</i>	Marian Radetzki	Stockholm
75/62	<i>Inflationsprocessens mekanismer – studier i dynamisk prisbildningsanalys</i>	Bo Axell	Stockholm
75/63	<i>Integrering av inflations- och arbetslöshetsteorin</i>	Claes-Henric Siven	Stockholm
75/88	<i>Invandringspolitik och konjunktur-utveckling – en studie av politiska och administrativa beslutsprocesser i samband med invandringen och åtföljande konjunktoreffekter</i>	Harald Niklasson	Växjö
75/100	<i>Regionala produktivitetjämförelser</i>	Per Anders Örtendahl	Göteborg
75/148	<i>Theory of economic systems and their malfunctions</i>	Pavel Pelikan	Stockholm
1976			
76/52	<i>Sambandet mellan ekonomisk tillväxt, realkapitalbildning och naturresurser</i>	Karl G. Jungenfelt	Stockholm
76/62	<i>En ny ekonomisk världsordning</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
76/65	<i>Effekterna av ATP</i>	Ann-Charlotte Ståhlberg	Lund
76/82	<i>The International Grain Markets: Instability, Adjustment Incidence, and Optimal Reserves</i>	Peter Svedberg	Stockholm
76/100	<i>Modellstudier av samband mellan regional utveckling, sysselsättning och energianvändning</i>	Lars Lundqvist	Stockholm
76/137	<i>Alkoholpolitik och alkoholkonsumtion i Sverige 1956–1975: En ekonometrisk analys</i>	Stanley Noval	Stockholm
76/149	<i>Skatter, lagstiftning och resursanvändning</i>	Lars Werin	Stockholm
1978			
77/9	<i>Val av skattebas i en modell för optimal beskattning</i>	Sören Blomquist	Stockholm
78/26	<i>Köer och väntelistor inom slutna sjukvård – exemplifierat med studier av gallstenssjukdomen</i>	Bengt Jönsson	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
78/36	<i>Arbetslösheten, löneutvecklingen och prisnivåförändringarna i Sverige under 1900-talet</i>	Lars Jonung	Lund
78/116	<i>Om industrins internationalisering och den internationella inflationen med speciell tonvikt på utvecklingen i Sverige</i>	Hans Engman	Stockholm
78/154	<i>Strukturumvandlingen i Motala – en studie av inflytande och lokal samhällsplanering</i>	Leif Melin	Linköping
1979			
79/22	<i>Internationell konkurrenskraft, struktur-omvandling och regional utveckling</i>	Lars Lundberg	Umeå
79/28	<i>Strukturförändringar i svensk ekonomi 1800–1980. Konstruktion och analys av nationalproduktserier</i>	Olle Krantz	Lund
79/61	<i>Fördelningseffekter på marknaden för egna hem och bostadsrätter</i>	Karl G. Jungenfelt	Stockholm
79/62	<i>Konsekvenser för sysselsättning och ekonomisk tillväxt av förändrade komparativa fördelar – historiskt och i framtiden</i>	Lennart Ohlsson	EFI Stockholm
79/71	<i>Skattesystemets ekonomiska konsekvenser</i>	Charles Stuart	Lund
79/186	<i>Europeiska länders relativa konkurrenskraft: en undersökning av den inom-europeiska handelns utveckling efter tillkomsten av EG och EFTA</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
1980			
80/43	<i>Ekonometriska studier av arbetsmarknadens struktur och funktionssätt med hänsyn till jämställdhet mellan kvinnor och män</i>	Siv Gustafsson	Industriens Utredningsinstitut Stockholm
80/130	<i>En kartläggning och analys av (det utvidgade) socialförsäkringssystemet</i>	Ann-Charlotte Ståhlberg	Lund
80/132	<i>Skattesystem och samhällsekonomi</i>	Karl G. Jungenfelt	EFI Stockholm
80/196	<i>Beskattningsens roll i inflationsprocessen</i>	Göran Normann	IUI Stockholm
80/198	<i>Bestämningfaktorer för hushållens utbud av arbetskraft – en ekonometrisk studie av svensk arbetsmarknad</i>	Karl Gustaf Löfgren	Umeå
1981			
81/150	<i>Skattesystemets verkningar</i>	Ragnar Bentzel Jan Södersten	Uppsala
81/151	<i>Household Market and Non-Market Activities</i>	Gunnar Eliasson Anders Klevmarken	IUI, Stockholm Göteborg
81/162	<i>The Theory, Measurement, Causes and Implications of Sweden's "Unobserved Sector"</i>	Edgar L. Feige	Netherlands Inst. for Advanced Study
81/164	<i>The Economics of an Aging Population. The Case of Sweden 1960–1980</i>	Roland Artle	University of California

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1982			
82/24	<i>Differentierade vårdavgifter i slutna sjukvård – en samhällsekonomisk studie</i>	Björn Lindgren	Lund
82/66	<i>Besparingsstrategier och budgeterings- och planeringssystem i statsförvaltningen</i>	Brita Schwartz	EFI Stockholm
82/124	<i>Konjunkturella sysselsättningsvariationer – En studie i dynamisk anpassning</i>	Göran Eriksson	Stockholm
82/155	<i>Blandekonomins beslutsmekanismer</i>	Bengt Höglund	Lund
82/236	<i>Budgetunderskottet och det finansiella systemet</i>	Lars Werin	Stockholm
82/238	<i>The Process of Structural Adjustment in an Open Economy: An Econometric Study of Swedish Experience Since 1971</i>	John S. Chipman	Minnesota USA
82/239	<i>Nya förutsättningar för stabiliseringspolitiken</i>	Hans Tson Söderström	Stockholm
1983			
83/64	<i>Kvinnliga civilekonomers och civilingenjörers karriärutveckling</i>	Sven-Erik Sjöstrand	EFI Stockholm
83/173	<i>Den svenska kapitalbeskattningen</i>	Lars Söderström	Lund
83/197	<i>Intertemporala aspekter på underskott i statsbudget, bytesbalans och socialförsäkringssystem</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
83/200	<i>Skatteforskning</i>	Ingemar Hansson	Lund
1984			
84/61	<i>En icke-jämviktsmodell för Sverige</i>	Anders Borglin	Lund
84/190	<i>Stockholms universitets modell – en makroekonomisk kvartalsmodell för Sverige</i>	Lars Werin	Stockholm
84/211	<i>Effekter av kapitalinkomstbeskattning</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
84/251	<i>Produktivitet och effektivitet inom svenskt jordbruk</i>	Lennart Hjalmarsson	Göteborg
84/266	<i>Introduktionen av informationsteknologi i ett regionalt perspektiv: Förändringar inom arbetsmarknad, utbildningssystem och näringsliv</i>	Börje Johansson	Karlstad
84/283	<i>Betydelsen av marknadsstruktur och produktionsförhållanden för utrikeshandelns sammansättning och för handels- och industripolitik</i>	Lars E. O. Svensson	Stockholm
1985			
84/288	<i>Economic Consequences of the Coffee Boom in Kenya and Tanzania: A comparative analysis</i>	Arne Bigsten	Göteborg
85/90	<i>Wages and Employment in a Unionized Economy: The Case of Sweden</i>	Bertil Holmlund	FIEF Stockholm
85/126	<i>En organiserad arbetsmarknad. En studie av några utvecklingsdrag på svensk arbetsmarknad</i>	Eskil Wadensjö	Stockholm
85/261	<i>En hälsoekonomisk analys av samband mellan socioekonomiska faktorer och ohälsa</i>	Bengt Jönsson	Linköping

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
85/289	<i>Regler för stabiliseringspolitiken: de institutionella faktorernas betydelse</i>	Lars Calmfors	Stockholm
1986			
86/82	<i>Finansteoretiska undersökningar</i>	Hanson Ståhl Söderström	Lund
86/104	<i>Lokal lönebildning</i>	Villy Bergström	Fackföreningsrörelsens inst. Stockholm
86/157	<i>Det svenska skatte- och transfereeringssystemets långsiktiga effekter: En empirisk allmän jämviktsanalys</i>	Bengt-Christer Ysander	Uppsala
86/170	<i>Tjänsteproduktion och kontraktsstruktur</i>	Lars Werin	Stockholm
86/210	<i>Yrkeskarriär hos invandrare</i>	Jan Ekberg	Växjö
86/241	<i>De offentliga omfördelningarnas politiska ekonomi – en spelteoretisk analys</i>	Assar Lindbeck	Stockholm
86/305	<i>Löneökningarnas bestämningsfaktorer inom industrin</i>	Gunnar Eliasson	IUI Stockholm
1987			
87/160	<i>Flexibilitet, effektivitet och teknisk utveckling i den svenska kommunala sektorn 1960-1985 – en ekonometrisk studie</i>	Bengt-Christer Ysander	Uppsala
1988			
88/146	<i>Handels- och industripolitiska problem: Handel och tillväxt, europeisk integration, marknadsföring för export, motköpshandel, den nya protektionismen</i>	Harry Flam	Stockholm
88/154	<i>Risk, kapitalbildning och ekonomisk politik</i>	Lars E. O. Svensson	Stockholm
1989			
89/102	<i>Experimentell Ekonomi – teoriprövning och policyevaluering</i>	Peter Bohm	Stockholm
89/360	<i>QUMOS – En makroekonomisk kvartalsmodell för Sverige</i>	Alfred Kanis	Stockholm
Kulturgeografi			
1966			
54	<i>Storstadsregionens och stadsbygdsregionens rumsliga struktur och tillväxtproblem</i>	Staffan Helmfrid	Stockholm
74	<i>Urbaniseringsprocessen</i>	Torsten Hägerstrand Sven Godlund Olof Wärneryd	Lund Göteborg
94	<i>Forskningsprojektets administrativa, rumsliga system</i>	David Hannerberg	Stockholm
96	<i>Lokaliseringsförändringar inom industri och handel</i>	Lennart Bäck	Uppsala
108	<i>Den medelstora stadsbygdsregionen</i>	Ragnar Bergling	Uppsala
1967			
133	<i>Urbaniseringsprocessen, delprojektet Arealbudget</i>	Lennart Améen	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
136	<i>Individens val av alternativa serviceutbud</i>	Orvar Westelius	Näringslivets Planinst. Stockholm
148	<i>Europas städer och landsbygd</i>	W. William-Olsson	Handelshögskolan Stockholm
151	<i>Glesbygdens serviceproblem</i>	Erik Bylund Georg Karlsson	Umeå
67/28	<i>Den regionala resursfördelningsproblematiken</i>	Gunnar Törnqvist	Lund
1968			
68/40	<i>Näringsgeografisk studie i samband med nedläggningen av fem arbetsställen vid Billeruds AB</i>	Gunnar Arpi Sune Berger	Uppsala
1969			
69/2	<i>Utvecklingslinjer beträffande nordisk transportförsörjning</i>	Sven Godlund	Göteborg
1970			
94	<i>Agrar kulturlandskapsmiljö</i>	Sven-Olof Lindquist	Stockholm
94	<i>Administrativa och meteorologiska system på Öland</i>	Sölve Göransson	Uppsala
70/7	<i>Utvecklingsproblem på landsbygden i Tanzania</i>	Claes-Fredrik Claesson Karl-Gösta Wistrand	Uppsala
1973			
73/76	<i>Valfrihet och befolkningens rumsliga spridning – studier av ett kommunalplaneringsproblem</i>	Olof Wärneryd	Lund
1974			
74/7	<i>Agrara samhällsmodeller Förindustriella, europeiska geometriska och kamerala måttmodeller: bebyggelsens utveckling och samhällsorganisationens rumsliga mönster</i>	David Hannerberg	Stockholm
1975			
75/28	<i>Utbildning och samhällets organisation och utveckling</i>	Torvald Gerger	Stockholm
75/29	<i>Det offentliga beslutsfattandet och den offentliga sektorn: deras roll i regionala utvecklingsförlopp</i>	Gunnar Törnqvist	Lund
75/122	<i>Modeller för samspelet mellan olika planeringsnivåer. Effekter av regionalpolitiska åtgärder ur ett ekonomiskt perspektiv</i>	Per Holm	KTH Stockholm
1976			
76/83	<i>Förtroendemännainflytande och kommunplanering</i>	Olof Wärneryd	Lund
1977			
77/27	<i>Konsumentorganisationer och konsumentintressen</i>	Gunnar Arpi	Uppsala
77/61	<i>Planeringsdemokrati i kommuner</i>	Per Holm	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
77/69	<i>Kulturutbudets och kulturkonsumtionens regionala variationer</i>	Erik Bylund	Umeå
77/129	<i>Människans revir</i>	Torsten Malmberg	Lund
1978			
78/35	<i>Autobiological Reflection on Geographic Thought and Practice</i>	Anne Buttimer	Lund
78/61	<i>Återblick på rationalisering och planering</i>	Anne Buttimer	Lund
78/68	<i>Informationssystemet människan – landskap</i>	Torvald Gerger	Stockholm
78/74	<i>Rörlighet och anpassning – analys av begrepp och gemensamma teorifragment för individens och samhällets val av utbildning, yrke och bosättning</i>	Erik Bylund	Umeå
78/78	<i>Välfärd och regional utveckling – en studie i Norrbottens län</i>	Erik Bylund	Umeå
78/112	<i>Människor i administrativa verksamheter. Studier av människor i administrativa roller: deras reaktioner på arbets-situationer i administrativa händelseförlopp</i>	Gunnar Törnqvist	Lund
1979			
79/184	<i>Telekommunikationer inom företag och andra organisationer – då, nu och se'n. Delprojekt 2: Teleteknikens konsekvenser för sysselsättning och arbetsplatsorganisation</i>	Bengt Sahlberg	Nord. institutet f. samhällsplanering Stockholm
79/194	<i>Economic and Social Effects of the Diffusion and Development of Interpersonal Communications Technologies in Sweden and the United States</i>	Thomas Falk	EFI Stockholm
1980			
80/162	<i>Rytin och revir – relationerna mellan periodiska och territoriella fenomen hos människan</i>	Torsten Malmberg	Lund
1981			
81/59	<i>Kulturlandskapet under 6000 år. En tvärvetenskaplig studie av människan och landskapet i en sydsvensk bygd</i>	Björn Berglund	Lund
81/139	<i>Småföretagens utvecklingsbetingelser i mindre orter</i>	Ingrid Liljenäs	Umeå
81/145	<i>Sociala processer och rumslig förändring i Sverige 1700-2000</i>	Torvald Gerger	Stockholm
81/204	<i>Sektorplanering i en socialistisk ekonomi</i>	Claes Göran Alvstam	Göteborg
1982			
81/140	<i>Småföretag i lokalsamhället – betingelser och möjligheter</i>	Bengt Johannisson	Växjö
82/115	<i>Tidsorganisatoriska aspekter på hushålls- och servicesektorns teknifiering: En analys av tidsresurser och några strategiska innovationers effekter i några sydsvenska lokalsamhällen 1930–1980</i>	Tommy Carlstein	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
82/120	<i>Erfarenhetsbank Bergslagen. Lokal förändringsberedskap i samband med strukturomvandling. En delstudie inom Bergslagsprojektet</i>	Sune Berger	Uppsala
82/147	<i>Att främja sysselsättningssvaga kommuners utveckling. En utvärdering av statliga och kommunala medels betydelse på kommunal nivå</i>	Lars Nordström	Göteborg
1983			
83/50	<i>Informationsteknologi, företagsorganisation och regionalt sysselsättningsmönster</i>	Gunnar Törnqvist	Lund
83/56	<i>Vatten och regional utveckling – Vem och vad styr fördelningen av vattentillgångarna inom Motala ströms avrinningsområde?</i>	Reinhold Castensson	Linköping
1985			
85/81	<i>Longitudinella studier av förändringsprocesser under agrarsamhällets upp-lösningsskede</i>	Torvald Gerger	Stockholm
85/113	<i>Beslutsfattandets geografiska fördelning och förändringar som följd av den nya tele-datatekniken</i>	Sten Lorentzon	Göteborg
1986			
86/46	<i>Näringslivet och biosfären i Sverige sedan 1800. En kunskapsöversikt</i>	Torsten Hägerstrand	Lund
86/75	<i>Tillväxt och rättvisa i regionalpolitiken – en modell för analys av bl a olika politiska åtgärders betydelse för den regionala utvecklingen</i>	Sture Öberg	Uppsala
86/298	<i>The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape</i>	Ulf Sporrang	Stockholm
1987			
87/4	<i>Mobiliserings- och utvecklingsprocesser i glesbygd</i>	Lage Wahlström	Göteborg
87/68	<i>Perifera naturresurser – dynamiken i Arktis ekonomiska och politiska geografi</i>	Einar Holm	Umeå
87/233	<i>Den långsiktiga effekten av Tjernobylyolyckan på svenska samers samhälle och kultur</i>	Hugh Beach	Uppsala
1988			
88/46	<i>Nordiska nätverk</i>	Gunnar Törnqvist	Lund
88/48	<i>Bottenviksprojektet – det maritima kulturlandskapet. (Perioden 1500-1940)</i>	Phebe Fjellström	Umeå
88/248	<i>Det medeltida kulturlandskapet – ekologi och samhällsförändringar</i>	Hans Andersson	Lund
88/275	<i>Informationsteknologi i små kommuner och perifera regioner</i>	Ulf Wiberg	Umeå
88/412	<i>Den tidiga industrins arbetarrekrutering</i>	Göran Hoppe	Stockholm
1989			
89/139	<i>Vardagslivets komposition – en studie för metodutveckling</i>	Kajsa Ellegård	Göteborg

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
89/247	<i>The geographical evolution of the demand for and supply of coniferous forest products within Britain and northern Europe from c 1700 to the present day – economic expectations or knowledge diffusion?</i>	Ian Layton	Umeå

Pedagogik/Psykologi

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1966			
29	<i>Självinstruerande metoder för träning i talperception</i>	Karl-Georg Ahlström	Lärarhögskolan Uppsala
103	<i>Fysisk arbetsförmåga, subjektiv ansträngning och psykisk prestation</i>	Gunnar Borg	Psykotekn. inst. Solna
1967			
128	<i>Personalpsykologiska och personaladministrativa återverkningar av långt driven kontorsautomation</i>	Sigvard Reubenowitz	Göteborg
130	<i>Optimering av och fältundersökning med experimentell personlighetsdiagnostisk metod</i>	Ulf Kragh	Lund
149	<i>Komparativa mål- och processanalyser av skolsystem</i>	Urban Dahllöf	Göteborg
152	<i>Personlighet och skolanpassning</i>	Ingrid Gottfries Sven Marke	S:t Lars sjukhus Lund Socialhögskolan Lund
154	<i>Undersökningar av relationen mellan å ena sidan avstånd i tid och rum å andra sidan graden av emotionell engagemang</i>	Gösta Ekman	Stockholm
67/1	<i>Effekter av monoton och isolering på psykologiska och biokemiska funktioner</i>	Marianne Frankenhaeuser	Stockholm
67/58	<i>Undersökning av svenskt u-hjälptänkande</i>	Stig Lindholm	Stockholm
67/66	<i>Datamaskinreglerad processforskning inom psykologi</i>	Gunnar Johansson	Uppsala
67/69	<i>Temporala aspekter på sensoriska processer, särskilt adaptation inom skilda sinnesområden</i>	Gösta Ekman	Stockholm
1968			
67/76	<i>Perceptuell utveckling och inre aktiveringsmekanismer hos fisk</i>	Gunnar Goude	Stockholm
67/85	<i>Kriminologisk differentiell forskning</i>	Daisy Schalling	KI Stockholm
67/90	<i>Cross-national Study of Educational Achievement in six Subject Areas as Related to Social Economic and Pedagogical Factors</i>	Torsten Husén Douglas Pidgeon	Lärarhögskolan Stockholm
67/92	<i>Psykologiska aktiveringsproblem inom äldreomsorgen</i>	Sigvard Rubenowitz	Göteborg
68/7	<i>Psykologiska testmetoders tillämpbarhet inom skilda samhällsområden</i>	Lars Kebbon	Skand. testförl. Stockholm
68/41	<i>Inlärningsforskning</i>	Mats Björkman	Umeå

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1969			
68/50	<i>Den nervösa och hormonella kontrollen av det sexuella beteendet</i>	Knut Larsson	Göteborg
68/77	<i>En undersökning av mentalhälso-relevanta miljöfaktorer i yrkesarbete och andra livsområden</i>	Gunnela Westlander	PA-rådet Stockholm
68/80	<i>Klinisk inferens: studier rörande problem vid personbedömning</i>	David Magnusson	Stockholm
68/85	<i>Etologiska principer för mänskligt massbeteende i relation till befolkningsstillväxten</i>	Ulla Olin	New York
69/8	<i>Frihet och jämlikhet som pedagogiska grundbegrepp inom västerländsk demokrati sedan slutet av 1700-talet</i>	Wilhelm Sjöstrand	Uppsala
69/27	<i>Utveckling och prövning av generell modell för urval och klassificering av personal</i>	Bertil Mårdberg	PA-rådet Stockholm
69/51	<i>Samverkan, självständighet; psykisk agilitet: några aspekter på framtidsberedskap som utbildningsmål</i>	Åke Bjerstedt	Lärarhögskolan Malmö
1970			
69/29	<i>Barns personlighetsutveckling relaterad till föräldrarnas personlighet, attityder och beteenden</i>	Ingrid Klackenberglarsson	KI Stockholm
69/54	<i>Psykatri och samhälle. En teoretisk studie av social struktur och social</i>	Kaj Håkansson	Uppsala
69/63	<i>"Educational Research" within "Plan Europe 2000"</i>	Eve Malmqvist	Linköping
69/63	<i>Studier av generationsmotsättningar (STUG-projektet)</i>	Bengt-Erik Andersson	Göteborg
69/72	<i>Förståndsfunktioner hos utvecklingshämmande</i>	Gunnar Kylén	Stiftelsen ALA Stockholm
1971			
70/83	<i>Svenskans syntax hos hörselskadade barn. Pedagogiska implikationer</i>	K-G. Ahlström	Lärarhögskolan Uppsala
71/24	<i>Opinionspåverkan och tvåvägs samhällskommunikation på individnivå</i>	Åke Edfelt	Stockholm
71/35	<i>Beslutsfattande och arbetsvärighet</i>	Anders Herbert	Stockholm
71/45	<i>Psykologiska undersökningar av mental retardation: abilitetsstruktur och social anpassning</i>	Lars Kebbon	Uppsala
1972			
72/63	<i>Läskunnighet och folkundervisning i Västernorrland 1750–1860 enligt kyrkans förhörslängder och parallella källor</i>	Egil Johansson	Umeå
72/89	<i>Utbildningsteknologi och skolbyggnader</i>	Karl-Georg Ahlström Nils-Eric Svensson	Lärarhögskolan Uppsala
1973			
72/92	<i>Tvåvägskommunikationen i korrespondensundervisning</i>	Rune Flinck	Lund
71/101	<i>Livstillfredsställelse hos äldre kvinnor och dess bakgrund</i>	Barbro Nilsson	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
73/3	<i>Studie av finskspråkiga elevers språkliga och sociala utveckling vid modersmålsfokuserad undervisning i årskurserna 1–3</i>	Göte Hansson	Stockholm
1974			
73/58	<i>Det rörelsehindrade barnet och dess familj</i>	Kerstin Fällström	Göteborg
73/75	<i>Model Analysis of Pedagogical Processes</i>	Ulf P. Lundgren	Göteborg
73/85	<i>Vuxenutbildning som kunskapsområde och tillämpningsfält</i>	Kurt Gestrelus	Lärarhögskolan Malmö
74/10	<i>Idéer och realiteter i svensk skolpolitik under 1940-talet</i>	Gunnar Richardson	Karlstad/ Göteborg
74/91	<i>Svenskt utbildningsväsende i internationellt perspektiv</i>	Torsten Husén	Stockholm
74/116	<i>Språkligt beteende: produktion och perception av tal</i>	Sven Öhman	Uppsala
74/124	<i>Arbetsmiljö för synskadade. Utveckling av kognitiv ergonomi som arbetsutformningsteknik</i>	Karl-Georg Ahlström	Lärarhögskolan Uppsala
74/131	<i>Talfel och talträning med gravt hörselskadade och döva</i>	János Mártony	KTH Stockholm
74/132	<i>Forskning och utvecklingsarbete kring undervisningsmetodik för synskadade</i>	Nils Trowald	Lärarhögskolan Uppsala
1975			
74/66	<i>Tillämpning av effektiva beslutsstrategier</i>	Robert W. Goldsmith	Lund
74/157	<i>Utstötta och isolerade barn: en utvecklingsstudie</i>	David Magnusson	Stockholm
74/165	<i>Ett program för samhällsforskning med inriktning på förståelsen av mänskliga handlingar och konflikter</i>	Arne Trankell	Stockholm
75/40	<i>Beteendevetenskapliga studier av fysiskt arbete, arbetsförmåga och psykisk funktion</i>	Gunnar Borg	KI Stockholm
1976			
75/116	<i>Förflyttningshjälpmedel för synskadade</i>	Gunnar Jansson	Uppsala
76/11	<i>Omvärldsuppfattning hos vuxna</i>	Ference Marton	Göteborg
76/15	<i>Psykologisk funktion hos 70- och 75-åringar. En populationsstudie</i>	Stig Berg	Jönköping
76/38	<i>Individ i grupp. Teori- och metodutveckling för studier på individplanet av grupprocesser</i>	Carl-Otto Jonsson	Stockholm
76/47	<i>Member's Participation in Industrial Organizations</i>	Sigvard Rubenowitz	Göteborg
1977			
77/12	<i>Familjestöd och utveckling – en longitudinell, ekologisk studie av förskole- och lågstadietiden</i>	Bengt-Erik Andersson	Stockholm
77/131	<i>Individuell utveckling och miljö: Ett långsiktigt studium av individers livssituation mot bakgrund av deras utveckling i samspel med den psykologiska, sociala och fysiska miljön</i>	David Magnusson	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
77/136	<i>Ansätser till jämställdhet inom arbetsorganisationer – utarbetande av undersökningsmodeller</i>	Gunnela Westlander	Stockholm
1978			
77/88	<i>Åldrande och minne</i>	Lars-Göran Nilsson	Uppsala
78/97	<i>Spänningsreglerande tekniker och deras tillämpning</i>	Göran Patriksson Lars-Eric Uneståhl	Mölnadal
78/117	<i>Infant Social Development in Traditional and Non-traditional Families</i>	Ann Frodi Michael Lamb	Univ. of Michigan Ann Arbor, USA
78/148	<i>Uppväxtförhållanden och problem-beteende hos tonårspojkar</i>	Dan Olweus	Bergen, Norge
78/157	<i>Sambanden mellan sociala bakgrundsvariabler, utbildningsvariabler och yrkeskarriär inom och mellan generationer</i>	Torsten Husén Ingemar Fägerlind	Stockholm
1979			
79/57	<i>Långtidseffekter av utbildning</i>	Kjell Härnqvist	Göteborg
79/104	<i>TV-våld</i>	Birgit Hellbom	Stockholm
79/149	<i>Taktila bilder för synskadade</i>	Gunnar Jansson	Uppsala
79/169	<i>Beteendeutveckling och perinatal miljö-påverkan</i>	Ernest Härd	Göteborg
79/178	<i>Studie av utgångsläget i Sverige inför agalagen</i>	Åke Edfeldt	Stockholm
1980			
79/167	<i>Utvärdering av försöket "Jämställd skola"</i>	Inga Wernersson	Göteborg
79/193	<i>Teledata och text-TV i ett människa-maskinperspektiv</i>	Lars-Göran Nilsson	Umeå
80/11	<i>Skolsystemets förändringar i relation till forskning, planering och politik inom utbildningsområdet 1945–75: En jämförande studie av fyra länder</i>	Torsten Husén	Stockholm
80/85	<i>Beteendemässiga, hormonella och neurala aspekter på post partum infertilitet</i>	Per Södersten	Göteborg
80/92	<i>Alternativa världsåskådningar i dagens Sverige – en tvärvetenskaplig studie</i>	Anne-Sofie Rosén	Stockholm
80/112	<i>Kvinnor i klimakteriet – sociala, personlighetsmässiga och endokrina faktorer</i>	Mona Eliasson	Uppsala
1981			
81/38	<i>Ekonomi och psykologi: Ett planeringsprojekt</i>	Ola Svensson	Stockholm
81/63	<i>Cognition and Aging: Learning, Memory and World Knowledge</i>	Berndt Brehmer	Uppsala
81/93	<i>Emigrationsprocessen – dess psykologiska och socialpsykologiska följder för första och andra generationens invandrare</i>	Lars Henric Ekstrand	Stockholm
81/96	<i>Synsvagas förflyttningsproblem</i>	Gunnar Jansson	Uppsala
81/98	<i>Arbetsuppgifter för hörapparatbärare: En modell för subjektiv utvärdering av hörapparater</i>	Knut Larsson	Chalmers tekn. högsk. Göteborg

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
81/108	<i>Kvinnorna i utbildningspolitiken – Ett 100-årsperspektiv på lärarinneutbildning i Kalmar län</i>	Inga Elgqvist-Saltzman	Umeå
81/131	<i>Fysisk aktivitet, hälsa och välbefinnande</i>	Ingemar Wedman	Umeå
81/147	<i>Pengar och välbefinnande i det moderna välfärdssamhället</i>	Henry Montgomery	Göteborg
81/185	<i>Planering av empiriska studier inom projektet "Utveckling av en flerfaktorteori om etniska relationer i Sverige"</i>	Anders Lange	Stockholm
1982			
81/8	<i>Betydelsen av daghem, familjedaghem och hemfamilj för barnets sociala och emotionella utveckling</i>	Carl Philip Hwang Michael E. Lamb	Göteborg
81/17	<i>Minnesstörningar</i>	Lars-Göran Nilsson	Umeå
82/58	<i>Könsrelaterade skillnader i språklig och icke-språklig kommunikation</i>	Erland Hjelmquist	Göteborg
82/64	<i>Psykofysiologiska studier av ansträngning och värk vid olika slag av fysiska aktiviteter</i>	Gunnar Borg	Stockholm
82/65	<i>Ätproblem hos åldersdementa patienter och hos patienter med akut stroke</i>	Astrid Norberg	Umeå
82/68	<i>Rörelseperceptionens neuropsykologi</i>	Sture Eriksson	Uppsala
82/78	<i>Utveckling av språkfärdighet och interferens hos tvåspråkiga grundskole- och gymnasieelever</i>	Edith Mägiste	Stockholm
82/134	<i>Grupplösning av kognitiva problem inom olika organisationer</i>	Thor Egerbladh	Umeå
82/138	<i>Ett longitudinellt studium av fysisk och psykisk hälsa och ohälsa</i>	David Magnusson	Stockholm
82/150	<i>Identifikation, kön och klass</i>	Margot Bengtsson	Lund
82/161	<i>Alkoholens funktion för 20-åriga män och kvinnor – en socialpsykologisk studie</i>	Alf Nilsson Staffan Lindberg	Lund
82/189	<i>Näringslivets strukturomvandling och utbildningsbehovet</i>	Kurt Gestrelius	Lärarhögskolan Malmö
82/195	<i>Svensk utbildningsforskning 1944–71: En studie av betingelser för framväxt och utveckling av ett nytt forskningsområde</i>	Torsten Husén	Stockholm
82/198	<i>Utbildning för kritiska situationer</i>	Karl-Georg Ahlström	Uppsala
82/199	<i>Uppföljning av 85 skolhemselever vårdade vid Lövsta skolhem 1975–76</i>	Sten Levander	KI Stockholm
82/216	<i>Psykologisk funktion under åldrandet</i>	Stig Berg	Göteborg
1983			
83/16	<i>Psykologisk behandling och klassifikation av tinnitus</i>	Lennart Melin	Uppsala
83/36	<i>Beskrivning av personlighetsorganisation hos anorexia-bulimia nervosa-patienter</i>	Kristina Humble B.E. Roos	Uppsala
83/48	<i>Handlingar och känslotillstånd</i>	Lennart Sjöberg	Göteborg
83/74	<i>Text-till-tal-omvandling som kommunikationshjälpmedel för handikappade</i>	Lars-Göran Nilsson	Umeå

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
83/108	<i>Hjärta och livsstil: Psykologiska förändringsstrategier vid hjärtsjukdom</i>	Arne Öhman	Uppsala
83/213	<i>Tänka om språk, språka om tanke</i>	Margit Tornéus	Umeå
83/235	<i>Kurativa faktorer inom psykodynamisk terapi</i>	Hans Michélsen	KI Stockholm
83/260	<i>Economic Change and Alcohol Consumption in Swedish Mortality Rate Changes, 1950–1982</i>	Harvey Brenner	Johns Hopkins University, USA
1984			
84/51	<i>Barn med läs- och skrivsvårigheter: Neuropsykologiska undersökningar</i>	Kenneth Hugdahl	Uppsala
84/53	<i>Beteendets neuronala grundvalar</i>	Stefan Hanson	Göteborg
84/58	<i>Samerna, arbetslivet och skolan</i>	Sten Henrysson	Umeå
84/73	<i>Skolbarns fysiska utveckling/hälsa och levnadsvillkor i Stockholm 1928–1983</i>	Gunilla Westin-Lindgren	HLS Stockholm
84/82	<i>Föräldrars bedömning av barnens olycksrisker</i>	Tommy Gärling	Umeå
84/104	<i>Personlighet och sjukdom. Psykologisk differentiering, symtombild och behandlingsutfall</i>	Olof Rydén	Lund
84/284	<i>Radiosända punktskrifts- och talsyntes-tidningar för synskadade</i>	Bengt Lindqvist	Synskadades Riksförbund
84/294	<i>Symposium i "Perceived Exertion in Physical Work"</i>	Gunnar Borg	Stockholm
84/295	<i>Utveckling av beteende av hjärnans monoaminer efter perinatal alkohol-exposition</i>	Ernest Hård	Göteborg
84/312	<i>Psykologiska studier av behållning av talspråkskommunikation</i>	Erlend Hjelmquist	Göteborg
84/314	<i>Psykobiologisk sårbarhet</i>	Daisy Schalling	KI Stockholm
1985			
84/253	<i>Pre- och postoperativ diagnostik av hemisfärminnesfunktioner för patienter med epilepsi</i>	Sven-Åke Christiansson	Umeå
84/289	<i>Sensomotoriska störningar hos barn</i>	Claes von Hofsten	Umeå
85/3	<i>Alkohol och aggression</i>	Roland Gustafsson	Örebro
85/69	<i>Kognitiv utveckling i normalt och patologiskt åldrande: Experimentella studier och träningsprogram</i>	Lars Bäckman	Umeå
85/102	<i>Familjesamspel, sociala förhållanden och små barns emotionella anpassning</i>	Gunilla Bohlin	Uppsala
85/138	<i>Faktorer som påverkar barns förmåga att producera ord</i>	Jitka Lindén	Lund
85/149	<i>Interaktiva didaktiska miljöer</i>	Ference Marton	Göteborg
85/220	<i>Människans informationsbearbetning under stress (med särskild inriktning på buller)</i>	Stanislav Dornic	Stockholm
85/257	<i>Psykosomatiska processer</i>	Sven G Carlsson	Göteborg
85/264	<i>Minne i det dagliga livet</i>	Berndt Brehmer	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
85/291	<i>Psykofysiologiska studier av ansträngning i naturliga fältsituationer</i>	Gunnar Borg	Stockholm
1986			
86/20	<i>Psykosomatiska symtom och kulturbakgrund: en multikulturell, experimentell studie</i>	Gudmund Smith	Lund
86/73	<i>Neurolingvistisk undersökning av gravt språkstörda barn</i>	Anders Löfqvist	Lund
86/76	<i>Subjektiva och objektiva karaktäristiska av alkoholintag på djur och människa</i>	Torbjörn U C Järbe	Uppsala
86/84	<i>Psykologisk funktion under åldrandet: En longitudinell studie mellan 70 och 85 års ålder</i>	Stig Berg	Göteborg
86/93	<i>Sexualbeteendets centralnervösa reglering: En nyckel till kunskap om hjärnans monoaminer i normala och störda funktioner</i>	Knut Larsson	Göteborg
86/95	<i>Psykologisk utvecklingsbedömning</i>	Carl-Otto Jonsson	Stockholm
86/161	<i>Betydelsen av jagfungerande och andra faktorer för förlopp och prognos vid Anorexia nervosa/Bulimia</i>	Kristina Humble Björn-Erik Roos	Uppsala
86/189	<i>Om psykiatrins sjukdomsbegrepp – analys och utvärdering av en tvärdisciplinär idédiskussion</i>	Lennart Nordenfeldt	Linköping
86/243	<i>Kvinnors psykiska hälsa: Teori- och metodutveckling i psykoterapeutiska och medicinska sammanhang</i>	Patricia Frithiof	KI Stockholm
86/304	<i>Social och kommunikativ utveckling hos spädbarn</i>	Carin Holmlund	Stockholm
1987			
87/40	<i>Minne av handlingar</i>	Lars-Göran Nilsson	Umeå
87/97	<i>Vad händer efter elitidrottens slut?</i>	Göran Patriksson	Göteborg
87/98	<i>De långsiktiga effekterna av barnomsorg på barns utveckling i skol- och ungdoms-åldrarna. (FAST-projekt, del 2)</i>	Beng-Erik Andersson	HLS
87/102	<i>Etårsuppföljning av hjärtinfarktspatienter som genomgått ett psykologiskt rehabiliteringsprogram. ("Hjärta och livsstil")</i>	Arne Öhman	Uppsala
87/151	<i>Kognitiv teori för ångeststörningar. Kognitiva, perceptuella och psykofysiologiska parametrar</i>	Lars-Göran Öst	Uppsala
87/216	<i>Alkohol och hjärnskador – en undersökning med magnetresonanstomografi och neuropsykologiska testmetoder</i>	Hans Bergman	KI Stockholm
87/237	<i>Individuell utveckling och miljö: Ett långsiktigt studium av individernas livssituation mot bakgrund av deras utveckling i samspel med den psykologiska, sociala och fysiska miljön</i>	David Magnusson	Stockholm
87/352	<i>Långtidseffekter av barn tillsyn</i>	Philip Hwang	Göteborg
87/370	<i>Children of the Thirties: Report from the Malmö Longitudinal Study of Life Patterns, Education, Health and working Life</i>	Ingemar Fägerlind	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1988			
88/27	<i>Sensomotorikens tidiga ontogenes: perinatala studier</i>	Claes von Hofsten	Umeå
88/30	<i>Kvinnor och långtidseffekter av utbildning</i>	Berit Askling	Linköping
88/59	<i>Hunger och mätnad</i>	Per Södersten	KI Stockholm
88/64	<i>Studier och precisionsmotorik: Arousal, automatisering och kognition</i>	Bo Molander	Umeå
88/78	<i>Organizations, social networks and professionalization in home care and home health care delivery in Sweden</i>	Bo Anderson	USA resp Akademiska Sjukhuset Uppsala
88/82	<i>Åldrande, minne och demens: En prospektiv undersökning</i>	Lars-Göran Nilsson	Umeå
88/151	<i>Female Educational and Vocational Development</i>	Sigrid B Gustafsson	Stockholm
88/206	<i>Perceptuell skicklighet</i>	Sverker Runeson	Uppsala
88/229	<i>Individuell emotionell reaktivitet, kardiovaskulär aktivitet och kardiovaskulär sjukdom</i>	Arne Öhman	Uppsala
88/327	<i>En differentierad analys av minnesfunktioner i normalt och patologiskt åldrande</i>	Lars Bäckman	Sabbatsbergs Sjukhus Stockholm
88/354	<i>Människor inför sjukdom, åldrande och död</i>	Gudmund Smith	Lund
88/358	<i>"Läsutveckling i Kronoberg". Forskning över nya metoder, instrument och hjälpmedel för remediation och diagnos av elever med läs- och skrivsvårigheter</i>	Ingvar Lundberg	Umeå
1989			
89/9	<i>Neuropsykologiska studier av minnesfunktionen hos friska barn samt barn som opereras för epilepsi</i>	Sven-Åke Christianson	Umeå
89/150	<i>Psykologisk funktion under åldrandet: en longitudinell studie mellan 70 och 85 års ålder</i>	Stig Berg	Göteborg
89/163	<i>Musikupplevelse och musikalisk kommunikation</i>	Alf Gabrielsson	Uppsala
89/226	<i>Stockholms invandrare: skolprestationer och socioemotionell anpassning</i>	Edith Mägiste	Stockholm
89/296	<i>Språkfärdighet och stress</i>	Gunn Johansson	Stockholm
89/313	<i>Imitation hos barn i åldern 0-3 år – dess betydelse för den tidiga socioemotionella utvecklingen</i>	Mikael Heimann	Göteborg
89/315	<i>Psykologisk och social profil (PSP) i rehabiliteringen av vuxna hörselskadade</i>	Sven G Carlsson	Göteborg
89/362	<i>Psykologiska faktorer i paranormala upplevelser</i>	Adrian Parker	Göteborg
89/408	<i>Kvinnors hälsa: Prospektiv studie av kvinnor i premenopaus</i>	Aila Collins	KI Stockholm
89/435	<i>Education in the modern world: The European perspective</i>	Academia Europaea	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Sociologi/Antropologi			
1965			
13	<i>Sexualvanor och attityder till sexualitet</i>	Joachim Israel Georg Karlsson	Uppsala
16	<i>Arbetares attityder till arbete och arbetsförhållanden i olika teknologiska miljöer</i>	Bertil Gardell	Stockholm
1966			
18	<i>Stockholmsungdomars framtidsutsikter (Metropolit)</i>	Carl-Gunnar Jansson	Stockholm
53	<i>Om möjligheterna att förändra besvärrelationerna genom attitydförändringar</i>	Erland Jonsson	Stockholm
89	<i>Anställdas val och byte av arbetsplats</i>	Magnus Hedberg	PA-rådet Stockholm
1967			
131	<i>Kvinnliga forskare i Sverige</i>	Bertil Nordbeck	Lund
141	<i>Struktur och processer i svensk fackföreningsrörelse</i>	Walter Korpi	Stockholm
67/14	<i>Hushållsstruktur och bostadsform i östafrikansk stad</i>	Dick Urban Vestbro	Lund
67/60	<i>Social och politisk förändring i afrikanska stater med särskild hänsyn till impulser för utveckling "nedifrån"</i>	Ulf Himmelstrand Albert Imohaisen	Uppsala
1968			
68/10	<i>Cross-national Research on Family Functioning and Disorganization</i>	Ludwig L. Geismar	The State University of New Jersey
68/15	<i>Information i massmedia – dess användning och effekter</i>	Kjell Nowak Dan Lundberg	EFI Stockholm
68/17	<i>Märstaundersökningen. En studie av social och kulturell förändring</i>	Birger Lindskog	Uppsala
68/28	<i>Pressforskning</i>	Ivar Hallvig	Svenska tidnings- utgivareföreningen Stockholm
68/34	<i>Uppbyggande av sociologiskt dataarkiv</i>	Sveriges sociologförbund	Stockholm
68/61	<i>Studier av företagsnämnder</i>	Edmund Dahlström	Göteborg
68/91	<i>Programmet för sociologisk trendanalys</i>	Gösta Carlsson	Lund
1969			
69/19	<i>Social rörlighet i Sverige</i>	Robert Eriksson	Stockholm
69/39	<i>Central dokumentation av masskommunikationsforskning</i>	Olof Hultén	Tidn. utg. förening PUB, SR Stockholm
69/60	<i>Sociologisk och socialpsykologisk alkoholforskning</i>	Jan Trost	Uppsala
69/61	<i>Samverkan på arbetsplatsen</i>	Edmund Dahlström	Göteborg
1970			
69/62	<i>Äktenskaplig anpassning</i>	Jan Trost	Uppsala
69/81	<i>Arbetsengagemang genom ökat inflytande på det egna arbetet; experiment med arbetsutformning och arbetsorganisation</i>	Reine Hansson	PA-rådet Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
69/82	<i>Ungdom och politik</i>	Olof Frändén	Stockholm
69/90	<i>Undersökning av samspelet mellan människa, arbetsplats och arbetsuppgift</i>	Ulf Åberg	KTH Stockholm
69/118	<i>Vetenskapsteoretiska förutsättningar för sociologi och socialpsykologi</i>	Joachim Israel	Köpenhamn
70/6	<i>Invandrarnas och de etniska och religiösa minoriteternas sociala och psykologiska problem i Sverige</i>	Arne Trankell	Stockholm
70/22	<i>Eftermediakonsumtionens omfattning och inriktning</i>	Björn Höijer	SR Stockholm
1971			
68/17	<i>Attman: ett datorbaserat sociocybernetiskt utredningssystem</i>	Hans J. Holstein Ulf Himmelstrand	Uppsala
71/13	<i>"Benefits" och "Costs" i samband med arbetskraftens geografiska rörlighet</i>	Georg Karlsson Walter Korpi	Umeå Stockholm
71/21	<i>Social och politisk förändring i Latin-amerika – fallet Colombia</i>	Ulf Himmelstrand Orlando Fals Borda	Uppsala Colombia
71/77	<i>Samhällsstruktur och social förändring i de nordiska länderna</i>	Erik Allardt	Helsingfors
1972			
72/4	<i>Experiment med en samrådsprocess för utveckling av arbetsledningssystemet i företaget</i>	Göran Ekvall	PA-rådet Stockholm
72/4	<i>Organisationsutveckling för ökat medinflytande i tjänstemannaföretag</i>	Bengt Stymne	EFI Stockholm
72/40	<i>Utslagningen på arbetsmarknaden</i>	Hans Berglind	Stockholm
72/57	<i>Undersökning av "kreativtetsreserven" bland industriarbetare</i>	Göran Ekvall	PA-rådet Stockholm
1973			
73/20	<i>Plurala samhällen – en jämförande studie i kulturell sammansättning och social integration i fyra utomeuropeiska nationer</i>	Ulf Hannerz	Stockholm
73/66	<i>Sammanboende ogifta och äktenskapsfrekvensen</i>	Jan Trost	Uppsala
73/70	<i>Effektiviteten i demokratiska arbetsorganisationer – en studie av de anställdas insatser och utbyte i några löntagargda företag</i>	Edmund Dahlström	Göteborg
1974			
73/87	<i>Informationsstrategier. Analys och utvärdering av försök med spridning av u-landsinformation genom multimedia</i>	Ulf Himmelstrand Lars-Owe Hedman	Uppsala
73/89	<i>Storarbetsplatser – en studie i permanent tillfällighet</i>	Bengt Rundblad	Göteborg
74/117	<i>Samhällsstruktur, predikament och social förändring</i>	Ulf Himmelstrand	Uppsala
74/125	<i>Det allmänna rättsmedvetandet</i>	Ulla Bondeson	Lund
1975			
74/122	<i>Kvinnor och samhällsförändring</i>	Gunilla Bjerén	Stockholm
75/38	<i>Kulturindikatorer: Svensk symbolmiljö 1945–1975</i>	Karl-Erik Rosengren	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1976			
76/19	<i>Arbete och fritid. En studie av fabriksarbetets och fritidens sociala och kulturella betydelse</i>	Åke Daun	Stockholm
76/21	<i>Livsformer i en region</i>	Bengt Rundblad	Göteborg
76/116	<i>Medbestämmandereformens genomförande och effekter</i>	Bengt Abrahamsson	Göteborg
76/122	<i>Anäggarna och de fackliga frågorna</i>	Bengt Rundblad	Göteborg
1977			
77/64	<i>Massmedierna och nationell utveckling: Ideologi, organisation, innehåll och exponering</i>	Ulf Himmelstrand	Uppsala
77/73	<i>Effekterna av lagen om anställningsskydd</i>	Bengt G. Rundblad	Göteborg
1978			
78/24	<i>Turkar i svensk förort: en invandrargrups möte med tre svenska institutioner – förskola, skola, hälso- och sjukvård</i>	Lisbeth Sachs	Stockholm
78/54	<i>Kartläggning och analys av relationen mellan barn och massmedier</i>	Sven Windahl	Lund
78/131	<i>Två nationell undersökning av skilsmässor och separationer</i>	Jan Trost	Uppsala
78/194	<i>En utbildningssatsning av kvinnliga fabriksarbetare inom Volvo-Bergslagsverken. En beteendevetenskaplig studie om ökad jämställdhet mellan män och kvinnor</i>	Gunnela Westlander	Stockholm
1979			
78/165	<i>Migration and the Process of Social Change: The Case of the Contemporary Yugoslav Emigrants</i>	Aleksandra Ålund	Umeå
79/80	<i>Svensk socialpolitik i internationell belysning: En studie av socialpolitiska strategier, deras bakgrund samt konsekvenser för ojämlikhet och fattigdom</i>	Walter Korpi	Stockholm
79/173	<i>Ungdom och sexualitet</i>	Bo Lewin	Uppsala
79/182	<i>Den politiska åsiktsbildningen inför valet 1979. En efterundersökning</i>	Gunnar Boalt	Stockholm
79/224	<i>Studie inför folkomröstningen 1980</i>	Torsten Österman	Forskningsgruppen för Samhälls- och Informationsstudier Stockholm
1980			
78/169	<i>Värderingarnas roll i arbetslivets nya villkor</i>	Hans L. Zetterberg	Umeå
80/32	<i>Stöd och hinder för aktivering av äldre patienter – fyra olika diagnosgrupper</i>	Per-Gunnar Svensson	Linköping
80/49	<i>Sorti med garanti. En studie av samspelet mellan samhälle, företag, fack och överstatliga i samband med ett personalpolitiskt projekt</i>	Bengt G. Rundblad	Göteborg
80/83	<i>Åtgärder mot ungdomsarbetslösheten – Möjligheter och begränsningar</i>	Per Sjöstrand	Göteborg

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1981			
78/196	<i>Människans arbete</i>	Bengt G. Rundblad	Karlstad
81/58	<i>Mediakult</i>	Karl Erik Rosengren	Lund
81/68	<i>Televisionens idévärld. Skiss till ett kulturvetenskapligt forskningsprogram</i>	Kjell Nowak	Stockholm
81/127	<i>Långsiktiga effekter av försöksverksamhet med kvinnor i "mansarbete". En studie av strukturella betingelser och könssegregation</i>	Rita Liljeström	Göteborg
81/215	<i>Studier i svensk alkoholpolitik</i>	Kettil Bruun	Stockholm
1982			
81/202	<i>Brott, straff och utslagning – individ och familj i rättssystemet</i>	Marja Taussi Sjöberg	Umeå
82/26	<i>Kvinnoidentitet och utbildning på gymnasiet</i>	Boel Berner	Lund
82/73	<i>Samhällsförändringar och avvikande beteenden. En undersökning av Sveriges kommuner 1970–1980</i>	Olof Dahlbäck	Stockholm
82/123	<i>Den fackliga arbetsplats- och skyddsorganisationens utveckling</i>	Göran Therborn	Lund
82/126	<i>Vårdnad av barn</i>	Jan Trost	Uppsala
82/169	<i>Ideologi och retorik i svenska populärpressannonser 1935–1980</i>	Kjell Nowak	Stockholm
82/244	<i>Jämförande kulturteori: Alstring och fördelning av idékomplex i komplexa samhällsstrukturer</i>	Ulf Hannerz	Stockholm
1983			
83/2	<i>In the Footsteps of Sweden</i>	Jan Sollenius	Stockholm
83/20	<i>Rättvisa för de äldre: Bedömningar av livsvillkor</i>	Kjell Törnblom	Göteborg
83/63	<i>Ungdomar i den nya mediavärlden</i>	Sven Windahl	Lund
83/66	<i>Unga lagöverträdare som vuxna</i>	Jerzy Sarnecki	Brottsförebyggande rådet, Stockholm
83/101	<i>Paradigmgenombrott och tvärvetenskaplighet i samhällsvetenskaperna</i>	Ulf Himmelstrand	Uppsala
83/123	<i>Kabel-TV i framväxt – studier av ett nytt medium</i>	Lowe Hedman	Uppsala
83/137	<i>Framgång och motgång i dialoger. Människors möjligheter att utbyta komplex information i socialt samspel</i>	Per Linell Karin Aronsson	Linköping
83/152	<i>Det sociala beteendets elementära former. En teori om socialitet och responsivitet</i>	Johan Asplund	Lund
83/178	<i>Löneförhandlingar i Sverige</i>	Tom Burns	Uppsala
83/203	<i>Handikapp och sexualitet</i>	Bo Lewin	Uppsala
1984			
84/35	<i>Boendemönster mellan generationerna, USA och Sverige 1880-1981</i>	Gerdt Sundström	Stockholm
84/140	<i>Social skiktning och social olikhet i TV</i>	Kjell Nowak	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
84/151	<i>Rättvis lön</i>	Dan Jonsson	Göteborg
84/167	<i>Religion, socialism, sekularisering. En studie av religion och religionssociologi i efterkrigstidens Jugoslavien</i>	Kjell Magnusson	Uppsala
84/317	<i>The European Journal of Communication</i>	Karl Erik Rosengren	Göteborg
1985			
85/27	<i>Äktenskaps- och familjeförändringar; en uppföljning</i>	Jan Trost	Uppsala
85/53	<i>Internaliserad kultur. Ett forskningsprogram om världen, individer och massmedier</i>	Karl Erik Rosengren	Göteborg
85/232	<i>Fackliga organisationer i Västeuropa efter 1945</i>	Anders Kjellberg	Lund
85/250	<i>Dagskritiken, essayistiken och litteraturhistorien</i>	Karl Erik Rosengren	Göteborg
85/272	<i>Alkohol och våldsbrottslighet</i>	Thor Norström	Stockholm
1986			
86/21	<i>Samhälleliga förändringsprocesser</i>	Rune Persson	Lund
86/79	<i>Kvinnorösträtten och väljarkårens homogenisering: Chile och Sverige, 1911–1985</i>	Pablo Suarez	Uppsala
86/173	<i>Värfärdsstaten och den ekonomiska krisen – en jämförande studie i ett historiskt perspektiv</i>	Walter Korpi	Stockholm
86/175	<i>Utbildning, individuella livschanser och social skiktning</i>	Robert Eriksson	Stockholm
86/203	<i>Vardag och samhällsstruktur i Sverige. Ett bokprojekt</i>	Ulf Himmelstrand	Uppsala
86/209	<i>Personregister och integritetsfrågor. Bokprojekt</i>	Torsten Österman	Forskningsgruppen för samhälls- och info-studier, Stockholm
86/230	<i>Forskargrupp i kommunikationssociologi</i>	Karl Erik Rosengren	Lund
86/322	<i>Familjen i välfärdssamhället: En demografisk syntes av kvinnors livslopp</i>	Jan M. Hoem	Stockholm
1987			
87/71	<i>Att stå på egna ben – unga hushåll i etableringsfasen</i>	Margareta Gisselberg	Umeå
87/156	<i>Lokalradions roll i samhället</i>	Lowe Hedman	Uppsala
87/225	<i>Bio-, TV- och videogenerationen. Arbetardötrarnas drömmar och verklighet</i>	Hedvig Ekerwald	Uppsala
87/270	<i>En ny teoriram för forskning om afrikansk utveckling</i>	Ulf Himmelstrand	Uppsala
1988			
88/144	<i>Välfärdsstaten och utvecklingen av avvikande beteende</i>	Henrik Tham	Stockholm
88/166	<i>Afghanistan i nordiska massmedier</i>	Erlend Jansson	Utrikespol. inst. Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
88/167	<i>Byråkrati och professionalism vid politisk decentralisering. En sociologisk studie av professionellas yrkesroller i samband med kommunalsreformer</i>	Lennart G. Svensson	Göteborg
88/255	<i>The Introduction of New Telecommunications Networks and Services in Sweden</i>	Helena Flam	Lund
88/344	<i>Social förändring i Sverige – "Katrineholmsprojektet"</i>	Rune Åberg	Umeå
88/393	<i>Inkomstutveckling och organisationsstruktur: En sociologisk analys</i>	Peter Hedström	Stockholm
1989			
88/387	<i>Förändringar på Kinas landsbygd under 1980-talet, antropologiska perspektiv på utveckling</i>	Göran Aijner	Göteborg
89/99	<i>Utbildning, yrke och familjeliv</i>	Ingrid Jönsson	Lund
89/176	<i>Barns överlevnadschanser i Stockholm 1878–1926</i>	Eva Bernhardt	Stockholm
89/260	<i>Myndigheterna och det goda samhället – Kampanjverksamheten</i>	Göran Therborn	Göteborg
89/308	<i>Staten, företagen och den äldre arbetskraften – en undersökning av företagsstrategier visavi arbetsstyrkans åldersprofil</i>	Gunnar Olofsson	Lund

Statistik

1965

4/1	<i>Forskningspolitiska programmet</i>	Stevan Dedijer	Lund
-----	---------------------------------------	----------------	------

1966

14	<i>Forskningsprocessens sociologi</i>	Gunnar Boalt	Stockholm
38	<i>Ickelineära kunskapsmodeller</i>	Herman Wold	Uppsala
95	<i>Optimala estimations- och planeringsförfaranden vid upprepade stickprovundersökningar</i>	Gunnar Kulldorff	Umeå
111	<i>Talkommunikation människa–maskin, förutsättningar med avseende på tal och hörsel</i>	Gunnar Fant	KTH Stockholm

1967

118	<i>Fel i undersökningar</i>	Tore Dalenius	Stockholm
67/15	<i>Demografiska kohortstudier</i>	Carl-Erik Quensel	Lund

1968

68/14	<i>Systemanalys med sannolikhets teori och grafteoretiska metoder</i>	Ove Frank	Stockholm
68/29	<i>Studier av stickprovsteorier vid ändliga populationer med speciell inriktning på upprepade stickprovundersökningar</i>	Lennart Gustafsson	Umeå
68/30	<i>Studier av optimala stickprovplaner vid ändliga populationer med speciell inriktning på utnyttjande av hjälpinformation</i>	Jan Nordlander	Umeå

1969

69/38	<i>Forskningen och forskningens psykologi</i>	Bertil Nordbeck	Lund
-------	---	-----------------	------

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1970			
70/102	<i>Strategiska val i den framtida forskningspolitiken</i>	Ingemar Ståhl	Lund
1971			
70/51	<i>Sveriges befolkning 1750–1970</i>	Erland Hofsten	Stockholm
71/78	<i>Statistiska undersökningar över svensk nativitet och nutrialitet</i>	Hjalmar Sjövall	Stockholm
1973			
73/25	<i>En studie av den tvärvetenskapliga samhällsforskningens villkor i det svenska universitetssystemet</i>	Stevan Dedijer	Lund
1974			
74/14	<i>Integrerade demografiska prognoser</i>	Ingvar Holmberg Åke E. Andersson	Göteborg
74/77	<i>Kausalmodeller i läginformativa situationer</i>	Herman Wold	Göteborg
74/96	<i>Personintegritet vid statistiska undersökningar</i>	Tore Dalenius	Stockholm
1975			
75/64	<i>Demokratisk styrning och planering i arbetslivet</i>	Åke Sandberg	Stockholm
75/94	<i>Kausala relationsmodeller inom samhällsvetenskaperna (KRIS)</i>	K. G. Jöreskog	Uppsala
1978			
78/166	<i>Forskning om utvärderingsmetoder</i>	K. G. Jöreskog	Uppsala
1979			
79/127	<i>Spridning av datateknik och datateknikens arbetskraftseffekter inom industriproduktionen</i>	Björn Elsässer	Linköping
1981			
79/222	<i>Kärnkraftsfrågan 1973–1980; En studie i opinionsbildning</i>	Torsten Österman	Forskningsgruppen för Samhälls- och Informationsstudier Stockholm
1982			
82/12	<i>Den statistiska metodiken vid politiska opinionsundersökningar</i>	Peter Jagers	Chalmers tekniska högskola Göteborg
1983			
82/148	<i>The Development of Statistical Models for the Analysis of Social Systems Data</i>	Richard Noonan	Stockholm
83/170	<i>Kvinnors livsfaser</i>	Jan Hoem	Stockholm
1987			
87/75	<i>Ekonometrisk analys och prognostisering av ekonomiska strukturförändringar</i>	Anders H. Westlund	EFI Stockholm
1989			
89/209	<i>Säkrare prognoser med mikrobaserad tidsserieanalys</i>	Claes-M. Cassel	EFI Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Statsvetenskap			
1965			
17	<i>Kommunal indelning – kommunal självstyrelse</i>	Jörgen Westerståhl	Göteborg
1966			
22	<i>Demografiska modeller</i>	Hannes Hyrenius	Göteborg
90	<i>Ideologier och värderingar i svenska skolböcker</i>	Herbert Tingsten	Stockholm
1967			
143/4	<i>Central European Project</i>	Karl Birnbaum	Utrikespol. inst. Stockholm
67/31	<i>Det nutida svenska partiväsandets struktur och funktionssätt</i>	Olof Ruin	Stockholm
67/52	<i>Den svenska valmanskåren 1866–1968</i>	Leif Lewin	Uppsala
1968			
68/22	<i>Svensk flygindustri 1945–1965</i>	Ingemar Dörfer	Stockholm
68/27	<i>Innehåll och struktur hos massmedia</i>	Jörgen Westerståhl Stig Hadenius	Göteborg
68/46	<i>Dag Hammarskjöld som generalsekreterare</i>	Brian Urquart	New York
1969			
69/22	<i>Internationella normer och krig</i>	Kjell Goldmann	Utrikespol. inst. Stockholm
69/53	<i>Representationsundersökningen</i>	Bo Särilvik	Göteborg
1970			
70/3	<i>Diskussionen om begreppen framsteg och historisk nödvändighet i marxismen omkring sekelskiftet</i>	M. Orlanski	Stockholm
70/44	<i>Förvaltningen och dess omgivning</i>	T. Anton	Stockholm
70/46	<i>Mikrofilmning av tjeckoslovakiska tidningar</i>	Anders Ådahl	Uppsala
70/61	<i>Svenska och norska attityder till Förenta staterna</i>	Peter Grothe	Stockholm
1971			
71/23	<i>Integration, suveränitet, neutralitet</i>	Krister Wahlbäck	Stockholm
1972			
71/96	<i>Kamp utan vapen. Fallstudier av icke-militära kampformer under 1900-talet</i>	Olof Kleberg	Uppsala
72/6	<i>En studie för Pacem in maribus om avrustning i världshaven</i>	Indar Jit Rickye	International Peace Academy, New York
72/15	<i>Demokratin i fackföreningsrörelsen</i>	Leif Lewin	Uppsala
72/16	<i>Politisk resocialisation av invandrare</i>	Tomas Hammar	Stockholm
72/51	<i>Världsbildsundersökningen Stig Hadenius</i>	Jörgen Westerståhl	Göteborg

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1973			
73/2	<i>Den statliga regionala förvaltningen och dess omgivning</i>	Nils Stjernquist	Lund
73/34	<i>Revolutionär och reformistisk politik 1929–39. Från Ådalen till Saltsjöbaden</i>	Sigurd Klockare	Gruppen för samhällsstudier. Socialdemokraterna, Stockholm
1974			
74/2	<i>Remissväsendet i den politiska beslutsprocessen</i>	Bo Bjurulf	Lund
74/4	<i>Det högre utbildningsväsendet</i>	Olof Ruin	Stockholm
74/24	<i>En månads intensivbevakning av Sveriges Radios resp. BBC:s och ITN:s utbud av nyheter och nyhetskommentarer</i>	Jörgen Westerståhl	Göteborg
74/58	<i>Maktprojektet</i>	Elias Berg	Stockholm
74/60	<i>Det statliga utredningsväsendet i Sverige</i>	Björn Molin Jörgen Westerståhl	Göteborg
74/102	<i>Beslutsprocessen inom socialdemokratin 1955–60</i>	Hans Meijer	Linköping
1975			
74/8	<i>Politiska och sociala förändringar i Sovjetunionen efter 1965 års ekonomiska reform</i>	Jan Åke Dellenbrant	Uppsala
74/99	<i>Mobiliseringsprojektet</i>	Björn Hettne	Göteborg
74/111	<i>Pressens funktioner</i>	Jörgen Westerståhl	Göteborg
75/18	<i>Bostadspolitik på regional nivå</i>	Nils Stjernqvist	Lund
75/25	<i>Per Albin Hansson – en studie i socialdemokratisk politisk praktik</i>	Alf Johansson	Stockholm
75/26	<i>Politisk styrning av offentlig verksamhet</i>	Daniel Tarschys	Stockholm
75/47	<i>En studie av industriföretagens roll i det politiska systemet</i>	Roger Henning	SNS Stockholm
75/56	<i>Svensk utbildningspolitik 1935–1970</i>	Pär-Erik Back	Umeå
75/90	<i>Politik som rationellt handlande</i>	Leif Lewin	Uppsala
1976			
76/22	<i>Internationell opinionsbildning: Kritik som utrikespolitiskt medel</i>	Lars-Göran Stenelo	Lund
76/35	<i>Århundradets vapenaffär: Samspelet mellan regeringar och flygtillverkare i Västeuropa 1970–1975</i>	Ingemar Dörfer	Uppsala
76/40	<i>Svensk energipolitik</i>	Sören Holmberg	Göteborg
76/145	<i>Den kommunala mark- och bostadspolitikerna</i>	Thore Hammarland Sven-Ola Lindeberg	Örebro
1977			
77/37	<i>Riksdagens och regeringens arbetsformer och relationer</i>	Olof Ruin	Stockholm
77/140	<i>ECE History 1947–1977</i>	Gunnar Myrdal	Stockholm
77/141	<i>Equality and the Political System: A Comparative International Study of Readership Attitudes</i>	Sidney Verba	Harvard

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1978			
78/44	<i>Demokratin och det moderna organisationsväsendet</i>	Agre Gustafsson	Lund
78/122	<i>Continuity and Change: Three Swedish General Elections: 1973, 1976 and 1979</i>	Steven Koblik	Sverige och Pomona College, Californien USA
1979			
79/25	<i>Staterna och de internationella organisationerna</i>	Christer Jönsson	Lund
79/52	<i>Demokrati och byråkrati i utrikespolitik och inrikespolitik</i>	Kjell Goldmann	Stockholm
79/88	<i>Massmedier och väljare: studier kring medieinnehåll och medieeffekter under 1979 års valrörelse</i>	Sören Holmberg	Göteborg
79/141	<i>Publiceringsgaranti för boken "The Swedish Institution of Ombudsman"</i>	Ibrahim al-Wahab	Stockholm-Irak
79/187	<i>Förvaltning och politik – en jämförande analys av myndigheters relation till departementet</i>	Bengt Jacobsson	EFI Stockholm
79/191	<i>Kvinnor och politik. En studie av resurser, åsikter och politiskt deltagande på elit- resp. massnivå. En jämförelse mellan kvinnor och män</i>	Olof Petersson Sören Holmberg	Uppsala
1980			
78/113	<i>Politiska partier – regional spridning, regional balans</i>	Sten Berglund	Umeå
80/4	<i>The Swedish Referendum on Nuclear Energy: A Study of Constitutional Forms and Political Party Behavior</i>	Joseph Board	Umeå
80/105	<i>Ung i politiken. Det politiska medvetandets framväxt hos 1980-talets unga</i>	Olof Petersson	Uppsala
80/118	<i>Implementering av närings- och regionalpolitiska program. En interorganisationsstudie av företag – förvaltning i en blandekonomi</i>	Kjell Lundmark	Umeå
80/133	<i>Den svenska skattebetalaren</i>	Axel Hadenius	Uppsala
80/151	<i>Women's Rights and Employment Projects: Swedish Employment Quota Program</i>		Center for Law and Social Policy Washington
80/170	<i>Socialism och arbete. En studie i den svenska socialdemokratins idéer om arbetet (från 1880-talet till 1933)</i>	Arne Helldén	Linköping
80/183	<i>Etermediers bild av samhället</i>	Jörgen Westerståhl	Göteborg
1981			
81/6	<i>European Consortium for Political Research</i>	Ian Budge	University of Essex
81/57	<i>Regional planering i Sovjetunionen</i>	Jan Åke Dellenbrant	Uppsala
81/67	<i>Den kommunala budgetprocessen i en stagnerande ekonomi</i>	Håkan Magnusson	Lund
81/91	<i>Svensk samhällsförvaltning i om-daning – en ansats till en integrande forskningsprocess</i>	Dick Ramström	Statskonsult AB Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
81/155	<i>Yttre militär inblandning i inbördeskrig</i>	Bertil Dunér	Uppsala
81/171	<i>Debatten om grundläggande fri- och rättigheter under 1970-talet</i>	Karl-Göran Algotsson	Uppsala
81/209	<i>Pionjärer, efterföljare och avvaktare. En studie av kommunalpolitiska innovationer och deras spridning</i>	Leif Johansson	Lund
1982			
81/174	<i>The Dialectics of Politics. A Cross-systemic Inquiry into the Dynamics of Political Cleavages (Diapol)</i>	Pablo Suarez Maldonado	Uppsala
82/46	<i>Välfärdsstaten och de centrala statsorganens styrelsekapacitet</i>	Olof Ruin	Stockholm
82/122	<i>Svensk valrörelse: Studier kring partier, massmedia och väljare i valrörelserna 1956–1982</i>	Sören Holmberg	Göteborg
82/186	<i>Att länka teknologipolitik och industripolitik i högteknologisektorer</i>	Jon Sigurdson	Lund
82/220	<i>Den svenska tryckfrihetsjuryn 1815–1980. Funktion och debatt</i>	Torbjörn Vallinder	Lund
1983			
82/4	<i>Väpnade konflikter och fredlig konfliktlösning</i>	Peter Wallensteen	Uppsala
83/61	<i>Ungdomar och arbete i massmedier</i>	Göran Hedebrö	Journalisthögskolan Stockholm
83/155	<i>Samhällets organisation och företagens förnyelse</i>	Nils Elvander	FA-rådet Stockholm
83/159	<i>Rätten som administrativt instrument</i>	Håkan Hydén	Lund
83/218	<i>Politiska strategiproblem under ny kapitalistisk tillväxt</i>	Olle Törnquist	Uppsala
83/231	<i>Fackförbundspressen och kulturen</i>	Kristina Wallander	Umeå
1984			
84/4	<i>Den regionala dimensionen i Sovjetunionens utrikespolitik</i>	Jan-Åke Dellenbrant	Uppsala
84/24	<i>Riksdagen och de organiserade intressena</i>	Leif Lewin	Uppsala
84/77	<i>Arbetskraftsbrist och översysselsättning. En studie av den sovjetiska arbetsmarknaden</i>	Eskil Wadensjö	Stockholm
84/109	<i>Det politiska systemet i Sovjetunionen. En studie av studier</i>	Lars Ohlsson	Uppsala
84/112	<i>Decision-Making in Moscow: A Study in Soviet Administrative Culture</i>	Daniel Tarschys	Uppsala
84-183	<i>Energy Policy and Swedish National Security</i>	Walter Emanuel Carlsnaes	Uppsala
84/204	<i>Continuity, Change and Crossroads in Soviet Development</i>	Stefan Hedlund	Uppsala
84/209	<i>Lokal utveckling i Kortedala – utvärderingsprojekt</i>	Lars Strömberg	Göteborg
84/228	<i>Resursallokering i socialpolitiken: implementeringsstudier av social policy</i>	Benny Hjern	Umeå

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
84/256	<i>ECPR:s "Joint Sessions of Workshops" April 1986</i>	Bo Särilvik	Göteborg
1985			
85/45	<i>Samhällsutvecklings och konsensus demokrati. Problemuppfattning och konfliktlösningstrategier i Sveriges riksdag under 1970- och 1980-talen</i>	Lars-Göran Stenelo	Lund
85/58	<i>Riksdagen, valen och den representativa demokratin</i>	Sören Holmberg	Göteborg
85/134	<i>Riksdagen och massmedia</i>	Folke Johansson	Göteborg
85/144	<i>Studiestödspolitik i tio europeiska länder – innehåll, beslutsprocess och effekter</i>	Lars Ricknell	Umeå
85/161	<i>Efter det starka samhället – socialdemokratisk regeringspolitik om den offentliga förvaltningen 1982–1985</i>	Anders Mellbourn	Stockholm
85/166	<i>Ekonomiska och politiska relationer mellan Sverige och Sovjetunionen 1917–1934</i>	Aleksander Loit	Uppsala
85/277	<i>Sovjetunionen och dess grannar – säkerhetspolitiska aspekter</i>	Bo Huldt	Utrikespol. institutet Stockholm
1986			
86/154	<i>Den svenska regeringens utveckling under 150 år – en fråga om kollektivt, fragmenterat och individuellt ledarskap</i>	Olof Ruin	Stockholm
86/158	<i>Byråkratisk etik</i>	Lennart Lundquist	Lund
86/159	<i>Socialdemokratiska arbetarepartiet och svensk samhällsutveckling under 100 år</i>	Lars Wessman	Arbetarrörelsens Arkiv, Stockholm
86/226	<i>Välfärdsstatens privatisering. En jämförande studie av boendet</i>	Lennart J Lundqvist	Uppsala
86/277	<i>Politik och retorik</i>	Erik Åsard	Uppsala
1987			
87/48	<i>Demokrati och statsbildning</i>	Axel Hadenius	Uppsala
87/92	<i>Sovjetunionens politik gentemot Sverige 1955–1988</i>	Lena Jonsson	Göteborg
87/114	<i>Säkerhetspolitisk opinion</i>	Rutger Lindahl	Göteborg
87/136	<i>Politisk demokrati</i>	Lennart Lundqvist	Lund
87/262	<i>Lagrådet, demokratin och rättsstaten</i>	Karl-Göran Algotsson	Uppsala
87/335	<i>Demokrati och statsbildning. Utveckling av den universalistiska (regelstyrda) byråkratin</i>	Hans Blomkvist	Uppsala
1988			
88/18	<i>De svenska intresseorganisationerna</i>	Michele Micheletti	Stockholm
88/121	<i>Användning av feed-back i politiska reformuleringsprocesser – en studie av beslutsfattande i olika politiska och administrativa miljöer</i>	Henrik Hermerén	Lund
88/198	<i>Det multilaterala samarbetets omvandling: hot eller möjlighet</i>	Gunnar Sjöstedt	Utrikespol. Institutet Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
88/346	<i>Politiska grundvärderingar i demokratiska välfärdsstater</i>	Gunnel Gustafsson	Umeå
88/361	<i>The Logic of European Neutrality: A Comparative and Institutional Analysis</i>	Walter Carlsnaes	Uppsala
1989			
89/82	<i>Elitattityder och samhällsförändringar i västerländska demokratier</i>	Gunnar Wallin	Stockholm
89/83	<i>AIDS, transnationella nätverk och internationellt samarbete</i>	Christer Jönsson	Lund
89/112	<i>Natur och samhälle i Sovjetunionen</i>	Stefan Hedlund	Uppsala
89/136	<i>Domstolar och demokrati. Europadomstolen och författningsspolitiken i Sverige, Storbritannien, Frankrike och Västyskland</i>	Barry Holmström	Uppsala
89/225	<i>Småstat i kris: Sverige och U 137</i>	Bengt Sundelius	Stockholm
89/312	<i>Öar i tillväxt – en studie av näringslivets internationalisering</i>	Roger Henning	FA-rådet, Stockholm
89/319	<i>Internationalisering och regional arbetsdelning</i>	Anders Malmberg	FA-rådet, Stockholm
Juridik/Kriminologi			
1967			
126	<i>Rätten till arbetstagarnas uppfinningar i Sverige och USA</i>	Fredrik Neumeyer	Stockholm
67/13	<i>Konfliktlösning genom skiljedom</i>	Per-Olof Bolding	Lund
67/18	<i>Urval och utbildning av tillsynspersonal inom kriminalvården</i>	Bertil Sundin	Stockholm
67/26	<i>Genomförande av ett rättssociologiskt och kriminologiskt behandlingsforskningsprogram</i>	Bengt Börjeson	Socialhögskolan Stockholm
67/26	<i>Den rättsliga beslutsprocessen – två empiriska infallsvinklar</i>	Agneta Charpentier	Stockholm
67/35	<i>Utlänningars brottslighet</i>	Knut Sveri	Stockholm
1968			
68/35	<i>Kausalitetsfrågor inom juridiken, särskilt skadeståndsrätten, från rättsvetenskaplig och filosofisk synpunkt</i>	Ingemar Hedenius Jan Hellner	Uppsala Stockholm
1970			
70/19	<i>ADB-tekniken ur immaterialrättslig synpunkt</i>	Peter Seipel	Stockholm
70/40	<i>Bevisvärdering inför domstol</i>	Per-Olof Ekelöf	Lund
1971			
70/77	<i>Utlänningen på arbetsmarknaden</i>	Joachim Nelhans	Stockholm
1974			
74/81	<i>Discrimination and Employment Law: A Comparative Study</i>	Folke Schmidt	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
74/93	<i>Impact of Economic Planning on the Law in Africa</i>	Yash Ghai	Uppsala
1977			
77/7	<i>Den enskilde och socialrätten</i>	Gunnar Bramstäng	Lund
1979			
79/23	<i>Oaktsamhet och uppsåt: en logisk undersökning av s k subjektiva rekvisit i straffrätten</i>	Lennart Åqvist	Uppsala
1980			
80/2	<i>Skatteutgifter (tax expenditures)</i>	Nils Mattsson	Uppsala
80/12	<i>Brottslighet och lokalsamhälle</i>	Ulf Drugge	Umeå
80/16	<i>Beskattning av ogiltiga transaktioner</i>	Sture Bergström	Uppsala
1981			
80/159	<i>Rättsläget på arbetsmarknaden under kollektivavtalslöst tillstånd</i>	Joachim Nelhans	Lund
80/206	<i>Vad den förste JO såg och vad han uträttade (1810–1823)</i>	Alfred Bexelius	Stockholm
1982			
82/154	<i>Internprissättningen i multinationella koncerner från skattesynpunkt</i>	Gustaf Lindencrona Nils Mattsson	Stockholm
82/157	<i>Kapitalvinstbeskattnings inkomstbegrepp – med inriktning på reglerna för realisationsvinst vid fastighetsavyttring</i>	Sven-Olof Lodin	Stockholm
82/177	<i>European Science Foundation</i>		Frankrike
1983			
83/53	<i>Kvinnans rättsäkerhet som målsägande/offrer i brottmålsprocessen vid kvinno-misshandel, våldtäkt och därmed närbesläktade brott</i>	Ulla Jacobsson	Stockholm
83/143	<i>Ekonomisk brottslighet – rättsäkerhet och rättsbildning</i>	Göran Grosskopf	Umeå
83/217	<i>Konkursbos inträde i gäldenärens avtal</i>	Torgny Håstad	Uppsala
1984			
84/72	<i>Lagstiftningens teori och teknik</i>	Jan Hellner	Stockholm
1985			
85/199	<i>Våldsbrott i Sverige och Skottland. En jämförande studie av världets struktur, utveckling samt åtgärder mot våld i två europeiska länder</i>	Per-Olof Wikström	Stockholm
1986			
86/183	<i>Processuella grundbegrepp i språkfilosofisk och språkvetenskaplig belysning</i>	Lennart Åqvist	Uppsala
1987			
87/49	<i>Förhandsbesked vid inkomsttaxering</i>	Sture Bergström	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
87/289	<i>De summariska processerna ur rätts-säkerhets- och effektivitetsaspekt</i>	Nils Börje Lihné	
1988			
88/128	<i>Tredjemansskador</i>	Anders Agell	Uppsala
88/410	<i>Om förlustutjämning i rörelse</i>	Nils Mattsson	Uppsala
1989			
89/432	<i>Gränsöverskridande störning på miljön från verksamhet i Sverige</i>	Staffan Westerlund	Uppsala
Humaniora			
1966			
23/1	<i>Datamaskinell undersökning av tidningsprosa</i>	Sture Allén	Göteborg
23/2	<i>Talspråkssyntax</i>	Bengt Loman	Lund
26	<i>Sverige under andra världskriget</i>	Stig Ekman Gunnar T. Westin	Stockholm
60	<i>Maskinell igenkänning av språkliga strukturer</i>	Hans Karlgren	Stockholm
70	<i>Svensk litteratursociologi</i>	Lars Furuland	Uppsala
1967			
127	<i>Livsåskådning i det moderna samhället</i>	Anders Jeffner Hans Hof	Uppsala
135	<i>Undersökningar av dramats ursprungsprungliga form: riten</i>	Birgit Åkesson	Stockholm
67/4	<i>Sverige och Amerika efter 1860. Utvandring, återvandring, politisk och social debatt</i>	Sten Carlsson	Uppsala
67/19	<i>Central utlåning av tidningsfilm</i>	Sune Lindqvist	Kungl. bibl. Stockholm
67/20	<i>Vetenskapsmännens och teknikernas roll i den industriella revolutionen i Sverige</i>	Rolf Torstendahl	Uppsala
67/37	<i>Inkomster, förmögenhetsfördelning, beskattning. Plan för provundersökning</i>	Stellan Dahlgren Rune Hedman Sune Åkerman	Uppsala
67/45	<i>Norrlands tidiga bebyggelse</i>	Evert Baudou Margareta Biörnstad	Riksantikvarie-ämbetet, Stockholm
67/48	<i>Musik-akustiska undersökningar av sångrösten och vissa blåsinstrument</i>	Johan Sundberg	KTH Stockholm
1968			
67/44	<i>The Survival of Ethiopian Independence</i>	Sven Rubenson	Lund
67/46	<i>Struktur och förändring i det svenska samhället under det första årtusendet av vår tideräkning särskilt med hänsyn till förhållandena i Mellansverige</i>	Wilhelm Holmqvist	Riksantikvarie-ämbetet Stockholm
67/38	<i>Roll och lära i tillägnelse av religiös tradition</i>	Berndt Gustafsson Hjalmar Sundén	Stockholm
68/9	<i>Samband mellan form, upplevelse och påverkan inom de föreställande konstarterna</i>	Ingvar Holm	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
68/44	<i>Bearbetning av arkeologiskt material från Cypern</i>	Porphyrios Dikaos	Stockholm
1969			
68/66	<i>En undersökning av vissa med nyttjanderätt till jordlotter avlönade lantarbetargrupper i Latinamerika</i>	Magnus Mörner	Stockholm
68/75	<i>Stats- och nationsgränser som konflikt-skapande/konfliktavledande faktorer</i>	Sven Tägil	Lund
69/31	<i>Kyrkosamfundet och social miljö, en regional undersökning 1862–1968</i>	Ragnar Norrman	Uppsala
69/52	<i>Utarbetande av en edition Karl Wilhelm Scheeles korrespondens</i>	Uno Boklund	KVA Stockholm
69/95	<i>Eketorps borg: bebyggelseutveckling och näringsliv i ett befäst organiserat bondesamhälle före den tidigaste urbaniseringen i Sverige (Eketorpsundersökningen)</i>	Mårten Stenberger	Riksantikvarie- ämbetet Uppsala
1970			
70/2	<i>Fotogrammetrisk dokumentering av byggnader och byggnadsmiljöer av historiskt värde i Sverige</i>	Riksantikvarieämbetet	Riksantikvarie- ämbetet Stockholm
70/20	<i>Samhällsinriktad musikvetenskap</i>	Jan Ling	Göteborg
70/33	<i>Filmdokumentation av historiska stildanser</i>	Mary Skeaping	Operan Stockholm
70/45	<i>Fullbordande av engelsk-svensk fackordbok</i>	Ingvar Gullberg	Exportföreningen Stockholm
1971			
70/30	<i>Forskning i vår tids musik med särskild inriktning på en förnyelse av undervisningsmetoder och läromedel</i>	Bo Wallner	Musik.akad. Stockholm
70/60	<i>Kritisk inventering av äldre och nyare arkitekturteorier i syfte att fastställa deras användbarhet för en modern estetisk miljöforskning</i>	Per Göran Råberg	Stockholm
71/5	<i>Kontrastiv syntax</i>	Karl-Hampus Dahlstedt	Umeå
71/17	<i>Stenåldersboplaster Bua-Vestergård i Göteborg</i>	Lily Kaelas Bengt Hubendick K. Gösta Eriksson	Göteborg
71/59	<i>Kvinnorna i industrialismens samhälle</i>	Gunnar Qvist	Göteborg
1972			
71/55	<i>Kulturvård och samhällsbildning</i>	Sverker Jansson	Riksantikvarie- ämbetet Stockholm
71/58	<i>Projektet Acqua Rossa</i>	Carl Eric Östenberg	Svenska institutet Rom
71/69	<i>En logisk-historisk analys av marxismens grundtankar</i>	Anders Wedberg	Stockholm
72/28	<i>Intresseorganisationer och internationalism</i>	Bernt Schiller	Göteborg
72/52	<i>Analys och bearbetning av arkeologiskt material från det medeltida Lund</i>	Anders W. Mårtensson	Kulturhistoriska museet Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
72/71	<i>Kris och krispolitik i Norden under mellankrigstiden</i>	Gunnar T. Westin Jarl Torbacke	Stockholm
1973			
72/45	<i>Stadsmål i övre Norrland</i>	Claes-Christian Elert Sigurd Fries	Umeå
72/106	<i>Migrationen mellan Sverige och Finland</i>	Harald Hvarfner Göran Rosander	Nordiska Museet Stockholm
73/8	<i>Lokala och regionala djupundersökningar av den folkliga visans och den instrumentala folkmusikens miljö, gestalt och funktion i Sverige</i>	Bengt Jonsson Margareta Jersild	Svenskt visarkiv Stockholm
73/10	<i>Strindberg-symposium 1973</i>	Strindbergs- sällskapet	Stockholm
73/12	<i>Barn- och ungdomslitteratur i Sverige</i>	Lars Furuland Vivi Edström	Uppsala Stockholm
73/24	<i>Tvårsnittsanalytiska kontaktstudier av Norrlands handel och sjöfart</i>	Per Lundström Erik Bylund Gustaf Utterström	Statens Sjöhistoriska museum Stockholm Umeå
73/57	<i>En innehållsanalytisk studie av argumentationsmetoder och värderingstyper i annonsreklam</i>	Lars Bergström	Stockholm
73/79	<i>Svensk Filmografi</i>	Torsten Jungstedt Jörn Donner	Svenska Filminst. Stockholm
1974			
73/77	<i>Svensk dramatik</i>	Sverker Ek	Umeå
74/11	<i>Sveriges mynthistoria, avsnittet Sturetiden</i>	Brita Malmer	Myntkabinettet Stockholm
74/63	<i>Strukturförändringar i det svenska agrarsamhället under 1500-, 1600- och 1700-talen</i>	Roland Nordlund	Uppsala
74/129	<i>Industrialiseringen, familjen och individen. Sundsvallsdistriktet 1850–1930</i>	Sten Carlsson	Uppsala
1975			
73/59	<i>Etermediernas språk</i>	Inger Haskå	Lund
73/94	<i>Kammu språk och folksagor</i>	Kristina Lindell	Lund
74/52	<i>Stat och nyhetsbyrå</i>	Gunilla Ingmar-Rüdel	Uppsala
74/85	<i>Riksinventering och vetenskaplig undersökning av äldre svenska musikinstrument</i>	Musikhist. museet	Stockholm
74/105	<i>Utarbetande av en bibliografi över svenskt tryck 1700–1829</i>	Sune Lindqvist	KB Stockholm
74/134	<i>Ordförståelse i samhällskommunikation</i>	Sten Malmström	Stockholm
74/142	<i>Studier av den militära sektorns roll i den sociala utvecklingen i Sverige 1815–1945</i>	Kerstin Strömberg- Back	Umeå
75/15	<i>Engelskt talspråk</i>	Jan Svartvik	Lund
75/24	<i>Den tidiga urbaniseringsprocessens konsekvenser för nutida planering</i>	Hans Andersson	RAÄ Stockholm
75/92	<i>Familjen i den svenska demografiska och sociala omvandlingen efter 1800</i>	Sten Carlsson	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1976			
76/4	"Studier i Härnösands bebyggelsehistoria 1585–1970" (Norrländska städer och kulturmiljöer, projekt 1)	Folke Nordström	Umeå
76/29	Populärfiktion i Sverige 1830–1970 – medier, produktion, spridning, struktur och funktioner	Bo Bennich-Björkman	Uppsala
76/31	Stad och omland: Urbaniseringen speglad i språket	Bengt Nordbrg	Uppsala
76/32	Dövas ätbördsspråk	Bengt Sigurd	Stockholm
76/46	Optimering av svenskt uttal	Eva Gärding	Lund
76/71	Stormakterna och Sverige	Carl-Axel Gemzell	Lund
76/118	Mao Zedongs skrifter: Översättning och analyser	Göran Malmqvist	Stockholm
76/127	Omkatalogisering av det äldre biblioteket vid Arbetarrörelsens arkiv	Arbetarrörelsens arkiv	Stockholm
76/154	Samhällsinriktad musikvetenskap II	Jan Ling	Göteborg
76/155	A. Krigshandelsavtalet Sverige–Sovjet B. Miljardkreditavtalet 1946 Sverige–Sovjet	Klas Böök	Stockholm
1977			
77/13	Teknologi och effektivitetssidéer i samhällsomvandlingen 1920–1970	Gunnar T. Westin	Stockholm
77/15	Samisk ljudlära	N. E. Hansegård C. C. Elert	Umeå
77/32	Könsroller i språk	Gun Widmark	Uppsala
77/33	Kontakter mellan den svenska och den mellaneuropeiska arbetarrörelsen efter andra världskriget, anslutande till de genom den politiska exilen etablerade relationerna till Sverige	Klaus Misgeld	Uppsala
77/41	Etisk och social konflikt	Sven Tägil	Lund
77/57	Svensk mellankrigslitteratur i nytt ljus – strukturalistiska, semiotiska och marxistiska analyser av ett antal centrala arbeten ur 1920- och 30-talens diktning	Kurt Aspelin	Göteborg
77/63	Modeller för rättvisa	Stig Kanger	Uppsala
77/126	Begriplighet i verksamhetsberättelser	Sten Malmström	Stockholm
77/139	Thomas Thorilds samlade skrifter	Stellan Arvidson	Stockholm
1978			
78/56	Fackspråklig kommunikation – en undersökning av tyskt fackspråk som kommunikationsmedel mellan tyska och svenska tekniker och ekonomer	Inger Rosengren	Lund
78/66	Språket i medbestämmandelagen	Margareta Westman	Stockholm
78/119	Den agrara omvandlingens betydelse för industrialismens uppkomst	Aleksander Loit	Uppsala
78/179	Anläggarna – ett etnologiskt forskningsprojekt rörande de anställdas arbetsförhållanden och livsvillkor vid svenska anläggningsarbeten genom tiderna	Sune Zachrisson	Stockholm
78/185	Interpretationsforskningsprojektet	Nils-Göran Sundin	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1979			
77/117	Projekt svenska	Jan Thavenius	Lund
78/67	Strukturförändringar i dagens samhälle: österländska religioner i Västern	Carl-Martin Edsman	Uppsala
78/123	Finsk-ugrisk språkkontakt i Sverige – tvåspråkighet och interferens	Bo Wickman	Uppsala
79/19	Svenskan i det moderna samhället, delprojekt: verbala reformer	C. Platzack B. Sigurd	Lund
79/27	Massmarknadslitteratur för flickor och pojkar. En jämförande språklig undersökning	Sigurd Fries	Umeå
79/44	Effektiv kunskapsshantering	Bengt Hansson	Lund
79/46	Studier av aktiv grammatikanvändning i talförståelse	Björn Lindblom	Stockholm
79/48	Konsumtionsmönstrets förändring bland Stockholms arbetare och lägre tjänstemän 1870–1920	Yvonne Hirdman	Stockholm
79/70	Könspolitik och klasspolitik i ett manssamhälle. Perspektiv på arbets-, inkomst- och maktfördelningen mellan könen mot klasspolitisk bakgrund under 1800- och 1900-talen	Gunnar Qvist	Göteborg
79/79	Den svenska barnvisan (historia, struktur, funktion)	Lennart Reimers	Göteborg
79/94	Luleälvprojektet: samhälle och resursutnyttjande år 0–1500 i arkeologisk-ekologisk belysning	Evert Baudou	Umeå
79/94	Luleälvprojektet: befolkningsutveckling, försörjning och resursuttag i skogslandet 1870–1970	Ulf Olsson	Umeå
79/94	Luleälvprojektet: etniska miljöer och resursutnyttjandeformer under 1600- och 1700-talen	Phebe Fjellström	Umeå
79/94	Luleälvprojektet: försörjningsbalansen i Luleälvdalen nedanför lappmarksgränsen. Lokalt resursutnyttjande och handelsutbyte ca 1550–1900	Erik Bylund	Umeå
79/94	Luleälvprojektet: statsmakt, människor och resursutnyttjande 1540–1850	Sven Lundqvist	Umeå
79/94	Luleälvprojektet: bebyggelsehistoria och resursutnyttjande i språklig belysning	Sigurd Fries	Umeå
79/103	Forskning förmedlad. Studier av vetenskapens yttre och inre informationsvägar	Gunnar Eriksson	Umeå
79/109	Kvinnoarbetet i svensk industri 1870–1920	Ingrid Hammarström	Stockholm
79/113	Musikindustrins inverkan på musiklivet i små länder	Krister Malm	Göteborg
79/125	Kulturhistoria på film. Den svenska kort- och dokumentärfilmen genom tiderna	Lars Åhlander	Sv. Filminstitutet Stockholm
79/166	Kvinnorna i Skövde. Kvinnorna i familj och arbete, i politik och kulturliv i en svensk småstad 1880–1930	Gunhild Kyle	Göteborg
79/174	Etermedierna och samhället	Jarl Torbacke	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
79/180	<i>Invandrarna i kommunikationssamhället: att förstå och bli förstådd</i>	Robert Bannert Kenneth Hyltenstam	Lund
79/181	<i>Kvinnorna och hemarbetet</i>	Brita Åkerman	Möbelinstitutet Stockholm
79/206	<i>Dövas teckenspråk II – grammatiska processer i gestuellt och visuellt språk</i>	Brita Bergman	Stockholm
79/218	<i>Kvinnouppfattningar. En strukturell undersökning</i>	János Perényi	Uppsala
1980			
77/29	<i>Arbetslivets etik. Analys av ideologiska konflikter i svensk arbetslivsdebatt</i>	Carl-Henric Grenholm	Uppsala
79/119	<i>Hemspråkutvecklingen hos serbokroatisktalande barn i Sverige i åldern 4–18 år</i>	Ľubomir Ďurovič	Lund
80/14	<i>Hur många gånger uppfanns hjulet? Studier kring teoribildningen om kulturspridning och kulturpåverkan</i>	Per Sörbom	Uppsala
80/55	<i>Byråkratisering inom offentlig förvaltning och näringsliv i Sverige efter 1870</i>	Rolf Torstendahl	Uppsala
80/87	<i>Populärmusik och populärmusiker i Sverige under åren ca 1920–ca 1950</i>	Gruppen för svensk jazzhistoria	Svenskt visarkiv Stockholm
80/128	<i>Äldre i samhället – förr, nu och i framtiden. De äldre i ett samhälle i förändring</i>	Birgitta Odén	Lund
80/148	<i>Inventering av problem och forskningsläge i svensk skattehistoria</i>	Stellan Dahlgren	Uppsala
80/154	<i>Engelskan i Sverige</i>	Magnus Ljung	Stockholm
80/173	<i>Edgar Bauers agentrapporter</i>	Erik Gamby	Uppsala
1981			
80/26	<i>Den svenska nationalscenen. Dramaten som stil- och normbildande kulturinstitution under två sekel</i>	Sverker Ek	Umeå
80/165	<i>Arkeologi på Helgeandsholmen</i>	Roland Pålsson	RAÄ Stockholm
80/192	<i>Barnbegränsning i Sverige 1870–1935. Förändrade attityder och beteenden hos kvinnan, familjen och samhället</i>	Sten Carlsson	Uppsala
81/27	<i>Kulturbygge och samhällsomvandling i 1900-talets Sverige</i>	Orvar Löfgren	Lund
81/28	<i>Tvåvetenskaplig kvinnoforskning. Mönsterundersökningar av kvinnliga traditionssammanhang, särskilt under 1880- och 1930-talen</i>	Birgitta Holm	Umeå
81/42	<i>Levande mänsklig rytm</i>	Ingemar Bengtsson	Uppsala
81/49	<i>Svensk kvinno- och samhällssyn i internationell belysning. En studie om kvinnliga präster</i>	Brita K. Stendahl	Cambridge USA
81/64	<i>Litteratursociologisk kvinnoforskning</i>	Lars Furuland	Uppsala
81/77	<i>Värdering av människoliv. En etisk analys av olyckors betydelse inom samhällsplaneringen</i>	Ragnar Holte	Uppsala
81/132	<i>Lagar och begriplighet</i>	Bengt Nordberg	Uppsala
81/138	<i>Kontrastiv lexikolog</i>	Östen Dahl	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
81/178	<i>Massmediernas värld – en studie kring kunskaps- och idealbildningen i press, radio och TV</i>	Bengt Nerman	Stockholm
81/224	<i>Konfucianismens sociala dynamik. En studie i Dai Zhens tänkande</i>	Göran Malmqvist	Stockholm
1982			
80/48	<i>En historisk studie över sino-japanskan</i>	Seung-bog Cho	Stockholm
81/221	<i>Spårkonst. Offentlig konst i tunnelbanan</i>	Marianne Ström	Paris
82/16	<i>Textstrukturering i utredande och argumenterande prosa: En undersökning av universitetsstuderaendes textproduktion (TUAP)</i>	Lennart Björk	Stockholm
82/17	<i>Facklig politik och facklig makt 1910–1960</i>	Klas Åmark	Stockholm
82/27	<i>Teknologi och industriell struktur inom medeltida järnframställning och därmed sammanhängande ekonomiska och sociala förhållanden</i>	Åke Hyenstrand	RAÄ Stockholm
82/34	<i>Bebyggelse och markanvändning i Väst-Sverige 2500–500 före nutid. Ett arkeologiskt förprojekt för ett programområde</i>	Arne B. Johansen	Göteborg
82/54	<i>Svenska som målspråk för döva</i>	Kristina Svartholm	Stockholm
82/86	<i>Arbete och språkmiljö</i>	Gunnel Källgren	Stockholm
82/93	<i>Skandinavisk-nederländsk språkförståelse. Metodiska genvägar till språkträning för kommunikation mellan talare av nära besläktade språk</i>	Claes-Christian Elert	Umeå
82/94	<i>Äldre kvinnor i yrkesarbete och efter</i>	Birgitta Odén	Lund
82/100	<i>Sängsätt, klang och tonförråd i "kölning". En studie av locksången inom svensk fjäbodkultur</i>	Johan Sundberg	KTH Stockholm
82/183	<i>Natural Communication with Computers</i>	Eva Ejerhed	Umeå
82/187	<i>Sveriges nationalbibliografi 1700–1829: Tillgänglighörande</i>	Åke Lilliestam	KB Stockholm
82/209	<i>Maskinen och humanisten. Teknikdebatt i Sverige under den industriella revolutionen</i>	Tore Frängsmyr	Linköping
82/219	<i>Protest och Profetia. Statisk världsbild och dynamisk ideologi i Tornedalen under 1930-talet</i>	David Gaunt	Umeå
82/227	<i>Pär Lagerkvist. En biografi</i>	Ingrid Schöier	Stockholm
82/246	<i>Språk och kön i skolan</i>	Tor G. Hultman	Malmö
1983			
82/13	<i>Teknikens struktur och dynamik</i>	Ingemar Nordin	Linköping
82/224	<i>Strindbergs kvinnodramer</i>	Margareta Wirmark	Uppsala
83/42	<i>Kvinnors självbiografier och dagböcker i Sverige</i>	Ulla-Britta Lagerroth Louise Vinge	Lund
83/91	<i>Döva barns teckenspråk</i>	Inger Ahlgren	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
83/99	Levnadsöden – ett tvärvetenskapligt projekt rörande de muntliga källornas relevans i olika former av forskning	Sune Åkerman	Umeå
83/111	Syntaktisk taggning av text (SynTag)	Martin Gellerstam	Göteborg
83/161	Textsegmentering för tal	Jan Svartvik	Lund
83/194	Den engelskspråkiga och den franskspråkiga afrikanska litteraturen, en jämförande studie	Stephan Larsen	Stockholm
83/202	Arkiv för invandrarbarns serbokroatiska	Ľubomir Āuroviĉ	Lund
83/226	Tradition och förändring i japansk litteratur	Gunilla Lindberg-Wada	Stockholm
1984			
84/19	Europas musikhistoria 1730-1980	Jan Ling	Göteborg
84/37	Folkhälsa-samhällsförändring. Sjuklighet-dödlighet-vård i Sundsvallsdistriktet ca 1750-1950	Lars-Göran Tedebrand	Umeå
84/89	Besträffade beteenden, normer och värderingar i det äldre svenska bondesamhället	Eva Österberg	Uppsala
84/90	Människorna och det lokala rättssystemet före 1850	Jan Sundin	Umeå
84/141	Från-text-till-prosodi	Robert Bannert	Lund
84/149	Människor på flykt. En historisk och folkrättslig studie av flyktingproblematiken efter andra världskriget	Göran Rystad	Lund
84/171	Syntetiskt musicerande. Analys genom syntes av musikaliskt utförande	Johan Sundberg	KTH Stockholm
84/172	Invandrarnas religioner i mötet med det svenska samhället	Dick R. Haglund	Göteborg
84/248	Sveriges väg genom andra världskriget	Gunnar Hägglöf	Frankrike
84/259	Wilhelm Stenhammar – tonsättaren, pianisten, dirigenten	Bo Wallner	Stockholm
84/297	Principia och Atlantica	Gunnar Eriksson	Uppsala
84/304	Mellan kapital och arbete. Småborgerligheten i Sverige 1850–1914	Tom Ericsson	Umeå
1985			
84/33	Utgivning av August Strindbergs brev 1908–1912	Björn Meidal	Uppsala
84/275	Språkpsykologiska studier av läsprocessen medan den pågår	Robert Jarvella	Umeå
84/298	Den svenska Polenbilden och receptionen av polsk kultur i Sverige 1939–1981 (ingående i ett svenskt polskt samarbetsprojekt)	Andrzej Nils Ugglar	Uppsala
85/103	Invandrarvenska i förort	Ulla-Britt Kotsinas	Stockholm
85/130	Metaforupplevelse hos enspråkiga och tvåspråkiga	Erling Wande	Uppsala
85/158	Ungdomskulturens musikestetik	Holger Larsen	Stockholm
85/253	Makt och medier – en institutionskritisk studie	Bengt Nerman	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
85/262	Polska kulturstrategier 1970–1980. En studie i den oberoende kultur-rörelsens uppkomst och utveckling	Lars Kleberg	Stockholm
85/297	Den problematiska Greklandsbilden: nygrekisk litteratur i Sverige	Bo-Lennart Eklund	Göteborg
1986			
86/14	Arbetare och kapitalägare i samhällets omvandling	Kekke Stadin	Uppsala
86/30	Den moderna svenska romanen – dess berättarmetoder och historiska utveckling	Ingemar Algulin	Stockholm
86/56	Tinget som social arena	Marja Taussi Sjöberg	Umeå
86/100	Sverige i världen – ett projekt om vetenskapens internationalisering	Tore Frängsmyr	Uppsala
86/105	Språkstörda förskolebarn i verbalt samspel. (SFIVS)	Ulrika Nettelblatt	Lund
86/109	Uttalstransformer – En akustisk databas och komputationella fonetiska och fonologiska regler för svenska	Björn Lindblom	Stockholm
86/113	Uppbyggnad av lexikon för datoriserad textanalys	Gunnel Källgren	Stockholm
86/116	Referenthierarkier och innehållsstruktur i text	Östen Dahl	Stockholm
86/174	Tidens takt och tecken. Studier i Francisco de Quevedos poesi mot bakgrund av den litterära barockens tids- och historiesyn	Anders Cullhed	Stockholm
86/265	Bildbetydelser i informationssamhället – Till bildarternas och bildmedias jämförande semiotik	Göran Sonesson	Lund
86/286	Dödens portar: Svenska hamnstäders roll i spridning och kontroll av epidemiska sjukdomar i ett internationellt perspektiv	John Rogers	Uppsala
86/323	Björnsjöås – metodstudie på kulturlandskapslämningar i Göteborgs inland	Arne B Johansen	Göteborg
86/327	Etniska relationer i amerikanska städer	Harald Runblom	Uppsala
1987			
87/24	Fredmans epistlar och sånger. En text-historisk utredning	Gunnar Hillbom	Vitterhets Historie & Antikvitets Akademin, Stockholm
87/55	Kommunalväsendets framväxt i de nordiska nationalstaterna. Landsbygdens offentligt-rättsliga organisation i ett social-historiskt perspektiv, ca 1800–1920	Torkel Jansson	Uppsala
87/67	Nationalstaten i Kris? Integration och uppsplittring i Europa	Sven Tägil	Lund
87/58	Engelsk talfraseologi	Bengt Altenberg	Lund
87/87	Kvinnor, moderskap och socialpolitik i Sverige 1900–1945	Ann-Sofie Ohlander	Uppsala
87/159	Katalog över Strindbergs manuskript i "Gröna Säckan" på Kungl. biblioteket	Barbro Ståhle Sjönell	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
87/174	Datorbaserad representation av mänsklig kunskap	Bengt Hansson	Lund
87/199	Företag och samhälle i förändring. Pilotstudie av två bruk och bruksorter – Munkfors och Hällefors	Marie Nisser	Jernkontoret Stockholm
87/207	Språk och pragmatik	Inger Rosengren	Lund
87/255	Musikundervisning i Sverige under 1800- och 1900-talen	Lennart Reimers	Stockholm
87/275	Den islamiska väckelsens innebörd och betydelse i Afrika, särskilt svarta Afrika	David Westerlund	Stockholm
87/292	Materiella kulturmönster i 1900-talets värld	Gunilla Kjellman	Lund
87/294	Mätt med främmande mått. Mönsterundersökning av samtidsreception och kvinnliga författares skrivsätt i valda romaner från 1930–1935	Gunilla Domellöf	Umeå
87/307	Kontrastiv interaktiv prosodi (KIPROS)	Gösta Bruce	Lund
87/382	Analys och syntes av körklang	Johan Sundberg	KTH
1988			
87/281	Natur- och kulturdynamik i fjällnära miljö, studerad i Tärnaregionen inför "Kvalitetsbaserad turistsatsning"	Phebe Fjellström	Umeå
88/15	"Där de härliga lagrarna gro..." Läroverken som socialt och kulturellt system 1849–1927	Christina Florin	Umeå
88/32	Kyrkomötets funktion mellan kyrka och stat	Harry Lenhammar	Uppsala
88/63	Sjuklighet, dödlighet och förebyggande hälsovård i Sverige 1750–1900 Pilotstudie	Jan Sundin	Linköping
88/69	Språkssystem, textstruktur och kunskapsystem i en integrerad modell för automatisk språkbehandling	Wolfgang Koch	Lund
88/93	Kontinuitet och diskontinuitet. (KONDIS) Långsiktiga förutsättningar för demokratiseringsprocessen i Sverige i internationell jämförelse	Bo Stråth	Göteborg
88/130	Max Weber och samhällsvetenskapens sekularisering	Sven Eliaeson	Uppsala
88/254	Studier och utveckling av datorstödd representation, analys och hantering av rörelsestrukturer inom ett musikaliskt och koreografiskt kommunikations- och tolkningssystem	Tamas Ungvary	Danshögskolan Stockholm
88/256	Den tekniska forskningens natur: Teknikhistoriska perspektiv på den svenska utvecklingen under efterkrigstiden	Svante Lindqvist	KTH Stockholm
88/286	Semantiska aspekter på hörselskadade barns språkutveckling	Sven Strömqvist	Göteborg
88/309	Svenska kvinnors utvandring till Chicago 1890–1910	Margareta Matović	Stockholm
88/329	Presentation av franskt upplysnings-tänkande i svenska tidningar 1755–1785	Magnus Nyman	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
88/360	Mutter Courage auf der Bühne	Jan Esper Olsson	Stockholm
88/366	The functional Phonology of Czech	Milan Bily	Lund
88/370	Den romantiska skriften – Erik Johan Stagnelius	Roland Lysell	Stockholm
88/380	Ej blot til Lyst. Ingmar Bergmans Shakespeareuppsättningar	Ann Fridén	Göteborg
88/390	Samhällsutveckling och reproduktion i afrikanska samhällen	Ulla-Britt Lithell	Uppsala
1989			
89/34	Musikalisk fortsättning	Bengt Edlund	Lund
89/44	Kontakt genom tolk. Ett projekt om kontakttolkning – en växande form för kommunikation inom den offentliga sektorn	Per Linell	Linköping
89/53	Det Svensk-Baltiska bidraget till den tidiga upplysningsdeismen – materialism och immaterialism i europeiskt tankeliv 1621–1688	Susanna Åkerman	Uppsala
89/61	Svensk cykel- och skidsports beroende av den tekniska och ekonomiska utvecklingen under 1900-talet	Rolf Pålbrant	Uppsala
89/64	Regionala skillnader i svensk samhällsutveckling	Christer Winberg	Stockholm
89/68	Svenska och europeiska värderings-system; EVSSG-studien omgång 2	Thorleif Petterssn	Uppsala
89/106	Ryskt morfologiskt kasus och dess semantik	Milan Bily	Lund
89/107	Talkommunikation hos hörselskadade, särskilt perception och produktion av sinnesstämmningar	Gösta Bruce	Lund
89/123	Att möta främlingar. Problem kring flyktmottagande och kulturkonfrontationer	Göran Rystad	Lund
89/203	Bokspridning i Sverige 1750–1829	Bo Bennich-Björkman	Uppsala
89/210	Baltisk-skandinaviska ekonomiska relationer, 1918–1940	Aleksander Loit	Stockholm
89/233	Strindbergs sagor	Boel Westin	Stockholm
89/255	Kvinnlighetens text – nedslag i en svensk kvinnlig litterär tradition	Ebba Witt-Brattström	Stockholm
89/303	Musikkultur och invandrarskap. Tradition, transformation, assimilation. Regionalprojekt Värmland	Ingrid de Geer	Göteborg
89/337	Kampen för ett bättre liv. Hälsovårdsnämnderna och den tidiga hälso- och miljöpolitikens utformning i Sverige	John Rogers	Uppsala
89/401	Islamisk fundamentalism eller etnisk kontraackulturation? En studie av Süleymanli-rörelsen i Europa och Sverige	Ingvar Svanberg	Uppsala
89/410	Sverigefinnarnas två språk – språkbruk och attityder hos två generationer	Erling Wande	Stockholm
89/417	Hamarskjöld-arkiven i KB	Börje Westlund	Kungliga Biblioteket Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Medicin			
1966			
3-A/2	<i>Socialmedicinsk undersökning av vene-reaklientelet i Stockholm samt sociala förhållanden och sexualvanor bland ven-neriskt smittade och vanlig ungdom i Stockholm</i>	Gunnar Inghe	KI Stockholm
34	<i>Mätning av arbetslivets stress</i>	Lennart Levi	Karolinska sjukhuset Stockholm
36	<i>Zigenarundersökningen</i>	John Takman	Uppsala
59	<i>Klimatfysiologiska frågor</i>	Ove Wilson m.fl.	Lund
68	<i>Utarbetande och prövning av en risk-gruppskontroll för tidig diagnos av handikapp hos barn med direkt över-gång till ett dynamiskt habiliterings-register</i>	Petter Karlberg	Barnsjukhuset Göteborg
72	<i>Socialvårdsforskning i Solna</i>	Gunnar Inghe	KI Stockholm
82	<i>Kontrollmaterial till socialmedicinska studier av venereapatienter m.m.</i>	Gunnar Inghe	KI Stockholm
83	<i>Initiativprogram för alkoholforskning</i>	Carl Henry Alström Ernst Bárány	KI, Stockholm Biokemiska centr. Uppsala
1967			
98	<i>Nutritionsundersökning bland barn i Norrland</i>	Stig Sjölin Gösta Samuelson	Lasarettet, Umeå Akadem. sjukhuset Uppsala
101	<i>Psykiskt utvecklingshämmande ung-domars yrkes- och samhällsanpassning</i>	Rikard Palmér	Lärarhögskolan Uppsala
134	<i>Forskning rörande metoder för provning och egenskapsdeklaration av tekniska hjälpmedel åt handikappade</i>	Birger Roos Lennart Angervo	Svenska central-kommittén f. rehabi- litering, Stockholm
150	<i>Kliniska och experimentella studier av narkomani</i>	Lars-M. Gunne	Ulleråkers sjukhus Uppsala
67/12	<i>Epidemiologiska studier av hjärt-, kärl- och lungsjukdomar i Malmö med kliniskt-fysiologiska, socialmedicinska och patologiskt-anatomiska undersöknings-metoder</i>	Sven Erik Lindell Gunnar Lindgren Nils H. Sternby	Ins. för socialmedicin Lund Malmö allm. sjukhus
67/29	<i>Studier över immunologiska reaktioner efter lokal bestrålning av Burkitt's tumörer och av kemiskt framkallade postnatale carcinom</i>	Jerzy Einhorn	Karolinska sjukhuset Stockholm
1968			
67/50	<i>Efterundersökning av barn och ung-domar som gjort självmordsförsök</i>	Ulf Otto	Centrallasarettet Kristianstad
67/54	<i>Framställning av proteinkoncentrat för humankonsumtion från oljefrön</i>	Gunnar Ågren Sten-Åke Lidén	Uppsala
67/55	<i>Inrättande av en klinisk-metabolisk enhet vid barnmedicinska kliniken å Akade-miska sjukhuset i Uppsala jämte in-ledande verksamhet med metaboliska balansstudier på barn under en treårs-period</i>	Leif Hambræus	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
67/78	<i>Alkoholisthustrur</i>	Robert Olin Maj-Britt Inghe	KI Stockholm
67/80	<i>Jordbrukets socialmedicin</i>	Gunnar Lindgren	Inst. f. socialmedicin Lund
67/95	<i>Effekten av alkohol på människans hjärnbark mätt med isotopteknik och EEG</i>	David Ingvar	Lund
67/99	<i>En epidemiologisk och socialpsykologisk undersökning av narkotikabruk bland studenter vid Stockholms universitet</i>	Magnus Kihlbom Nils Olov Näs	Stockholm
68/4	<i>Specifik proteinsyntes i hjärnan vid inläring</i>	Holger Hydén	Göteborg
68/11	<i>Fullföljande av undersökning över gas-trointestinala hormoner, närmast sekretin och cholecistokininpancreozymin</i>	Erik Jorpes Viktor Mutt	KI Stockholm
68/38	<i>Kvinnors totala graviditetsvolym i rela-tion till födda och omhändertagna barn</i>	Elisabet Sjövall	Göteborg
68/40	<i>En medicinsk studie i samband med driftsnedläggning inom Billeruds AB</i>	Irma Åstrand Anders Englund	Arbetsmed. inst. Stockholm
1969			
68/51	<i>Diagnostik och terapi vid narkomani</i>	Arne Bergsman Lars-Göran Allgén	KI Stockholm
68/53	<i>Utnyttjande av digital laboratoriedata-maskin för ökning och intensifiering av den toxikologiska forskningskapaciteten</i>	Bo Holmstedt	KI Stockholm
68/56	<i>Ergonomisk systemanalys av uppkomst-mekanismer för olycksfall med speciell hänsyn till skogsbrukets problem</i>	Sven Forssman Ulf Sundberg	Skogshögskolan Arbetsmed. inst. Stockholm
68/59	<i>En genetisk-demografisk och blod-gruppsologisk undersökning av popu-lationsstrukturen i norra Sverige</i>	Lars Beckman Bertil Cedergren	Umeå
68/67	<i>En långsiktig studie av fysiologiska och biokemiska vävnadsförändringar vid skallskador och andra former av hjärn-skador</i>	Bo K. Siesjö	Lund
68/90	<i>Depressioner och depressionsbehandling – kliniska, farmakologiska och bio-kemiska aspekter</i>	Börje Cronholm	KI Stockholm
69/5	<i>Försök att förhindra hjärtinfarkt</i>	Lars Werkö	Göteborg
69/16	<i>Behovet av social och medicinsk reha-bilitering i Stockholms läns landstings-område</i>	Gunnar Inghe	KI Stockholm
69/18	<i>Studier av alkohols effekter på steroid-hormon- och fettomsättning</i>	Jan Sjövall	KI Stockholm
69/49	<i>Analys av vårdartjänst för svårt rörelse-hindrade</i>	Sven-Olof Brattgård	Göteborg
69/75	<i>Narkotikakonsumtion bland Stock-holmsungdom</i>	Bengt Herulf	KI Stockholm
1970			
69/57	<i>Studier av diagnostiska och terapeutiska problem rörande blodproppssjukdomen (Tromboembolism)</i>	Inga-Marie Nilsson	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
69/87	Utrustning och drift av gaskromatografi-masspektrometrlaboratorium för forskning	Bengt Samuelsson Marc Bygdeman Erik Ånggård	KI Stockholm
69/89	Studier över hämning resp. acceleration av alkoholoxidationen hos människa samt effekten härav på den intermediära omsättningen	Rolf Blomstrand	KI Stockholm
69/105	Utnyttjande av gaskromatografmasspektrometer – datasystem för forskning kring läkemedel och läkemedels verkan	Göran Schill	Uppsala
69/117	Förekomst och utbredning av parasitära, virala och bakteriella smittämnen i vissa befolkningsgrupper på Nordkalotten	Gunnel Huldt	SBL Stockholm Göteborg
69/120	Onödiga självmord	Jan-Otto Ottosson	Umeå
70/10	Undersökning av flygbullerstörningar samt effekter hos människa efter exponering för ljudbangar	Ragnar Rylander	Inst. f. folkhälsan Stockholm
70/56	Aminosyraanalyser på neuropsykiskemiskt intressanta material	Gunnar Brante	Lund
1971			
71/2	En studie av de psykiska sjukdomarnas förekomst i en förut undersökt befolkning med särskild hänsyn till sociala förhållanden och förändringar	Erik Olof Hagnell	Lund
71/26	Studier över effekterna av industriella lösningsmedel på cellulära funktioner	Torbjörn Malmfors Bo Holmberg	Arbetsmed. inst. Stockholm
1972			
71/88	Screening av blod från 300 000 individer för att finna 200 fall med alfa-antitrypsinbrist	Carl-Bertil Laurell	Lund
72/27	Invandrarbarn – en prospektiv socialmedicinsk undersökning	Göran Aurelius	Stockholm
72/46	Undersökningar över effekten på moder, foster och barn av epiduralanestesi samt kombinationen paracervikalblockad + pudendusblockad som förlossningsanestesi	Lars-Eric Bratteby	Uppsala
72/69	Patienter som söker psykiatrisk öppen vård. En undersökning av kliniska och sociala bakgrundsförhållanden hos patienter med psykiatrisk problematik och en jämförelsegrupp	Ragnar Jonsell	Umeå
1973			
72/90	Studier över sockersjukans uppkomstmekanism	Rolf Luft	KI Stockholm
1974			
74/17	Effekter av samhällsbuller	Ragnar Rylander	Göteborg
74/110	Affektiva sjukdomstillstånd – en multifaktoriell analys av depressionssjukdomar och tvångsneuroser m.m. ur psykosociala, biologiska och farmakologiska aspekter	Börje Cronholm	KI Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
74/136	Konstruktion av ett generellt datasystem för retro- och prospektiv bearbetning av skoliospatienter	Alf Nachemson	Göteborg
1975			
73/98	Akupunkturbehandling vid vissa sjukdomar och som bedövningsmedel vid operation och förlossning	Olov Lindahl	Linköping
75/41	Utvärdering av barnhälso- och sjukvård i förorter	Rolf Zetterström	KI Stockholm
1976			
75/137	Sambandet mellan kost, nutritionsstatus och alkoholkonsumtion hos alkoholskadade och hos personer med måttliga alkoholvanor	Arvid Wretling	Stockholm
1977			
77/74	En jämförande studie av alkoholberoende och friska kontrollpersoner ur medicinska, psykologiska och sociala aspekter	Carl-Magnus Idestrom	Stockholm
77/112	Datoriserad bildbehandling och kvantitativ mikroskopi med tillämpningar speciellt inom cytologin	Björn Stenkvist	Uppsala
1978			
78/5	Blodkoagulationens biokemi: Trombocyter, Faktor VIII och fibrinogener	Birger Blombäck	Stockholm
78/41	Allergisjukdomar och miljö. Orsaker, diagnostik och behandling	S. G. O. Johansson	Stockholm
78/59	Barn till alkoholiserade fäder – en uppföljning efter 15 år i en prospektiv studie	Per-Anders Rydelius	Stockholm
78/159	Inflytande av tidig miljöstimulering på mental utvecklingsstörning	Ulf Söderberg	Uppsala
78/184	Studier av interaktionen mellan alkohol och biogena aminer	Birgitta Sjöquist	Stockholm
1979			
78/151	Kontraktbunden vård av missbrukare dömda för narkotikarelaterad brottslighet	Lars Magnus Gunne	Uppsala
79/5	Undersökning av specifik fibrinolyshämmare i placenta och undersökning av dess betydelse vid försämrade placentalcirkulation och därmed bristfällig försörjning till barnet	Birger Åstedt	Lund
79/20	Alkohol och social utslagning	Bengt Lindegård	Göteborg
79/32	Vilka kvinnor föder i dag mer än två barn?	Anita Bråkenhielm	Vetlanda sjukhus
79/60	Epidemiologiskt övervakningsystem f. mjölpåverkan	Ragnar Rylander	Göteborg
1980			
79/226	Studier av biologiska och biokemiska mekanismer vid metanolgiftning. Metaboliska och toxiska effekter av metanol hos apa	Rolf Blomstrand	KI Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
80/6	Tidiga psykologiska förhållanden vid alkoholism	Hans Bergman	KI Stockholm
80/24	Utvärdering av effekten av grupppsykoterapi som komplement till neuroleptika-behandling av schizofrena patienter i öppen vård	Birgitta Wode-Helgodt	KI Stockholm
80/45	Förlossningsrädsla – förekomst, orsaker och betydelse för individ och samhälle	Berndt Kjessler	Linköping
80/66	Biofeedback för självkontroll vid psyko-fysiologiska störningar	Lars-Göran Öst	Uppsala
80/128	Äldre i samhället – förr, nu och i framtiden. Det tvärvetenskapliga interventionsprogrammet för äldre	Alvar Svanborg	Göteborg
80/180	Akupunkturteknikens utvecklingsmöjligheter i det svenska samhället	Margareta Eriksson	Lund
1981			
80/190	Alkoholmissbruk i tidigt skede – En undersökning av 500 patienter med registrerat alkoholmissbruk som syftar till utveckling av behandlingsformer	Johan Cullberg	Hälso- och sjukvårdsnämnden SLL
81/23	Utvärdering av metod för behandling av "klassiska" och massivt hetsätande anorexia nervosa-patienter	Björn-Erik Roos	Uppsala
81/37	Syntes och utvärdering av anticanceraktiva indolderivat	Jan Bergman	KTH Stockholm
81/44	Utarbetande av rekommendationer för födoberedning som minimerar risken för uppkomsten av mutagen (arvsmasseskadande) ämnen	Jan-Åke Gustafsson	KI Stockholm
81/104	Undersökning av sociala, psykologiska, näringsmässiga och medicinska orsaker till nedsatt tillväxt och utveckling hos fostret och det nyfödda barnet	Karl Göran Sabel	Göteborg
81/114	Psykisk invaliditet och hjärnans ämnesomsättning	Göran Sedvall	KI Stockholm
81/119	Personlighetsdiagnostisk prognos av psykisk anpassning till konservativ resp. kirurgisk behandling av fetma	Olof Rydén	Lund
81/186	Effekter av alkohol på essentiella fettsyror och prostaglandier	Erik Änggård	KI Stockholm
1982			
81/120	Patientkontrollerad smärtbehandling med opiater och andra substanser med analgetisk effekt i CNS – farmakokinetiska och -dynamiska studier	Anders Tamsen	Uppsala
81/187	Mental utvecklingsstörning, dess tidigare upptäckt och prevention. Studier över somatomedin som tillväxtfaktor för hjärnan	Kerstin Hall	KI Stockholm
81/190	Falsk positivitet vid neonatal screening – konsekvenser av en oombedd medicinsk inblandning i ett känsligt livsskede	Göran Bodegård	KI Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
82/36	Genetiska faktorerens betydelse för uppkomsten av diabetes hos vuxna (typ 2-diabetes)	Rolf Luft	KI Stockholm
82/166	Otrygghet i arbetet samt arbetslöshet: (a) effekter på hälsa och välbefinnande, och (b) tvärvetenskaplig utvärdering av problemlösande åtgärder på olika plan	Lennart Levi	KI Stockholm
82/182	Studier av differentieringen i humana tumörcellslinjer speciellt med inriktning på proteinsyntesens kontroll	Kenneth Nilsson	Uppsala
82/212	Postgastroenteritis syndrome	Bo S. Lindblad	KI Stockholm
82/233	En longitudinell deskriptiv studie av alkoholmissbrukare. Utveckling av diagnostisk metod för differentierad behandling och behandlingsutvärdering	Björn-Erik Roos	Uppsala
1983			
82/214	Kinetiska bindnings- och upptagsstudier av biogena aminer i humana trombocyter – en nervcellsmodell	Per Olsson	KI Stockholm
83/37	Orsaksfaktorer för lungcancer hos kvinnor i Stockholm, speciellt radonexponering i bostäder och passiv rökning	Göran Pershagen	KI Stockholm
83/38	Neuropeptider vid depressionssjukdomar – utveckling av analytiskt-kemiska metoder	Leif Bertilsson	KI Stockholm
83/98	Undersökning av samband mellan psykologiska data, hormonnivåer, fettomsättning, koagulation, enzymaktivitet och sjukdomsutveckling inom ramen för projektet: Individuell utveckling och miljö	Peter Eneroth	KI Stockholm
83/142	Arbetsmiljö och röstbeteende	Anders Löfqvist	Lund
83/165	Hjärt- och lungtransplantationskirurgi i Stanford	Leif Bergdahl	KI Stockholm
83/208	Patogenetiska faktorer för uppkomst av schizofreni	Lars Terenius	Uppsala
1984			
82/20	En klinisk och beteendevetenskaplig studie av återfallsmekanismer vid alkoholmissbruk	Stefan Borg	KI Stockholm
83/239	Mobiliserande arbete och forskning i primärvården	Gösta Tibblin Olle Hellström	Uppsala
84/143	Smärtans perifera och centrala kontrollsystem	Sven Andersson	Göteborg
84/202	"Haveriundersökning" av dödsfall. En studie i retrospekt av medicinska och sociala förhållanden av vikt för förloppet fram till döden	Lars Olov Bygren	Umeå
84/215	Hjärnan och personligheten	Jarl Risberg	Lund
84/274	Grovt våld med dödlig utgång. En rättsmedicinsk och rättspsykiatrisk studie av våldssituationer och gärningsmännens mentala status med särskild hänsyn till alkoholens roll	Eva Johansson Per Lindqvist	Umeå

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
84/286	<i>Beteendefarmakologiska studier över etanolens positivt förstärkande och anxiolytiska effekter</i>	Jörgen Engel	Göteborg
84/290	<i>Barns utveckling och hälsa med speciell hänsyn till hemmamiljön</i>	Rolf Zetterström	KI Stockholm
1985			
84/108	<i>Peptider och motiverat beteende</i>	Per Söderström	KI Stockholm
85/41	<i>Utvärdering av ultraljudsscreening i tidig graviditet</i>	Ove Axelsson	Uppsala
85/77	<i>Samspel mellan neuropeptider och monoaminer i centrala nervsystemet vid manodepressiv sjukdom och schizofreni</i>	Erik Widerlöv	Lund
85/145	<i>Psykisk sjukdom och familjemiljö. En prospektiv studie av familjestruktur och barnets utveckling vid svår psykisk sjukdom hos en förälder</i>	Per Nettelblatt	Lund
85/178	<i>Studier av spårelement i det humana centrala nervsystemet</i>	Ulla Lyng-Tunell	KI Stockholm
85/181	<i>Implant contraception. A study of women's attitudes to a new approach to family planning</i>	Viveca Odling	Uppsala
85/217	<i>En 30-årig prospektiv follow-up undersökning av 2164 fall som avskrevs som färdigbehandlade vid Stockholms stads psykiska barn- och ungdomsvård 1953-1954-1955</i>	Ingvar Nylander	KI Stockholm
85/269	<i>Etablering och utvärdering av nya metoder för diagnostik av ärftliga sjukdomar. (DNA-baserad diagnostik)</i>	Ulf Pettersson	Uppsala
1986			
85/266	<i>Pannlobernas betydelse för normalt och patologiskt prospektivt tänkande. En neurofysiologisk och neuropsykologisk undersökning av kognitionens tidsmässiga (seriala) organisation, speciellt dess prospektiva aspekter, vid pannlobskador</i>	David H. Ingvar	Lund
86/77	<i>Rökning under graviditet och dess betydelse för fosters och nyföddas hälsa</i>	Olav Meirik	Uppsala
86/80	<i>Nervcellsförbindelser vid alkohol-exposition – Experimentella studier kring belöningsystem och foetal alkoholskada</i>	Nils Conradi	Göteborg
86/99	<i>Orsakas multipel skleros av ett virus?</i>	M. Sandberg Wollheim	Lund
86/121	<i>Socialmedicinsk studie av 2.125 kvinnliga narkotikamissbrukare av intravenös typ, diagnostiserade i stickmärkesundersökning vid Allmänna häktet i Stockholm 1965-1984</i>	Nils Bejerot	KI Stockholm
86/145	<i>Reaktiva mekanismer i överhudens Langerhanska cellsystem, särskilt vid kontaktdermatit</i>	Bengt Falck	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
86/185	<i>Experimentella studier av transporten av näringsämnen mellan moder och foster vid diabetesgraviditet</i>	Ulf J. Eriksson	Uppsala
86/238	<i>Experimentella och kliniska försök för utveckling av transplantationsterapier vid Parkisons sjukdom och epilepsi</i>	Anders Björklund	Lund
86/326	<i>Studier av biokemiska förändringar i hjärnan hos patienter med åldersdemens samt försök till deras behandling</i>	Lars Svennerholm	Göteborg
1987			
87/21	<i>Preoperativ kemisk analys av epileptisk hjärnbark</i>	Anders Hamberger	Göteborg
87/27	<i>Kroniska alkoholeffekter på hjärnans celler; speciellt cellmembraner och receptorer</i>	Christer Alling	Lund
87/57	<i>Behandling av prostatacancer med tillägg av alternativmedicinska terapier</i>	Stig Nilsson	Göteborg
87/103	<i>Åldersförändringar i hjärnan. Immun-kemiska undersökningar över autoimmuna mekanismer i neurodegenerativa förlopp vid Alzheimers och Parkinsons sjukdomar</i>	Annica Dahlström	Göteborg
87/249	<i>Barn till alkoholiserade fäder – uppföljning efter 30 år i en prospektiv studie</i>	Per-Anders Rydelius	KI Stockholm
87/257	<i>Själv mordhandlingar – en longitudinell tvärvetenskaplig studie av ett stort samhällsproblem</i>	Lil I A Träskman Bendz	Lund
87/258	<i>En schizofren tonsättares uttrycksmedel</i>	Lars M. Gunne	Uppsala
87/306	<i>Uppföljning av 1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar – "unga lagöverträdare" – kroppslig-psykisk utveckling, belyst av kliniska, biokemiska, neuro-psykologiska och psykosociala data</i>	Lars Lidberg	KI Stockholm
87/328	<i>Nya perspektiv på behandlingen av osteoporos – en framväxande folksjukdom</i>	Rolf Håkansson	Lund
87/380	<i>Ryggmärgens smärtmekanismer undersökta med behavioristisk, elektrofysiologisk och farmakologisk teknik</i>	Zsuzsanna Wiesenfeld-Hallin	KI Stockholm
88/99	<i>Psykosociala och medicinska aspekter vid behandling i öppen vård av patienter med långvariga affektiva och schizofrena psykoser</i>	Giacomo d'Elia	Linköping
88/141	<i>Biologiska- och miljöfaktors betydelse för risken att utveckla alkoholmissbruk. Syntes av epidemiologisk forskning och grundforskning</i>	Sören Sigvardsson	Umeå
88/175	<i>Kognitiva psyko-pedagogiska insatser på anhöriga till unga patienter med schizofrena syndrom</i>	Carlo Perris	Umeå
88/217	<i>Stimulerings-sekretionskopplingen i adulta respektive fetala B-celler</i>	Per-Olof Bergren Suad Efendić	KI Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
88/224	Betydelsen av för tidig födsel för hjärnans utveckling och barnets sociala anpassning	Hans Forsberg Hugo Lagercrantz	KI Stockholm
88/296	Symposium om struktur och perception av elektroakustiska ljud och musik	Rolf Öhman Sören Nielzén	Lund
88/386	Mjukt vatten och hjärtinfarkt – en individbaserad riskfaktorstudie	Kurt Svärdsudd	Uppsala
88/411	Fysiologiska och psykologiska effekter av massage	Kerstin Uvnäs-Moberg	KI Stockholm
88/427	Positronkamerastudier över hjärnans receptorer vid nikotin-, alkohol- och läkemedelsmissbruk	Göran Sedvall	KI Stockholm
1989			
89/43	Effekten av alkohol på viljelivet, studerade med aktivitetsmätningar i hjärnbarken	David H. Ingvar	Lund
89/71	Den psykiska sjukligheten under ett kvartssekel; förlopp och helhetsbild	Olle Hagnell	Lund
89/200	Det dolda narkotikamissbrukets samhällskonsekvenser sett i ett sjukvårdsperspektiv	Kerstin Tunving	Lund
89/224	Siekmutagener – en tvärvetenskaplig studie över bildningsmekanismer, strukturer och hälsorisker	Jan-Åke Gustafsson	KI Stockholm
89/245	Genetiska och molekylärbio-logiska studier av familjer med Alzheimers sjukdom	Bengt Winblad	KI Stockholm
89/251	Studier rörande central smärta	Jörgen Boivie	Linköping
89/363	Klinisk forskning rörande Parkinson's sjukdom	Sten-Magnus Aquilonius	Uppsala
89/394	Studier av alkoholens skadeverkningar med hjälp av en ny markör för alkohol-intag	Per Björntorp	Göteborg
89/418	Utveckling av metoder för noninvasiva studier av leverns ämnesomsättning hos människa	John Wahren	KI Stockholm
89/426	Neurodegenerativa sjukdomar. Betydelse av membranlipider och membranförändringar	Gustav Dallner Kristen kristensson	KI Stockholm

Naturvetenskap

1965

27	Cellfysiologiska och genetiska effekter av biocider på kulturer av växt- och human-celler	Bengt Kihlman Gösta Zetterberg	Lantbrukshögskolan Uppsala
----	---	-----------------------------------	-------------------------------

1966

55	Strukturundersökningar av enzymer och enzymföreningar för belysande av deras roll i de biologiska oxidationsprocesserna	Peder Kierkegaard	Stockholm
56	Den primära proteinproduktionen	Hans Burström	Lund
57	Bidrag till basutrustning för elektronsynkrotronen i Lund	Guy von Dardel	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
80	Masspektrometrisk analysstation för studier av ämnen som förorenar vår natur	Gunnar Widmark	Stockholm
81	Byggande av undersökningsfartyg för vattenforskning	Statens naturvårdsverk	Statens naturvårds- verk Stockholm
1967			
67/6	Magnetisk inneslutning av het joniserad gas	Bo Lehnert	KTH Stockholm
67/7	Studium av den mänskliga aktivitetens inflytande på bottensedimentens kemiska sammansättning och på sedimentationen i Göteborgs skärgård	Eric Olausson	Maringeologiska lab. Göteborg
67/39	Studium av vätebindningar i biologiska modellföreningar	Ivar Olovsson	Uppsala
67/43	Inventering av möjligheterna för utvinning av proteinkoncentrat för human konsumtion ur frön från tvåhjärtbladiga kulturväxter kombinerad med studier av för näringsvärdet begränsade toxikologiska faktorer	Gösta Ehrensward Erik Åkerberg Arne Hagberg	Sveriges Utsädesför. Svalöv Lunds universitet
1968			
67/41	Studier av struktur och funktion av komplexa lipider av den typ som förekommer i biologiska membraner	Sixten Abrahamsson	Kristallografiska gruppen Göteborg
67/62	Strukturundersökningar av biologiska makromolekyler	Lennart Philipson	Uppsala
67/86	Restaurering av sjöar med kulturbetingad hypolimnisk syrgasdeficit	Olaf Meyer	Atlas Copco AB Stockholm Lund
67/87	Jorderosion i Tanzanias och Kenyas torr-områden	Sven Björk Anders Rapp	Uppsala
68/1	Bördighetsstudier	Sven L. Jansson	Lantbrukshögskolan Uppsala
68/12	Automatisering av kemiska precisionsmätningar och tillämpning på jämvikter i havsvatten	Georg Biedermann	KTH Stockholm
1969			
68/6	Sjöars hydrologi	Malin Falkenmark	Svenska IHD- kommittén Stockholm
1970			
67/48	Naturvetenskaplig musikforskning	Johan Sundberg	KTH Stockholm
69/12	Apparatur för katalysforskning	Sten T. Lundin	Lund
69/116	Celldifferentieringsmekanismen studerad på molekylär nivå	Antonio Lima de Faria	Lund
70/4	Datoranslutning av ESCA-instrument	Kai Siegbahn	Uppsala
70/24	Utförande av absoluta spänningsmätningar i berggrunden i Alperna för klargörande av mekanismen i den pågående tertiära bergskedjebildningen	Nils Hast	Rock Stress Measurement AB Stockholm
70/32	Hybridisering mellan olika arter av högre växter via protoplastfusioner	Tage Eriksson	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1971			
70/38	Anskaffning av kontroll- och styrenhet för utveckling av förfarande att rena industriella avfallslösningar från metaller och syror	Jan Rydberg	CTH Göteborg
71/9	Inköp av fartygsutrustning för marin-geologisk forskning	Ivar Hessland	Stockholm
71/18	Terrester ekosystemanalys	Mats Sonesson Bengt Lundholm	Lantbrukshögskolan Uppsala Lund
1972			
70/80	Energiflödet i Östersjöns ekosystem	Lars Sillén	Stockholm
71/71	Upprustning av synkrocyclotronanläggningen vid Gustaf Werners institut	Helge Tyrén	Uppsala
72/42	Oljeväxternas biokemi, delprojektet kontrollen av limpidbiosyntesen, främst linol-, linolen- och erukasyrabiosyntesen hos Brassica och närbesläktade arter	Lars-Åke Appelqvist	Veterinärhögskolan Stockholm
72/64	Utrednings-, forsknings- och analysarbeten avseende kvaliteten hos produkter från svenskt oljeväxtfrö	Gösta Andersson	Sveriges Utsädesförening Svalöv
1973			
72/98	Studier av stratosfärkemiska processer samt överljudsflygets inverkan på ozonskiktet och den därav orsakade ökningen av biologiskt skadlig ultraviolett strålning vid jordytan	Bert Bolin Paul Cretuzen	Stockholm
73/1	Aerobiologisk forskning i Sverige	Siwert Nilsson	Stockholm
1974			
74/1	Mykotoxinforskning	Sten Gatenbeck	KTH Stockholm
74/5	Registrering av vegetationsförändringar med fjärranalys	Rolf Å. Larsson Clas Florgård	Uppsala
74/41	Regionala konsekvenser av kontraktion inom vissa näringar	Ulf Renborg m.fl.	Stockholm Uppsala Lund Umeå
74/67	Informationssystem för trädgårdsvetenskap och landskapplanering (Miljödata-projektet)	Lennart Axel Bergström	Uppsala
74/69	Gemensam utredning syftande till samordnad satsning på effektivaste möjliga mykotoxinforskning	Statens råd för skogs- och jordbruksforskning	Statens råd för skogs- och jordbruksforskning, Stockholm
1975			
74/88	Konsumentbeteende och livsmedelskvalitet	Erik von Sydow	SIK Göteborg
75/2	Undersökning av den övre atmosfärens egenskaper medelst meteor	Bertil Anders Lindblad	Lund
75/22	Absolutkalibrering av apparatur för mätning av atmosfärens CO ₂ -halt	Bert Bolin	Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1976			
76/5	Visuell och akustisk kommunikation hos djur	Eric Fabricius	Stockholm
76/33	Studier av fettsyra-saturaser hos oljeväxtfrön under utveckling	Lars-Åke Appelqvist	Stockholm
1977			
76/55	Samband mellan offentlig kritik och säkerhetsteknisk utveckling under kärnkraftsdebatten i USA och Europa 1965–1975. En studie av den offentliga debatten som instrument för teknikbedömning	Per Ragnarson	Lund
76/126	Byggande av en källa med kontinuerligt flöde av elektroner med analysutrustning för precisionsmätningar inom kärnfysik i energiområdet 10–100 MeV	Bengt Forkman	Lund
1978			
78/30	Kravspecifikation för ekologisk optimering av musselodlingar	Rutger Rosenberg	Göteborg
78/101	Försök att påvisa materiens minsta beståndsdelar – kvarkarna – i hårt bundna exotiska tillstånd	Ingmar Bergström	Stockholm
78/177	Initialskedet i mykorrhizas etablering på barrträdsroten, fysiologi och ultrastruktur	Torgny Unestam	Uppsala
78/186	En kvantumteoretisk metod, benämnd HAM/4, för beräkning av molekylers egenskaper för användning inom kemi, biologi, ekologi, medicin, farmakologi och särskilt solstrålningens växelverkan med molekyler	Einal Lindholm	Stockholm
1979			
79/13	Odlingsbetingelser av lax och öring i naturdammar	Birger Pejler	Uppsala
79/94	Luleålvprojektet: Ekologi och naturutnyttjande	Bengt Pettersson	Umeå
79/122	Hydrografisk mätning med satellit teknik	Arne Bjerhammar	KTH Stockholm
1980			
80/7	Internationellt samarbete inom metallfysiken	Erik Karlsson	Uppsala
80/70	Tillämpning av elektronspektroskopiska metoder inom de forensiska vetenskaperna, i första hand avseende elektriska smältskador	Sven-Erik Karlsson	Linköping
1981			
80/166	Biometeorologiska studier av elektromagnetiska och akustiska (infraljud) vågors inverkan på insekters beteende	Jan-Erik Kihlström	Uppsala
81/113	Studier av metallers effekter på alger i tätortsnära vattendrag	Marianne Pedersén	Uppsala
81/136	Skogsväxternas etablerings- och konkurrensstrategi	Olle Zackrisson	Sv. lantbruksuniv. Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
81/172	Biomedicinska polymerer	Ann-Christine Albertsson	KTH Stockholm
81/165	Kemisk bakgrund till biologisk kontroll av växtparasitära mikroorganismer samt utveckling av kemiska metoder för snabbdiagnostik av infektionssjukdomar	Per Brinck	Lund
81/197	Isolering och karakterisering av neurotrofa faktorer	Jerker Porath	Uppsala
1982			
82/10	Kemiskt komplexa doftsignaler i insekt-insekt och insekt-blomväxt-relationer	Bertil Kullenberg	Uppsala
82/174	Dynamisk elektronspektroskopi för fria radikaler och exciterade molekyler	Kai Siegbahn	Uppsala
82/241	Fotografisk dokumentation för att studera köns- och ålderskillnader hos fåglar	Johnny Karlsson	Skånes Ornitolog. fören. i Lund
82/245	Senglacial magnetostratigrafi i Sydsverige	Svante Björck	Lund
1983			
81/173	Spannmål och mykotoxiner. Metoder för att förhindra eller minska bildning av svampgifter	Kenneth Söderhäll	Uppsala
83/55	Numeriska metoder inom floristisk växtgeografi – en pilotstudie i västra Sverige	Per-Arne Andersson	Uppsala
83/154	Klorerade miljöföreningar som promotorer i kemisk carcinogenes	Ulf G. Ahlborg	KI Stockholm
83/168	Det norrländska skogslandskapets dynamik och stabilitet	Bengt Pettersson	Umeå
83/177	Nedbrytning av kvävehaltiga biopolymerer av proteintyp i olika byggnads-material och dess effekt på inomhusmiljön	Zoltan Banhidi Ann-Christine Albertsson	KTH Stockholm
83/186	Kemiutställning på Tekniska museet	Svenska kemist-samfundet Tekniska museet	Tekniska museet Stockholm
83/255	Inverkan av kemiska stimuli på rapsbagge, <i>Meligethes afeneus</i> , och skidgallmygga, <i>Dasineura brassicae</i>	Jan Pettersson	Sveriges lantbruks-universitet Uppsala
1984			
84/11	Molekylärgenetisk forskning kring nervväxt	Ted Ebendal	Uppsala
84/189	Forskning över kemisk struktur, biologisk aktivitet och biosyntes av substanser isolerade från marina organismer	Lars Bohlin	Uppsala
1985			
85/87	Jämförande studier av enzymaktiviteter och giftkänslighet hos skilda fågelarter/raser under embryonalutvecklingen	Jan Erik Kihlström	Uppsala
85/88	Effekter av modernt jordbruk på flora och fauna – experimentell studie av Tomteby, Öland	Jeremy G M Robertson	Sveriges lantbruks-universitet, Uppsala
85/128	Fotorespiration (glukollatmetabolism) hos kvävefixerande cyanobakterier	Birgitta Bergman	Uppsala

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
85/132	Kemiska och fysiologiska signalmönster i samexistensen inom och mellan blomväxt- och insektsarter	Gunnar Bergström	Göteborg
85/187	Kemisk analys av luktattraktanter ("feromoner") hos röding	Håkan Olsén	Uppsala
85/235	Program för bestämning av luftburna miljögifter genom analys av barrträdsvox	Sören Jensén	Stockholm
85/288	Elektronspektroskopi för atomer, molekyler och kondenserad materia	Kai Siegbahn	KVA Stockholm
1986			
86/27	Europas sotsvampar (<i>Ustilaginales</i> of Europe)	Kálman Vánky	Gagnef
86/43	Korrosion och korrosionsskydd på järnföremål av etnologiskt intresse	Nordiska museet	Stockholm
86/146	Teoretiska studier av evolutionära processer – initiering av teoretisk evolutionsbiologisk forskning i Sverige	Tommy Radesäter	Stockholm
86/223	Mekanistiska studier av kolonisering av högre organismer på bakteriefilmer i marin miljö	Staffan Kjelleberg	Göteborg
86/225	Fjärranalytiska studier av kustvattenprocesser	Lennart Jönsson	Lund
86/313	Biologiska och matematisk-statistiska studier av hälsorisker av miljöfaktorer i låga doser	Lars Ehrenberg	Stockholm
1987			
87/29	Intermediära föreningar i oxidationsprocesser	Anders Lund	Linköping
87/59	Uppbyggnad av bromsstrålestation vid MAX samt konstruktion av trådkammare för användning inom kärn- och radiofysik	Bent Schröder	Lund
87/124	Långsiktig ackumulering av miljögifter	Ulrik Lohm	Linköping
87/137	BEPERS 88	Jan Askne	CTH, Göteborg
87/182	Effekt av persistenta miljögifter och deras fettsyra-konjugerade metaboliter på det kolinerga systemet i CNS hos unga och vuxna däggdjur	Jan Erik Kihlström Per Eriksson	Uppsala
87/200	Elektrostruktur hos fasta material	Börje Johansson	Uppsala
87/220	En akvatisk näringskedja som modell för studier av transport, anrikning och metabolisering av polycykliska aromatiska föreningar (PAC) – en in situ studie i Stockholms skärgård	Björn Ganning	Stockholm
87/365	Östersjöns miljöförändringar och fiske ur ett integrerat ekologiskt/ekonomiskt perspektiv	AnnMari Jansson	Stockholm
1988			
88/119	Genreglering av regenerationsförmågan hos viktiga krukväxter	Tage Eriksson	Uppsala
88/163	Selektiv borttagning av toxiska tungmetaller och organiska ämnen med hjälp av polymerer framställda genom molekylavtrycksmetodiken	Klaus Mosback	Lund

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
88/177	Utveckling av feromonbaserade bekämpningsmetoder mot skadeinsekter med den röda tallstekeln som modellinsekt	Jan Löfqvist	Lund
88/274	Kombination av radioisotopmetoder och UHV-teknik för studier av nya material	Erik Karlsson	Uppsala
1989			
88/394	Katalysforskning med elektron-spektroskopiska metoder och synkrotronljus	Nils Mårtensson	Uppsala
89/51	Teoretisk etologi	Olof Leimar	Stockholm
89/126	Aggregationskulturer av hjärnceller som experimentell modell vid neurotoxikologisk forskning	Olof Tottmar	Uppsala
89/183	Kadmium och andra metaller i den antarktiska marina pelagiala miljön – ett projekt i den svenska antarktiskepeditionen 1988/89	Sven Blomqvist Carl-Gustaf Elinder	Stockholm
89/190	Egenskaper och processer i vätskors ytor	Hans Siegbahn	Uppsala
89/359	Evolution av fjärilars feromonkommunikation	Christer Löfstedt	Lund
89/389	Genetisk analys av släktskap i naturliga fågelpopulationer	Arne Lundberg	Uppsala

Teknik

1967

155	Vällingby and Farsta from Idea to Reality. The Suburban Development Process in a Large Swedish City	David Pass	KTH Stockholm
67/11	Materialforskning med högvoltselektronmikroskop	Roland Kiessling	KTH Stockholm

1971

70/66	Teknikspridningen i Kina	Jon Sigurdson	IVA Stockholm
-------	--------------------------	---------------	------------------

1977

77/108	Tekniska hjälpmedel för diagnos av tal- och röstrubbningar	Jan Gauffin	Stockholm
--------	--	-------------	-----------

1979

79/86	Människans röstegenart och utnyttjandemöjligheter	Gunnar Fant	KTH Stockholm
79/184	Telekommunikationer inom företag och andra organisationer – då, nu och se'n Delproj. 4: Teleteknisk utveckling	Lars H. Zetterberg	KTH Stockholm

1982

82/208	Träd för stadsmiljö	Lars Björk Sten Gatenbeck	KTH Stockholm
--------	---------------------	------------------------------	------------------

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1983			
83/31	Kommunikation trots handikapp – tal, symbolspråk och hörsel	Gunnar Fant	KTH Stockholm
83/76	Utveckling av metodik för kliniska mätningar av korrosion hos kombinationer av metalliska tandersättningsmaterial i munhålan	Einar Mattsson Maud Bergman	Korrosionsinst. Stockholm Umeå universitet
1984			
84/30	Upplagd ljudkvalitet i ljudåtergivnings-system, anpassning av hörselhjälpmedel	Alf Gabrielsson	KI Stockholm
84/243	Svensk teknikhistoria	Sven Rydberg	IVA Stockholm
1985			
85/205	Luftföroreningars inverkan på byggnads-material	Oliver Linqvist	CTH Göteborg
85/286	Tekniska, elektriska och magnetiska fälts inverkan på molekylära system av biologisk relevans	Bengt Nordén	CTH Göteborg
1986			
86/296	Drag ur Skånes odlingshistoria genom elementanalys av recenta och fossila musselskal, särskilt deras årsvarv. Samhörande fosfatgödningens historia och teknikhistoria	Torbjörn Westermark	KTH Stockholm
1987			
87/202	Christopher Polhems manufakturssystem: En studie av Sijernsunds bruk – ett försök till automatisk massproduktion i 1700-talets Sverige – dess ursprung och konsekvenser, samt dess förhållande till det s.k. American System of Manufacturers	Michael Lindgren	Sv. Tekniska Museum, Stockholm
87/368	Nya bildskärmar och optiska processorer med användning av ferroelektriska vätskekristaller	Sven T Lagerwall Bengt Stebler	CTH Göteborg
1988			
88/100	Laser förstärkt jonisations spektroskopi i en elektrotermisk atomiserare som metod för ultra-känslig sporelement-analys	Halina Rubinsztein-Dunlop	CTH Göteborg
88/371	Multielementanalys av årsringar i träd med icke-förstörande metodik. Metod-utveckling och tillämpning	Eva Selin	CTH Göteborg
1989			
89/78	Livsmiljöer förr och nu. ("Spin-off" projekt: en ny dateringsmetod)	Peter Michael Fischer	Göteborgs univ. och CTH, Göteborg
89/222	Pianots och violinstråkens fysik	Anders Askenfelt	KTH Stockholm
89/223	Fonologiska regler i dövas tal	Arne Risberg	KTH Stockholm

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
Övrigt			
1966			
5	<i>Bidrag för anordnade av internationella symposier</i>	Nobelstiftelsen	Nobelstiftelsen Stockholm
48	<i>Utbyggnad av internationell kontaktverksamhet</i>	IVA	IVA Stockholm
1967			
139	<i>Ölands stora Alvar. Undersökningar av kulturhistoria och naturhistoria</i>	Lars-König Königsson	Uppsala
1968			
68/37	<i>Framtidsforskning</i>	IVA	IVA Stockholm
69/1	<i>Stipendium för svensk student</i>	Queen's College	Oxford
1969			
68/82	<i>Central utlåning av filmkopior av FN-material</i>	Dag Hammarskjöldbiblioteket	Dag Hammarskjöldbiblioteket, Uppsala
1971			
71/39	<i>Sammanställande av svensk-estnisk ordbok</i>	Herbert Lagman	Uppsala
1972			
72/10	<i>International Federation of Institutes for Advanced Studies – IFIAS</i>	Nils K. Ståhle Sam Nilsson	IFIAS
1974			
74/61	<i>Tryckningsbidrag till tidskriften Forskning och Framsteg</i>	FoF	Stockholm
74/70	<i>Symposium ang. problem kring inflation och antiinflationspolitik</i>	Erik Lundberg	Stockholm
74/118	<i>Produktstöd för utgivning av AMBIO</i>	KVA	KVA Stockholm
74/160	<i>Flexible Exchange Rates and Stabilization Policy</i>	Assar Lindbeck Erik Lundberg	Stockholm
74/166	<i>Experiences of the Use of Social Science</i>	ERU	Stockholm
1976			
76/67	<i>Kulturlandskapets/den byggda miljöns utveckling</i>	Samarbetskommittén för långsiktigmotiverad forskning (SALFO)	Stockholm
76/165	<i>Symposium "Man and Working Life"</i>	Bertil Gardell	Stockholm
76/167	<i>The Future of Science and Technology and their Changing Relation to Man, Nature and Society</i>	Ron E. Case	Stockholm
1979			
79/150	<i>"Kvinnovetenskaplig tidskrift"</i>	Margareta Bertilsson Anita Göransson	Lund
79/208	<i>Communication and Law</i>	Edward W. Ploman	International Institute of Communications London

Dnr	Projekt	Projektansvarig	Ort
1980			
80/122	<i>Kvinnokultur – Manskultur – Teknikkultur. Ett projekt inom området Jämställdhetsforskning</i>	Lars Ingelstam	Linköping
80/205	<i>Bidrag till "The Scandinavian Journal of Economics"</i>		Stockholm
1981			
81/11	<i>Kultur i boendemiljö. Utvärdering av ett kulturellt utvecklingsprojekt</i>	Åke Daun	KTH Stockholm
81/13	<i>Daghemmet som symbolsystem</i>	Åke Daun	KTH Stockholm
81/206	<i>Kvinnoperspektiv – Kvinnoforskning – Teori och Metod. Det första kvinnouniversitetet i Sverige/Norden</i>	Forum för kvinnoforskning	Umeå
1982			
82/113	<i>Bibliotheca Zoologica Svecana</i>	Björn Dal	Högskolan i Kristianstad
82/179	<i>Environmental Research and Management Priorities for the 1980s</i>	Kungl. Vetenskapsakademien	Stockholm
82/202	<i>TV-överföringar via INTELSAT-systemet 1969 och 1982. En studie av satellit-teknologin och den globala informationsordningen</i>	Olof Hultén	PUB Sveriges Radio Stockholm
1983			
83/59	<i>Anläggningar av betydelse för trädgårds-konsten</i>	Gunnar Sorte	Sveriges lantbruksuniversitet Alnarp
83/115	<i>SSD dokumentation – ORVESTO</i>	Lennart Brantgärde	Göteborg
83/148	<i>Programarbete för projekt med titeln Svensk trädgårds-konst – det historiska arvet</i>	Per Friberg	Sveriges lantbruksuniversitet Alnarp
83/183	<i>Hjalmar Branting – en forskningsförberedande studie samt källpublikation</i>	Arbetsrörelsens arkiv	Stockholm
1984			
84/179	<i>Hushållens möte med ekonomisk stagnation och nedgång</i>	Hans L. Zetterberg	SIFO Stockholm
84/239	<i>Gästprofessur i teknikhistoria (Thomas P. Hughes)</i>	KTH	KTH Stockholm
1985			
85/208	<i>Kemiska laboratoriet på Trolle-Ljungby</i>	Jan Trofast	Lund
1988			
88/38	<i>Bidrag för utgivning av International Newsletter</i>	Daniel Tarschys	Nord. kommittén f. öststatsforsk. Uppsala
88/297	<i>Bidrag för förberedande arbete att organisera en mångvetenskaplig europeisk akademi</i>	Academia Europaea	Darwin College Cambridge
1989			
89/263	<i>Samarbete med Alexander von Humboldt-Stiftung. Avsättning för forskarutbyte mellan Tyskland och Sverige</i>		

Statistiska uppgifter om anslagen till forskning

I följande tabeller redovisas en översikt över anslagens fördelning mellan ämnesområden, dels för år 1989 (tabell 1), dels för hela den tid som stiftelsen varit verksam, 1965–1989, (tabell 12). Om de olika årens anslagsbeviljningar uttrycks i 1989 års penningvärde motsvarar summan av stiftelsens hittillsvarande anslag till forskning ungefär 1800 mkr.

Uppgifter om relationen mellan fortsättningsanslag och nya anslag under år 1989 finns redovisade i tabellerna 2–3. Fördelningen på olika fakultetsområden för dessa anslagstyper framgår av tabellerna 4–5. Anslagens fördelning på olika läroanstalter finns redovisade i tabell 8, deras storlek kan utläsas ur tabellerna 6 och 11 samt deras löptid ur tabell 7.

Flera av de projekt som beviljas anslag, särskilt de som har större omfattning, är av mångvetenskaplig karaktär. Fördelningen på ämnesområden och även på fakultetsområden kan därför inte göras exakt. Anslagen förs till det område som bedöms vara mest centralt, som regel det inom vilket den sammanhållande forskaren är verksam. I allt väsentligt beskriver tabellerna inriktningen av stiftelsens verksamhet på ett relevant sätt.

De anslag som sammanförts under beteckningen samhällsvetenskap (se tabell 1) utgjorde 52,3% av det totala anslagsbeloppet under 1989. För hela perioden 1965–1989 (tabell 12) är motsvarande andel 55,2%.

Den procentuella fördelningen mellan ämnen kan variera avsevärt från år till år. Skillnaderna skall emellertid inte ses som förändringar i fondens utdelningspolitik. De kan som regel förklaras med att något större, mångvetenskapligt projekt, som förts till ett visst ämne, antingen tillkommit eller slutförts under året.

Under 1989 beviljades helt eller delvis 222 projektanslag av totalt 594 behandlade ansökningar (tabell 1). De avslagna ansökningarna representerade ett sökbelopp av mer än 230 mkr. 73 av de beviljade projektanslagen avsåg nya projekt.

De nya anslagens andel av det totalt beviljade beloppet under året var 29,7% (tabell 2). Av de sökta beloppen för nya projekt beviljades endast 11,7%. Konkurrensen om anslagen från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond har liksom tidigare år varit mycket hård (tabell 10).

Tabell 1. Ansökningar och beviljade anslag 1989 (Belopp i tusental kronor)

Ämnesområde	Beviljade anslag		Ansökningar		Beviljade anslag i %		per ämnesområde
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	av sökt belopp	av sökt antal	
Samhällsvetenskap	110	35.096	238	86.184	40,7	46,2	52,3
Ekonomisk historia	9	3.330	17	6.712	49,6	53,0	5,0
Företags ekonomi	8	2.773	20	9.270	29,9	40,0	4,0
Nationalekonomi	7	2.859	18	9.489	30,1	38,9	4,3
Kulturgeografi	9	3.550	15	4.997	71,0	60,0	5,3
Pedagogik	7	2.063	20	6.291	32,8	35,8	3,1
Psykologi	29	7.510	57	18.519	40,6	50,9	11,2
Sociologi	11	3.252	30	10.411	31,2	36,7	4,8
Antropologi	1	400	5	1.919	20,8	20,0	0,6
Statistik	2	465	3	1.188	39,1	66,7	0,7
Statsvetenskap	22	7.692	40	13.628	56,4	55,0	11,5
Juridik	5	1.202	13	3.760	32,0	38,5	1,8
Humaniora	48	13.873	141	50.017	27,7	34,0	20,6
Medicin	29	8.639	95	37.422	23,1	30,5	12,9
Naturvetenskap	20	5.784	88	38.163	15,2	22,7	8,6
Teknik	12	3.055	28	12.552	24,3	42,9	4,6
Övrigt	3	680	4	5.680	12,0	75,0	1,0
Projektanslag summa	222	67.127	594	230.018	29,2	37,4	100,0
Reseanslag, lönek.tilläg, områdesgrupper		1.150					
Anslag till forskning summa		68.277					

Tabell 2. Fortsättningsanslag/nya anslag 1989 (Belopp i tusental kronor)

Typ av ansökan	Beviljade anslag		Ansökningar		Beviljade anslag i %		per anslagstyp
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	av sökt belopp	av sökt antal	
Fortsättningsanslag	149	47.199	159	59.237	79,7	93,7	70,3
Nya anslag	73	19.928	435	170.781	11,7	16,8	29,7
Summa	222	67.127	594	230.018	29,2	37,4	100,0

Tabell 3. Fördelning av beviljade anslag 1989

Fortsättningsanslag	Antal	Belopp	Nya anslag	Antal	Belopp
Slutanslag	59	18.812	Planeringsanslag	7	500
Publiceringsgarantier	10	2.189	Engångsanslag	2	700
Övriga anslag	80	26.198	Övriga anslag	64	18.728
Summa	149	47.199		73	19.928

Tabell 4. Försättningsanslag 1989 fördelade efter fakultetsområde (Belopp i tusental kronor)

Fakultetsområde	Beviljade anslag		Ansökningar		Beviljade anslag i %		
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	av sökt belopp	av sökt antal	per fakultetsområde
Samhällsvetenskap	76	25.908	82	31.884	81,3	92,7	54,9
Humaniora	30	8.473	33	11.959	70,9	91,0	18,0
Medicin	19	5.979	19	6.752	88,6	100,0	12,7
Naturvetenskap	13	4.214	14	5.641	74,7	92,9	8,8
Teknik	9	2.445	9	2.821	86,7	100,0	5,2
Övrigt	2	180	2	180	100,0	100,0	0,4
Summa	149	47.199	159	59.237	79,7	93,7	100,0

Tabell 5. Nya anslag 1989 fördelade efter fakultetsområde (Belopp i tusental kronor)

Fakultetsområde	Beviljade anslag		Ansökningar		Beviljade anslag i %		
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	av sökt belopp	av sökt antal	per fakultetsområde
Samhällsvetenskap	34	9.188	156	54.300	16,9	21,8	46,1
Humaniora	18	5.400	108	38.058	14,2	16,6	27,1
Medicin	10	2.660	76	30.670	8,7	13,1	13,3
Naturvetenskap	7	1.570	74	32.522	4,8	9,4	7,9
Teknik	3	610	19	9.731	6,3	15,7	3,1
Övrigt	1	500	2	5.500	9,0	50,0	2,5
Summa	73	19.928	435	170.781	11,7	16,8	100,0

Tabell 6. Antal beviljade anslag 1989 fördelade efter anslagsbelopp och fakultetsområde.

Anslags- belopp i tkr	Sam-	Humani-	Medicin	Naturvet	Teknik	Övrigt	Totalt	%
	hällsvet	ora						
-100	13	4	1	-	2	1	21	9,5
101-300	47	28	17	14	8	1	115	51,8
301-	50	16	11	6	2	1	86	38,7
Summa	110	48	29	20	12	3	222	100,0

Tabell 7. Antal beviljade slut- och engångsanslag 1989 fördelade efter utsträckning i tid och fakultetsområde

Längd antal år	Sam-	Humani-	Medicin	Naturvet	Teknik	Övrigt	Totalt	%
	hällsvet	ora						
-2	1	-	-	1	-	-	2	3,3
2-3	19	7	3	3	3	-	35	57,4
4-5	11	1	3	2	1	-	18	29,5
6-7	4	-	1	-	-	-	5	8,2
8-	1	-	-	-	-	-	1	1,6
Summa	36	8	7	6	4	-	61	100,0

Tabell 8. Beviljade anslag 1989 fördelade efter läroanstalter (Belopp i tusental kronor)

Läroanstalt	Antal	Belopp	%
Umeå universitet	19	6.027	9,0
Uppsala universitet	50	16.028	23,9
Stockholms universitet	33	9.336	13,9
Karolinska institutet	14	3.810	5,7
Tekniska högskolan	6	1.791	2,7
Handelshögskolan	3	995	1,5
Högskolan för lärarutbildning	1	428	0,6
Danshögskolan	1	400	0,6
Musikhögskolan	1	121	0,2
Linköpings universitet	10	3.126	4,6
Göteborgs universitet	23	6.814	10,2
Chalmers tekniska högskola	3	674	1,0
Lunds universitet	42	13.360	19,9
Högskolan i Växjö	2	520	0,7
Övriga	14	3.697	5,5
Summa	222	67.127	100,0

Tabell 9. Anslag till nya projekt i relation till totalt beviljade anslag

År	%
1985	25,6
1986	25,8
1987	26,7
1988	24,4
1989	29,7

Tabell 10. Beviljade anslag i relation till sökta belopp och sökt antal (%)

År	Nya ansökningar		Försättningsanslag		Totalt	
	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
1985	13,6	18,3	74,9	88,3	34,8	42,0
1986	13,8	20,3	78,5	92,7	35,5	44,7
1987	13,5	18,4	75,3	92,9	33,8	41,0
1988	10,1	15,5	73,0	90,2	29,0	38,8
1989	11,7	16,8	79,7	93,7	29,2	37,4

Tabell 11. Anslagsbeloppens genomsnittliga storlek (tkr)

År	Nya anslag	Fortsättnings- anslag	Totalt
1985	202	238	228
1986	217	269	253
1987	221	276	259
1988	230	269	258
1989	273	317	302

Tabell 12. Anslag 1965–1989 (Belopp i tusental kronor)

Ämnesområde	Beviljade ansökningar		Beviljat belopp i % per ämnesområde
	Antal	Belopp	
Samhällsvetenskap	2.168	435.352	55,2
Ekonomisk historia	134	25.489	3,2
Företagsekonomi	137	22.011	2,8
Nationalekonomi	245	55.546	7,1
Kulturgeografi	190	48.623	6,2
Pedagogik/Psykologi	509	95.562	12,1
Sociologi/Antropologi	382	70.487	8,9
Statistik	93	17.057	2,2
Statsvetenskap	388	87.865	11,1
Juridik	90	12.712	1,6
Humaniora	917	165.442	21,0
Medicin	401	88.680	11,3
Naturvetenskap	308	71.859	9,1
Teknik	61	13.088	1,7
Övrigt	89	13.637	1,7
Summa	3.944	788.058	100,0

Stiftelsens skriftserie

Forskningsöversikter och dokumentation från symposier, konferenser m m anordnade av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond publiceras som regel i en egen skriftserie. De under åren verksamma områdesgrupperna har i detta avseende varit mest aktiva.

Nedan förtecknade titlar säger kanske inte så mycket om publikationernas innehåll. Men upplysningar därom lämnas gärna av personalen vid stiftelsens kansli. Uppgifter om beställningsadresser kan också erhållas där.

I skriftserien har hittills utkommit:

RJ 1977:1	Arbetsliv, samhällsekonomi och välfärdsutveckling
RJ 1977:2	Lyssna, titta, läsa
RJ 1977:3	Hallå, Hallå!
RJ 1978:1	Vart leder tråden?
RJ 1978:2	Hot eller löfte?
RJ 1978:3	Dialog
RJ 1978:4	Tvåkabel-TV och telesammanträden
RJ 1978:5	Tryck på knappen
RJ 1978:6	Attityder till tekniken
RJ 1978:7	Smärta och akupunktur
RJ 1979:1	I kulisserna
RJ 1979:2	Planera numera
RJ 1979:3	Forskning för jämställdhet
RJ 1979:4	Moderna tider
RJ 1980:1	Arbetets värde och mening
RJ 1980:2	Aktuell kvinnoforskning
RJ 1980:3	Arbetslivsforskning
RJ 1980:4	Jämställdhetsperspektiv i forskningen
RJ 1980:5	Kommunikation – trots handikapp
RJ 1980:6	Skatteforskning
RJ 1981:1	Svensk skatteforskning 1919–1979
RJ 1981:2	Kvinnors liv i det svenska samhället
RJ 1982:1	Risken att bli alkoholist
RJ 1982:2	Stick i stäv med vedertagna normer
RJ 1982:3	Att förändra levnadssätt
RJ 1983:1	Women and Men in Swedish Society
RJ 1983:2	Hur klarar vi 1990?
RJ 1984:1	Alkoholpolitiken och forskningen
RJ 1984:2	Öststatsforskning i Sverige 1950–1983
RJ 1985:1	Forskning om skatter
RJ 1986:1	Skatterna – ett samhällsproblem?
RJ 1986:2	Finansteoretiska undersökningar
RJ 1987:1	Teknik och sysselsättning i framtiden
RJ 1987:2	Samhällsvetenskaplig och humanistisk idrottsforskning
RJ 1988:1	Forskning inom estetiska ämnen
RJ 1989:1	The Swedish Riksdag in an International Perspective

Styrelse

Ledamöter

Professor Kjell Härnqvist

Ordförande

Riksdagsledamot (s)

Lars Svensson

Vice ordförande

Professor Barbara Cannon

Professor Walter Korpi

Professor Jarl Torbacke

Direktör Lennart Holmström

Direktör Sten Wikander

Riksdagsledamot (s)

Arne Kjörnsberg

Riksdagsledamot (s)

Berit Löfstedt

Riksdagsledamot (m)

Lars Tobisson

Riksdagsledamot (fp)

Britta Bjelle

Riksdagsledamot (c)

Birgitta Hambræus

Suppleanter

Professor Bengt Pernow

Riksdagsledamot (s)

Gertrud Sigurdsen

Professor Lars-Göran Stenelo

Professor Lars Furuland

Professor Lars Werin

Riksdagsledamot (s)

Viola Furubjelke

Riksdagsledamot (s)

Margareta Winberg

Riksdagsledamot (m)

Rune Rydén

f.d. Riksdagsledamot (fp)

Lennart Alsén

Riksdagsledamot (c)

Agne Hansson

Revisorer

Riksdagens revisorer

Hagström & Olsson AB

Huvudansvarig: Auktoriserad revisor Per Björngård

Arbetsgrupper

1. (*Ekonomi, geografi m m*): Werin (*ordf*), Bjelle, Hambræus och Rydén samt professorerna Lars Engwall, Lennart Jörberg och Sture Öberg.
2. (*Beteendevetenskap m m*): Härnqvist (*ordf*), Korpi, Sigurdsen och Lars Svensson samt professorerna Anita Jacobsson-Widding och Lars-Göran Nilsson.
3. (*Statsvetenskap, juridik m m*): Stenelo (*ordf*), Alsén, Tobisson och Winberg samt professorerna Peter Jagers och Kjell Åke Modeer.
4. (*Medicin, naturvetenskap, teknik m m*): Pernow (*ordf*), Cannon, Furubjelke och Hansson samt professorerna Daniel Jagner och Mari Åsberg.
5. (*Humaniora m m*): Furuland (*ordf*), Kjörnsberg, Löfstedt och Torbacke samt professorerna Mats Furberg och Per Linell.
6. (*Finanser*): Wikander (*ordf*) och Holmström.

Verkställande direktören deltar i samtliga grupperns arbete.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer har haft följande sammansättning: riksdagsledamöterna Bertil Fiskesjö, Stig Gustafsson, Berit Löfstedt, Olle Svensson och Jan Erik Wikström, professorerna Gunnar Börck, Olof Ruin, Nils Stjernquist (*verkställande ledamot*), Bo Särilvik och Nils-Eric Svensson (*ordf*) samt Anna-Lena Winberg (*sekr*).

Kansli

Nils-Eric Svensson

Lars-Erik Klangby

Anitha Asplund

Margareta Bulér

Inger Nyhlén

Torgny Prior

Inga-Lill Stenbeck-Ottoson

Kerstin Stigmark

Anna-Lena Winberg

*Verkställande direktör, professor**Finansdirektör**Expeditionsassistent**VD-sekreterare**Programsekreterare,**medicin, naturvetenskap, teknik**Portföljförvaltare, finansanalytiker**Kamrer**Programsekreterare,**ekonomi, geografi, beteendevet**Programsekreterare,**humaniora, statsvetenskap*

Stiftelsen

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

The Bank of Sweden Tercentenary Foundation

Adress: Olof Palmes Gata 13 A, 111 37 Stockholm

Telefon: 08-24 32 15

Telefax: 08-10 30 76

Postgiro: 67 24 03-3